1893 — Β'.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ, 1893 — ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΞΑΜΗΝΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

Ἱδρύθη ἐν ἔτει 1879

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΓΔΡΑΙΟΣ

1893

Ἀπαγορεύεται ἡ ἄνευ ἀδείας ἀναδημοσίευσις τῶν ἐμπεριεχομένων.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ἑλλάδι φρ. 5. — Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ χρυσᾶ φρ. 6.

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα καὶ ἐτησία, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου.

Ἐγγράφονται κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν συνδρομηταὶ καὶ λαμβάνουσι τὰ φύλλα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔτους.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀδέτου	φρ. 2,50	καὶ ταχυδρομικῶς στελλομένου	φρ. 2,80
Χαρτοδέτου	» 3,50	καὶ ταχυδρομικῶς στελλομένου	» 4—

Εὑρίσκονται ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδεδομένοι τόμοι

Ἀποτελεῖται δ' ἕκαστος ἐκ 12 φυλλαδίων.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελ.

Ἀὴρ καὶ φῶς 8
Ἀληθὴς (ἡ) τελειότης 44
Ἀληθὴς φιλία 29
Ἀλληλογραφία τῆς Διαπλ. τῶν Παίδων 15, 31, 47
Ἀναμνήσεις παιδικῆς ἡλικίας 13
Ἀποτελέσματα 33ου διαγωνισμοῦ (Λύσεων) . 148
» 35ου » (Λύσεων) . 152
» 36ου » (Λύσεων) 159
» 37ου » (Παιδ. πνευμ.) 158
» 38ου » (Πνευμ. ἀσκ.) 160
» 39ου » (Λύσεων) 159
Ἀριστείδης 157
Ἀτρόμητος Εὔζωνος, εἰκὼν συνδρομητοῦ βραβευθέντος εἰς τὸν 32ον διαγωνισμὸν τῆς «Διαπλάσεως» 13
Γάτα (ἡ) καὶ τὸ ψάρι (*μετὰ εἰκόνος*) . . 25
Διαγωνισμὸς 39ος (Λύσεις πνευματ. ἀσκήσεων) 16
Ἑβδομαδιαία (ἡ) «Διάπλασις» 56
Ἔκθεσις ἰδεῶν (*Διάλογος*) 22
Ζητήματα συμπεριφορᾶς (*εἰς τὸ τραπέζι*) . 12
Ζῷον παράξενον (*μετὰ εἰκόνος*) 21
Ἰωάννα Ἄρκ δ' (*μετὰ εἰκόνος*) 5
Κάμε τὸ καλὸ 'ς τοῦ διαβόλου τὰ χωριό . 46
Κληρονόμος (ὁ) τοῦ Ροβινσῶνος. Μέρος Β'. (*μετὰ 11 εἰκόνων*) . . . 1, 17, 33, 49, 65, 81, 97, 113, 127, 137, 145, 153
Μουφλοῦ 41, 54, 70, 85
Μυθολογικὰ διηγήματα . . . 27, 37, 58, 73, 87, 101, 115, 133, 142, 149
Παιδικὸν πνεῦμα 15, 31, 47
Παράξενος ἀνθρωπάκος (*μετὰ εἰκόνος*) . . 9
Πνευματικαὶ ἀσκήσεις 16, 32, 48, 160
Ὀλίγον ἀπ' ὅλα 14, 30, 46
['Ανοιγμα (διὰ τὸ) τῆς μύτης, 46.—Ἀπροσεξία καὶ ἀφῃρημάδα, 30.—Ἀριθμητικὸν παίγνιον, 14. — Μέλισσαι καὶ μύρμηκες, 14.—Μικροσκοπικὴ καλλιγραφία, 46. — Μουσικὴ καὶ μαγειρική, 14.—Ὀρθὴ παρατήρησις, 30. — Παράδοξος σαύρα, 46.—Πολύτιμος ἀνακάλυψις, 14.—Προφύλαξις τῶν καρποφόρων δένδρων, 30. — Σέβας πρὸς τὰς ἰδέας τῶν ἄλλων, 30.—Σοφὰ λόγια, 30.—Συνηθέστερα (τὰ) μέταλλα, 46.—Ταχύτης (ἡ) τῆς φαλαίνης, 14.—Τί νὰ γράψω', 14. — Φαρμακοποιὸς στιχοπλόκος, 30.]

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἐκ τῆς Ὀδυσσείας . . . . . 10 | Ὁ θάνατος τοῦ παιδίου 24

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 60 εἰκονογραφίας

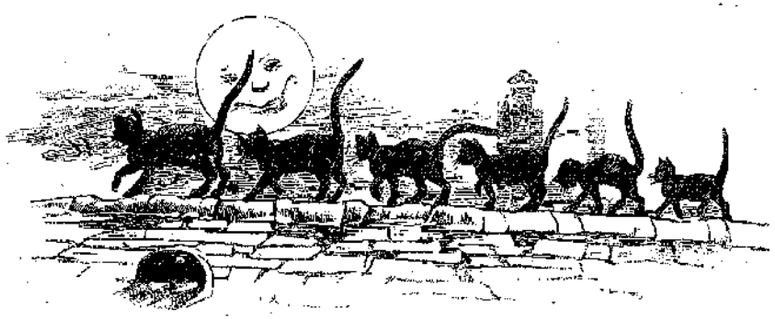

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν καταστημάτων ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ 1893 — 3491.

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝΟΣ

[Μυθιστορια υπο André Laurie]

[Συνέχεια· ἴδε τόμον 23ον σελ. 177]

ΙΓ'.

ΔΡΑΜΑ ΕΝ ΤΡΙΚΥΜΙΑ.

Ἡ ἡμέρα διέρρευσε χωρὶς νὰ συμβῇ τίποτε ἄλλο. Τὰ συμβάντα τῆς νυκτὸς καὶ τῆς πρωΐας ἀπετέλουν ἤδη τὸ θέμα ὅλων τῶν συνομιλιῶν.

Ἰδιαιτέρως οἱ ξένοι τοῦ πλοιάρχου Μανκαρὺ δὲν ἀπέκαμνον συζητοῦντες τὰ κατὰ τὴν παράδοξον ταύτην συρροὴν τῶν περιστατικῶν. Ποῖοι ἦσαν ἀρά γε οἱ λόγοι τῶν ἐγκληματικῶν ἀποπειρῶν τοῦ Χὸ-Τό; Διατί κατεδίωκε τὰ τέκνα τοῦ συνταγματάρχου Ροβινσῶνος διὰ μίσους τόσον ἀπηνοῦς; Διατὶ προέβη μέχρι τῆς δολοφονίας τοῦ συνταγματάρχου, ἂν αὐτὸς τῷ ὄντι ἦτο ὁ δολοφόνος του; Τίς ἦτο λοιπόν, διὰ νὰ ὁμιλῇ οὕτω τρεῖς καὶ τέσσαρας γλώσσας — ἂν καὶ τώρα δὲν ἤθελε νὰ προφέρῃ λέξιν, — καὶ διὰ νὰ εὑρίσκεται ὡς εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ἐν Σαϊγκὸν ὅπως καὶ ἐν Καλκούττῃ; Ἐνήργειαφ' ἑαυτοῦ ἢ κατ' ἐντολὴν μυστικῆς τινος ἑταιρείας; Ἦτο Ἀνναμίτης, Μαλαΐος, Ἰνδὸς ἢ Ἀφγανός; Ὁ κ. Κλοακὲν ἔκλινεν ὑπὲρ τῆς τελευταίας ταύτης γνώμης ὄχι μόνον ἕνεκα τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ κακούργου, ἀλλὰ καὶ ἕνεκα τοῦ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον ἐξεδήλου πρὸς τὴν πλάκα τοῦ Κανδαχάρ.

Στρέφοντες καὶ μεταστρέφοντες ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις τὸ ζήτημα καὶ προσπαθοῦντες νὰ συσχετίσουν πρὸς τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐγνώριζεν ἕκαστος, τοὺς συλλογισμοὺς καὶ τὰς εἰκασίας, — ἐπέτυχαν τέλος νὰ συσχετίσουν πρὸς ἄλληλα τὰ διάφορα γεγονότα καὶ νὰ ἔλθουν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ Τὸ-Χὸ ἦτο ὁ δεσμὸς καὶ ἡ μοναδικὴ αὐτῶν αἰτία. Ἦτο πολὺ πιθανὸν ὅτι αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ δολοφόνος τοῦ συνταγματάρχου καὶ ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ αὐτουργὸς τῆς κατὰ τοῦ Χάνδου ἀποπείρας κατὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ Σεραπίου καὶ ὅτι αὐτὸς ἐδύθισε τὴν λέμβον ἐπὶ τοῦ Δοναΐ. Ὅτι δέ, ἀποτυχὼν νὰ εἰσχωρήσῃ διὰ τοῦ Κῶδικ εἰς τὴν Ἥραν, ἔκλεψεν αὐτὸς τὰ ἐνδύματα τοῦ Κομπερούσσου, δὲν ὑπῆρχε καμμία ἀμφιβολία.

«Η ΘΥΕΛΛΑ ΕΞΕΡΡΑΓΗ ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΟΣ» (Σελ. 2)

Ἀλλ' ἀρά γε εἰς αὐτὸν ὠφείλετο καὶ ἡ ἔκκρηξις τῶν λεβήτων, ἡ θραῦσις τοῦ ἕλικος καὶ ἑπομένως τὸ ναυάγιον τῆς φρεγάδος; Ἦτο φυσικὸν νὰ τὸ ὑποθέσῃ τις ἄλλως πρὸς ποῖον σκοπὸν εἶχεν ἐπιβιβασθῆ ἐπὶ τῆς Ἥρας;

Ἐξ ἄλλου ἦτο τολμηρὸν νὰ παραδεχθῇ τις ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐξέθετε τὸν ἑαυτόν του εἰς κίνδυνον θανάτου διὰ μόνην τὴν εὐχαρίστησιν νὰ συναποθάνωσι μετ' αὐτοῦ καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους ἐμίσει.

Ἐπὶ τέλους πόθεν ὁ ἄγριος ἐκεῖνος εἶχε λάβῃ τὰς ἀναγκαίας τεχνικὰς γνώσεις, διὰ νὰ μηχανευ-

θῇ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τοιούτου εἴδους ἀπόπειραν ;

Δὲν ἦτο ἄλλως τε τοῦτο τὸ μόνον σκοτεινὸν τοῦ προβλήματος σημεῖον. Διατί ὁ κακοῦργος, ἂν ἐπεβουλεύετο τῷ ὄντι τὴν ζωὴν τοῦ Χάνδου καὶ τῆς Ἀνθῆς μετεχειρίζετο πάντοτε μέσα ἀβέβαια καὶ κινδυνώδη καὶ δι' αὐτὸν τὸν ἴδιον, ἀντὶ νὰ προστρέξῃ ἀμέσως εἰς τὸ ἀσφαλὲς ἐγχειρίδιον ἢ εἰς τὸ πυροβόλον ὅπλον ὅπως τοσάκις τῷ ἐδόθη εὐκαιρία ;

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἦτο τόσῳ δυσεπίλυτον, τόσῳ σκοτεινόν, ὥστε ὁ κ. Κλοακέν, ὁ πλοίαρχος Μανκαρύ, ὁ ταγματάρχης Οὐγγών, συζητοῦντες αὐτό, ἤρχισαν ἤδη ν' ἀμφιβάλωσι μήπως ἐπαραφόρτωσαν τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον μὲ ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχε διαπράξῃ καὶ μήπως τον καθίστων ὑπόλογον διὰ σειρὰν συμπτώσεων ὀλεθρίων, εἰς τὰς ὁποίας ἴσως δὲν ἐνείχετο διόλου.

Ὁ δὲ Κάζης εἶχε καὶ αὐτὸς τὰς ἀπορίας του. Τῷ ἐφαίνετο αἴφνης πολὺ παράδοξον καὶ ἀνεξήγητον πῶς δὲν εἶχον φυτεύσῃ ἤδη ἐξ σφαῖρας εἰς τὸ κρανίον τοῦ Τὸ-Χό, ἀλλὰ περιωρίζοντο μόνον νὰ τον κρατοῦν δέσμιον εἰς τὴν πρώραν. Ἐκ τῆς λύσεως ταύτης ἦτο τόσον ὀλίγον εὐχαριστημένος, ὥστε ὁ πιστὸς ὑπηρέτης δὲν ἔπαυσε νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τοῦ Τὸ-Χό, γενόμενος ὁ ἐθελούσιος δεσμοφύλαξ του.

Οὕτω, περὶ τὴν τρίτην ὥραν μ. μ. συνέλαβεν ἀστραπὴν θριάμβου εἰς τοὺς ὀφθαλοὺς τοῦ προσωπικοῦ του ἐχθροῦ. Παρακολουθήσας τὴν διεύθυνσιν τοῦ βλέμματός του εἶδε καὶ αὐτὸς μικρὰν μελανὴν κηλίδα ἐπὶ τοῦ κυανοῦ οὐρανοῦ ἐκεῖ πρὸς ἀνατολὰς πλησίον τοῦ δίσκου τοῦ ἡλίου. Ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ παρετήρει τὴν κηλίδα ἐκείνην καὶ ἐφαίνετο πολὺ ἀνήσυχος, διότι συχνὰ συνεβουλεύετο μικρὸν βαρόμετρον τὸ ὁποῖον ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ.

Περὶ τὴν τετάρτην ὥραν ὁ ἄνεμος ἔπεσεν αἰφνιδίως καὶ ἐδέησε νὰ ἀναλάβουν τὰς κώπας. Ἡ ἀτμόσφαιρα εἶχε γίνῃ βαρεῖα, ὁ δὲ ἥλιος κλίνων πρὸς τὸν ὁρίζοντα προσελάμβανε χρώματα ἐρυθρᾶ, αἱματώδη, καὶ ἔδυσεν ἐν μέσῳ νεφῶν μελανῶν. Τὰ πάντα προήγγελλον τρικυμίαν.

Αἱ ἐνδείξεις ἦσαν τόσῳ σαφεῖς, ὥστε ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ διέταξε τὸ γεῦμα ἡμίσειαν ὥραν πρὸ τῆς προσδιωρισμένης καὶ ἐξέτεινε τὰ ἱστία ὡς σκεπάσματα εἰς τὴν πρύμνην, εἰς τὴν πρώραν καὶ εἰς τὰ πλάγια τῆς λέμβου, ἀφήσας εἰς τὸ κέντρον μικρὸν μόνον μέρος ἀσκεπὲς διὰ τοὺς κωπηλάτας. Δὲν ἦσαν πρόωροι αἱ προφυλάξεις αὗται. Ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἔδυεν ὁ ἥλιος καὶ ὁ Ὠκεανὸς ἐβάφετο τεφρὸς μολυβδόχρους, ἠκούσθη ἀναδιδομένη μακρόθεν ἐκ τοῦ ἀχανοῦς ὡς τις κραυγὴ ὀξεῖα, φρικαλέα, ἀπερίγραπτος. Χωρὶς νὰ αἰσθανθοῦν ἀκόμη πνοὴν ἀνέμου, ἡ θάλασσα ἤρχισε νὰ σαλεύεται, νὰ κυμαίνεται νὰ φουσκώνῃ. Μόλις δὲ ἦλθεν ἡ νὺξ καὶ ἡ θύελλα ἐξερράγη ἀκατάσχετος, ὀργίλη, πολύκροτος, συρίζουσα καὶ ὠρυομένη, ἐξεγείρουσα κύματα ὑπερύψηλα, τὰ ὁποῖα ἐδιώκοντο μετὰ μανίας.

Εὐθὺς ἀμέσως ὁ πλοίαρχος κατενόησεν ὅτι ἀδύνατον ἦτο νὰ ἀντιπαραταχθῶσι. Τὸ μόνον ποῦ εἶχον νὰ κάμουν τώρα ἦτο νὰ φεύγουν πρὸ τοῦ ἀνέμου, νὰ πετοῦν ἐπὶ τοῦ κυμάτων μετὰ τόσης ταχύτητος, ὥστε νὰ μὴ προφθάσῃ κανὲν νὰ θραυσθῇ ἐπὶ τῆς λέμβου νὰ την γεμίσῃ καὶ νὰ την βυθίσῃ. Ἀλλ' ἡ ἡ δυσκολία ἢ ἑκατοντάκις, ἡ χιλιάκις νικωμένη, ἀνεγεννᾶτο ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν. Ἕκαστον δευτερόλεπτον ἠμποροῦσε νὰ εἶνε τὸ τελευταῖον. Τοῦτο διήρκεσεν ἐπὶ ὥρας. Ἡ νὺξ ἐκείνη ἦτο φρικώδης.

Τὴν λέμβον την ἔσωσεν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἐλαφρότης της, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἱκανότης, ἡ δραστηριότης, ἡ ὑπομονὴ τοῦ πλοιάρχου· θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἠγωνίζετο πρὸς τὸν θάνατον. Τὴν χεῖρα στηρίζων ἐπὶ τοῦ πηδαλίου, μὲ τὸ ὄμμα πρὸς τὰ ἐμπρὸς προσηλωμένον, ἔδιδε πάντοτε ἀναλόγως τὴν ἀναγκαίαν ὤθησιν, ἀπέφευγε τὸ κῦμα, ἠπάτα τὰ ἄπληστα καὶ ἀδηφάγα στόματα τῆς ἀβύσσου. Κατ' εὐτυχίαν ὁ ἄνεμος ἔπνεε καθ' ὡρισμένην διεύθυνσιν, πάντοτε τὴν αὐτήν· δὲν ἦτο ἐκ τῶν περιστροφικῶν ἐκείνων λαιλάπων, τῶν δινῶν τῶν πολὺ σπανίων περὶ τ' ἀνατολικὰ τῆς ἀμερικανικῆς ἠπείρου, εἰς τὰς ὁποίας ἀδύνατον θὰ ἦτο νὰνθέξῃ καὶ νὰ μὴ καταβυθισθῇ σκάφος μικρὸν ἄνευ καταστρώματος.

Ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μανία τοῦ ἀνέμου κατηυνάσθη ἐπ' ὀλίγον. Ψιλὴ βροχὴ ἤρχισε νὰ πίπτῃ, σιγηλή, ἐπίμονος, συνεχής, διαπεραστική. Ἐννοεῖται ὅτι δὲν τους ἔμελλε πλέον γιὰ τέτοιες μικροδουλειές, κατόπι τῆς νυκτὸς τὴν ὁποίαν διῆλθον δεχόμενοι κατὰ κεφαλῆς κατακλυσμὸν καὶ κενοῦντες τὴν λέμβον τοῦ ὁλονὲν εἰσρέοντος ὕδατος. Πυκνὴ ὁμίχλη περιώριζε μέχρι 200 ἢ 300 μέτρων τὴν ὁρατὴν περιοχήν. Ἡ βροχὴ συνεκάλυπτε τὰ πάντα διὰ φαιοῦ πέπλου καὶ ἡ λέμβος εὑρίσκετο μόνη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κύκλου. Οὔτε ἴχνος τῶν ἄλλων λέμβων. Εἶχον βυθισθῇ ; Εἶχον διασκορπισθῇ ; κανεὶς δὲν ἐγνώριζε.

Τὰ μαρτύρια ἐν τῇ κλυδωνιζομένῃ λέμβῳ ἦσαν ἀπερίγραπτα. Οἱ ἐντὸς αὐτῆς ἔπρεπε νὰ κρατῶνται καλῶς διὰ νὰ μὴ συγκρουώνται πρὸς ἀλλήλους. Ἡ κυρία Ὀμολλοᾶ καὶ ἡ Ἀνθὴ εἶχον προσδεθῇ διὰ σχοινίων ἐπὶ τοῦ θρανίου των. Ἀδύνατον νὰνοίξουν τὰ κιβώτιά τῶν ζωοτροφιῶν διὰ νὰ φάγουν καὶ πολὺ ὀλιγώτερον νὰ πίουν. Ἀπελπισία. Δὲν ἤξευραν ποῦ εὑρίσκονται, ποῦ πηγαίνουν. Ὁ πλοίαρχος ὑπελόγιζεν ὅτι θὰ διέτρεξαν τὸ ἐλάχιστον εἴκοσι μίλια, διευθυνόμενοι νοτιοανατολικῶς. Ἀπεμακρύνοντο λοιπὸν τῆς νήσου τοῦ Πάσχα ἀντὶ νὰ πλησιάζωσι καὶ μεθ' ὁποίας φοβερᾶς ταχύτητος!...

Μετὰ ἓξ ὥρας ἡ βροχὴ ἔπαυσεν, καὶ ἤρχισε πάλιν ὁ ἄνεμος νὰ πνέῃ σφοδρός.

Ἐξηκολούθησεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὁλοκλήρους ἡ τρικυμία, μὲ διαλείμματα, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε παρετάθησαν περισσότερον τοῦ πρώτου. Ἑνὸς τῶν διαλειμμάτων τούτων ἐπωφελήθησαν τὴν δευτέραν ἡμέραν καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. Οἱ ἐπιβάται ἦσαν ἐξηντλημένοι ἐκ τοῦ μακροῦ τούτου ἀγῶνος κατὰ τῆς δίψης, τῆς πείνης, τῆς ἀϋπνίας, τῆς κοπώσεως.

Τὴν ἐπιοῦσαν, ἡ ὁποία ἦτο ἡ ὀγδόη ἡμέρα ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῆς Ἥρας, συνέβη τι τρομερόν. Τὴν πρωΐαν εἶχε κοπάσῃ ὀλίγον ὁ ἄνεμος, ἐθεωρήθη δὲ κατάλληλος ἡ στιγμὴ διὰ πρόγευμα ἐσπευσμένον ὡς τὸ τῆς προτεραίας. Ὁ Κῶδικ, ὁ ὁποῖος ἐξετέλει χρέη τροφοδότου, ἔλαβε διαταγὴν νὰ διανείμῃ τροφὰς καὶ το ἔπραξεν. Ἀλλ' ὅταν ἠθέλησε νὰ πιάσῃ κρασί, εὗρε τὸ βαρέλιον κενόν, ἐπίσης καὶ τὸ βαρέλιον τῆς ρακῆς. Οἱ κρουνοὶ εἶχον ἀνοιχθῇ τὴν νύκτα, ὅλον δὲ τὸ πόσιμον ὑγρόν, τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο ἐπὶ τῆς λέμβου εἶχεν ἐκρεύσῃ ! . . .

Ἀλλοίμονον ! Τὸ κορύφημα τῶν δεινῶν ! . . . Ἡ νῆσος τοῦ Πάσχα ἦτο μακρὰν. Καμμίαν ἐλπίδα δὲν εἶχον νὰ φθάσουν, πρὶν αἰσθανθοῦν τὴν ἀνάγκην νὰ πίουν. Οἱ δυστυχεῖς ναυαγοὶ ἦσαν καταδικασμένοι εἰς τὸν χείριστον τῶν θανάτων· εἰς τὸν ἐκ δίψης θάνατον ! . . .

Τὴν εἴδησιν τῆς συμφορᾶς ὑπεδέχθησαν ὅλοι οἱ ἐν τῇ λέμβῳ, πρὸ πάντων δὲ οἱ ναῦται, μετ' ἐκπλήξεως κατ' ἀρχὰς καὶ εἶτα μετ' ὀργῆς. Τότε ὁ Κάζης ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου τὸν Τὸ—Χό, δέσμιον πάντοτε εἰς τὴν πρῴραν καὶ κατ' αὐτοῦ ἀμέσως ἐστράφησαν αἱ ὑπόνοιαι. Οἱ γυμνοὶ πόδες τοῦ κακούργου ὀλίγον ἀπεῖχον ἀπὸ τὰ βαρέλια... Ἂν καὶ δεμένος, ἠδυνήθη νὰ τους μεταχειρισθῇ διὰ νὰνοίξῃ τοὺς κρουνοὺς καὶ νὰ συμπληρώσῃ οὕτω τὴν σειρὰν τῶν φοβερῶν του κακουργημάτων.

— Αὐτὸς ὁ λῃστὴς ἄδειασε τὰ βαρέλια !» ἐκραύγασε φωνή τις ὀργίλη, παράφορος.

Τὸ ἄγριον βλέμμα τοῦ Τὸ—Χὸ καὶ τὸ θριαμβευτικόν του μειδίαμα, ἀκούσαντος τὴν ἀποδιδομένην αὐτῷ κατηγορίαν ἰσοδυνάμει πρὸς ὁμολογίαν.

Ἀλλὰ δὲν ἠρκέσθη εἰς τοῦτο. Ἤνοιξεν ἐπὶ τέλους τὸ στόμα, τὸ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον κλειστόν.

«Ναί, σκυλιά» ἐφώναξε γαλλιστὶ «ναί, ἐγὼ ὁ πρίγκηψ Δουλίπ, ἐγὼ ὁ Δουλὶπ Ρανᾶ, ὁ ἐχθρὸς ὅλων σας καὶ ὁ κύριός σας, ἐγώ σας κατεδίκασα νὰ πεθάνετε σὰν σκυλιὰ λυσσασμένα ! . . . Ἐγὼ ἄδειασα τὰ βαρέλια σας γιὰ νὰ σκάσετε ἀπὸ τὴ δίψα, ναί, ἐγώ !»

Καὶ ἐξέβαλε γέλωτα σαρδώνιον, σατανικόν, ἐνῷ περιέφερε βλέμμα περιφρονητικὸν ἐπὶ τῶν καταπλήκτων θυμάτων του.

«Ἄ, εἴχατε τὴν ἰδέαν ὅτι ἠμπορούσατε νὰ μ' ἔχετε ἕται μῆνας ὁλοκλήρους 'ς τὰ σίδερα σὰν σκλάβο καὶ ὕστερα νὰ με δέσετε ἐδῶ σὰν πρόβατο γιὰ σφαγή ! Ἄ, ὄχι σκυλιά ! αὐτὸ ἐζητοῦσε ἐκδίκησι καὶ σήμερα ὁ Δουλὶπ Ρανᾶ ἐκδικεῖται. Σᾶς ἔχω ὅλους εἰς τὴν ἐξουσίαν μου τώρα. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μου φύγῃ. Ὀλίγο με μέλει γιὰ τὸ θάνατο. Ἐγὼ τώρα πηγαίνω εἰς τὴν αἰωνίαν εὐδαιμονίαν τῶν ἀληθινῶν πιστῶν. Σεῖς ὅμως τὸν φοβᾶσθε, σκυλιά, τὸν τρέμετε, γιατὶ ξεύρετε ὅτι εἶνε ἡ ἀρχὴ τῶν αἰωνίων σας βασάνων ! . . .»

Τὸ διέκοψαν κραυγαὶ μανιώδεις :

« Θάνατος ! . . . Θάνατος ! . . . 'ς τὴ θάλασσα !»

Καὶ ἐπέπεσαν κατ' αὐτοῦ οἱ ναῦται, ἐρεθισθέντες ἐκ τῶν ὕβρεων καὶ ζητοῦντες νὰ τον ρίψουν εἰς τὴν θάλασσαν, ἄνευ ἄλλης διαδικασίας. Εἰς μάτην ἠθέλησαν νὰ ἐπέμβουν καὶ νὰ τους ἐμποδίσουν ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ καὶ ὁ Παῦλος. Ἡ φωνή των δὲν ἠκούετο, παρασυρομένη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ὁ ὁποῖος ἤρχισε πάλιν νὰ πνέῃ σφοδρός.

«Σ' τὴ θάλασσα ! . . . » ἐβρυχῶντο οἱ ναῦται.

Καὶ ἅμ' ἔπος ἅμ' ἔργον. Τριάκοντα χεῖρες ἀνύψωσαν τὸν Δουλὶπ Ρανᾶ καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἔπεσε χωρὶς νὰ παύσῃ νὰ ὑβρίζῃ τοὺς δημίους του. Ἐπὶ στιγμὴν ἐφάνη ἐπιπλέων ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἑνὸς κύματος, ὁ δὲ ἄνεμος ἀπήγαγε τὴν ἠχὼ τῆς λαρυγγώδους φωνῆς του, ἡ ὁποία ἐκραύγαζεν ἐν μέσῳ τῆς τρικυμίας :

«Σκυλιά ! . . . βρωμόσκυλα !»

Εἶτα ἐξηφανίσθη, σαρωθεὶς ὑπὸ τῆς καταιγίδος, μετὰ τῆς αὐτῆς ἰλιγγιώδους ταχύτητος, μεθ' ἧς παρέσυρεν αὕτη καὶ τὴν λέμβον.

Οἱ κλεῖστοι τῶν ἐπιβατῶν—πρὸ πάντων αἱ δύο κυρίαι — ἐξηντλημένοι ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς ἀγωνίας δὲν ἀντελήφθησαν εὐτυχῶς τοῦ φρικώδους δράματος τὸ ὁποῖον ἐξετυλίχθη πρὸ αὐτῶν. Εἰς τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκοντο μόλις θαντιλαμβάνοντο καὶ τοῦ θανάτου, ἐὰν ἤρχετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Μόνον, ἐκτὸς τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ναυτῶν, ὁ Παῦλος καὶ ὁ Κάζης, εἶχον συνειδησιν τῶν περὶ αὐτούς, ἠδύναντο νὰ βλέπουν καὶ νὰ σκέπτωνται.

Καὶ ἐσκέπτοντο πολύ, πρὸ πάντων ὁ Κάζης. Τὸ ὄνομα τοῦ Δουλὶπ Ρανᾶ, τὸ ὁποῖον ὡς ὕβριν ἔρριψε τὴν τελευταίαν στιγμὴν ὁ κατάδικος κατὰ τῶν δημίων του, πολλὰ μυστήρια διεφώτιζε. Ἐνεθυμεῖτο ὅτι παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ συνταγματάρχου Ρόβινσῶνος ὑπὸ τὰ τείχη τοῦ Κανδαχάρ, πολλάκις το ἤκουσε προφερόμενον. Ἦτο τὸ ὄνομα ἑνὸς τῶν ἀφγανῶν ἀρχηγῶν τῶν μᾶλλον ἐπιφόβων καὶ φημιζομένων ἐπὶ φρονήσει καὶ ἀνδρεία, ὁ αὐτουργός, καθὼς ἔλεγον, τῆς σφαγῆς τῆς ἀγγλικῆς

ἀποστολῆς. Οἱ ἄγγλοι ἀξιωματικοὶ ὡμίλουν περὶ αὐτοῦ συχνὰ μετ' ὀργῆς συγχρόνως καὶ περιεργίας. Διηγοῦντο περὶ αὐτοῦ ὅτι ὁμοῦ μὲ τὸ γάλα τῆς μητρός του θηλάσας τὸ κατὰ τοῦ ἀγγλικοῦ ὀνόματος μῖσος, ἀνεψιὸς τοῦ ἐμίρου τοῦ Καβούλ, καὶ μέλλων ἴσως μίαν ἡμέραν νὰ τον διαδεχθῇ, εἶχε λάβῃ ἀνατροφὴν ἐπιμελεστέραν τῶν ἄλλων πριγκήπων τοῦ οἴκου του, ἀλλὰ κατὰ βάθος ἐθνικήν. Οἱ Ἀφγανοί, μωαμεθανοὶ φανατικοί, τὸν ἠγάπων πρὸ πάντων διὰ τὴν πρὸς τὰς θρησκευτικὰς παραδόσεις τοῦ τόπου ἀφοσίωσίν του. Ἡ δημοτικότης του ἤρχισε νὰ ἐπισκιάζῃ τὴν τοῦ θείου του, ὥστε οὗτος ἔκρινε καλὸν νὰ τον στείλῃ εἰς Ρωσσίαν ὡς ὅμηρον, ὅτε ἐχρειάζετο ἕνα εἰς ζήτημα ἀναφυὲν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ρωσσικῆς κυβερνήσεως. Ἐκεῖ ἴσως ἔμαθε τὰ γαλλικά. Ἀλλ' ἐδραπέτευσε μετ' ὀλίγον καὶ κατέφυγεν εἰς Αἴγυπτον, ἐκεῖθεν δὲ εἰς τὰς θαλάσσας τῆς Ἰνδοκίνας, ὅπου ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔζησεν ὡς τυχοδιώκτης καὶ πειρατής. Τέλος, κατὰ τὸν Ἀγγλοαφγανικὸν πόλεμον τῷ 1879, μαθὼν τὸν θάνατον τοῦ θείου του, ἔσπευσε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του καὶ προσεπάθησε νὰ σχηματίσῃ κόμμα διὰ τῶν ἀνδραγαθιῶν του. Κατὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ Κανδαχὰρ ὁ Ρανᾶ ἐξηφανίσθη, κατ' ἄλλους μὲν φονευθείς, κατ' ἄλλους δὲ δραπετεύσας, ἔκτοτε δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομά του περιέπεσεν εἰς λήθην.

Ἰδοὺ τί ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἐγνώριζεν ὁ Κάζης. Ποτὲ ὅμως δὲν ἐπερίμενεν ὅτι θὰ εὑρεθῇ ἀντιμέτωπος τοῦ Ρανᾶ κλυδωνιζόμενος ἐν τῷ ὠκεανῷ, διὰ νὰ μάθῃ ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ μυστηριώδης ἐχθρὸς ὁ τοσάκις ἀναζητηθεὶς καὶ νὰ τον ἴδῃ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ὑφιστάμενον ποινὴν φοβεράν.

Ἀλλ' ὅ,τι δὲν ἐνόει ἀκόμη ὁ Κάζης ἦτο διατί ὁ Ρανᾶ ἐμίσει τόσῳ τὸν συνταγματάρχην Ροβινσῶνα καὶ τὰ τέκνα του καὶ διατί πρὸς ἐξόντωσίν των μετεχειρίζετο μέσα παράδοξα, ἐπικίνδυνα καὶ δι' αὐτόν.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ Κάζης ἀπεκοιμήθη καταβεβλημένος. Ἤδη ἐκοιμᾶτο τρεῖς ὥρας ὅταν κραυγὴ ἰσχυρὰ τον ἀφύπνισε.

«Γῆ! πλοίαρχε! γῆ! ἰδέτε!» ἐφώναζεν ὁ Παῦλος τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὴν ἐσχατιὰν τοῦ ὁρίζοντος ὅπου ἐφαίνετο μελανὴ γραμμὴ κυματοειδὴς ἀμυδρά. Ὁ πλοίαρχος ἔλαβε τὰ δίοπτρά του, παρετήρησε καὶ εἶτα εἶπε διὰ φωνῆς συγκεκινημένης:

«Γῆ! ναὶ νομίζω, νομίζω ὅτι εἶνε γῆ! Εἴθε νὰ μὴν εἶνε ὀφθαλμαπάτη!»

Ἀλλ' ὄχι, δὲν ἦτο ὀφθαλμαπάτη. Ἐφ' ὅσον ἡ λέμβος ἐπροχώρει, φερομένη ταχέως ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, πᾶσα ἀμφιβολία διελύετο. Ἐνώπιόν των ἦτο ξηρά. Ἤρχισαν νὰ διακρίνουν μὲ τὰς διόπτρας βράχους, κοιλάδας καὶ εἶτα δένδρα.

Ὁ Παῦλος, πλήρης ἐλπίδος καὶ χαρᾶς ἠθέλησε νὰ ἐξυπνήσῃ τὸν πατέρα του, τὸν Χάνδον, τὴν Ἀνθήν, τὴν κυρίαν Ὀμόλλοᾶ.

Ἀλλ' ὁ πλοίαρχός τον ἀπέτρεψε.

«Περίμενε ἀκόμη, τῷ εἶπε μειδιῶν πικρῶς. Τὸ ζήτημα εἶνε ἂν θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ προσορμισθῶμεν. Καί μου φαίνεται πολὺ δύσκολον!»

Καὶ ἐδείκνυε διὰ τοῦ δακτύλου τὴν πρῴραν τῆς λέμβου, παράλληλον πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου, ἡ ὁποία ἤδη μὲ τὴν γραμμὴν τῆς ξηρᾶς ἐσχημάτιζε γωνίαν 30 μοιρῶν. Σύμπτωμα πολὺ ἀνησυχαστικόν. Ἐφ' ὅσον ἐπροχώρουν, ἡ ξηρὰ ἐφαίνετο μακρυνομένη δεξιᾷ. Ἀδύνατον θὰ ἦτο, στρέφοντες πρῷραν πρὸς αὐτήν, νὰ φθάσουν διὰ τῆς κώπης. Ἡ λέμβος θὰ ἐδυθίζετο ἂν δὲν ἠκολούθει τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου.

Οὕτω βαθμηδόν, ἀπομακρυνόμενοι, ἔχασαν μετ' ὀλίγον τὴν θέαν τῆς ξηρᾶς. Δὲν ἐφαίνετο ἐξ αὐτῆς ἢ ἓν σημεῖον, κατὰ τὴν πρύμνην σχεδόν, τὸ ὁποῖον μετὰ πέντε λεπτὰ δὲν θὰ το ἔβλεπον πλέον.

Ὁ Παῦλος ἔδακνεν ἐκ λύσσης τὰς χεῖρας. Νὰ εἶνε τόσῳ πλησίον τῆς ξηρᾶς καὶ νὰ μὴ ἠμποροῦν νὰ φθάσουν!

Ὁ πλοίαρχος Μανκαρύ, ἀπαθής, μεθ' ὅλην τὴν ἐνδόμυχόν του θλῖψιν, ἐκράτει διαρκῶς τὴν λέμβον πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου.

«Ἐὰν τὸ σημεῖον ἐκεῖνο δὲν εἶνε ἀκρωτήριον, δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν τίποτε. Ἂν εἶνε, ὑπάρχει ἀκόμη ἐλπίς...»

Ἦτο ἀκρωτήριον καὶ μάλιστα μέγα ἀκρωτήριον. Μόλις τὸ ἀφῆκεν ὀπίσω ἡ λέμβος καὶ εὐθὺς ἡ ὄψις τῆς θαλάσσης μετεβλήθη. Τὰ κύματα ἔφευγον ἤδη πρὸς νότον, ἐν ᾧ πρὸς δυσμὰς ἡ θάλασσα ἐξετείνετο σχεδὸν γαληνιαία.

«Αὐτὴ τὴ φορὰ μπορεῖς νὰ τους ξυπνήσῃς ὅλους» ἐφώνησεν ὁ πλοίαρχος Μανκαρύ, πηδαλιουχῶν μετὰ τέχνης πολλῆς διὰ νὰ μεταβάλῃ τὴν διεύθυνσιν τῆς λέμβου καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ζώνην τῆς γαληνιαίας θαλάσσης.

Πρὸς τοῦτο ἐβοηθεῖτο ἐπαισθητῶς καὶ ὑπὸ ρεύματος φερομένου πρὸς δυσμάς, καὶ διακρινομένου ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου χρώματος τοῦ ὕδατος.

Μετὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας ἡ λέμβος εἰσήρχετο εἰς ὡραῖον ὅρμον καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ προσεγγίσῃ εἰς ἀμμώδη παραλίαν.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΑ Δ' ΑΡΚ

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 15ου αἰῶνος ἡ Γαλλία εὑρίσκετο εἰς μεγάλην δυστυχίαν. Παντοῦ πεῖνα καὶ ἀσθένεια. Τόση δὲ ἦτο ἡ σύγχυσις ἐντὸς αὐτῆς ὥςε δὲν ἤξευρέ τις ποῖος ἦτο ὁ πραγματικὸς βασιλεύς. Ὁ Κάρολος ἕβδομος, ὁ ἀληθινὸς βασιλεὺς τῶν Γάλλων μόνον εἰς τὸ κέντρον τῆς Μεσημβρινῆς ἔβλεπεν ἀναγνωριζομένην τὴν κυριαρχίαν του· εἰς τὰ ἄλλα μέρη ἐκυριάρχουν οἱ Ἄγγλοι.

ΙΩΑΝΝΑ Δ' ΑΡΚ

Οἱ Ἄγγλοι ὑπερηφανευθέντες ἀπὸ τὰς νίκας των ἐνόμιζον πλέον ἑαυτοὺς κυρίους ὅλης τῆς Γαλλίας. Ἐν μέσῳ τῆς δυστυχίας ὅμως ταύτης ἡ φιλοπατρία ἤρχισε νὰ θερμαίνῃ τὰς καρδίας τῶν Γάλλων, τὸ δὲ κατὰ τῶν Ἄγγλων μῖσος ἦτο ἀπερίγραπτον. Τὸ νέον τοῦτο αἴσθημα ἐμέλλε νὰ σώσῃ τὴν Γαλλίαν, ἔξοχον δὲ ἀντιπρόσωπον εὗρε μίαν κόρην, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα προφέρουν ὅλοι μὲ σεβασμὸν καὶ ἀγάπην, τὴν Ἰωάνναν δ' Ἄρκ.

Ἦτο θυγάτηρ ἑνὸς χωρικοῦ τοῦ Δομρεμῆ, κειμένου μεταξὺ τῆς Καμπανίας καὶ τῆς Λορραίνης. Πόλεμοι, ἄνθρωποι πληγωμένοι, οἰκίαι καιόμεναι, αὐτὰ ἦσαν τὸ πρῶτον θέαμα, τὸ ὁποῖον παρουσιάσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της. Ἐφ' ὅσον ἐμεγάλωνε, ἐντὸς αὐτῆς ἐγεννᾶτο ἓν αἴσθημα βαθείας συμπαθείας πρὸς τὸν δυστυχῆ βασιλέα Κάρολον τὸν Ζ', τὸν ὁποῖον ἐζήτουν ν' ἀπογυμνώσουν. Μὲ τὸ αἴσθημα τοῦτο συνηνοῦτο ἐντὸς τῆς καρδίας της καὶ μῖσος ἄσπονδον κατὰ τῶν Ἄγγλων, τοὺς ὁποίους ἐθεώρει, ὡς τοὺς αἰτίους ὅλων τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα ἐβασάνιζον τὴν Γαλλίαν καὶ τὸν νόμιμον βασιλέα της.

Ἡ Ἰωάννα εἶχε φθάσῃ εἰς ἡλικίαν δεκατεσσάρων ἐτῶν ὅτε ἤκουσε κατὰ πρώτην φορὰν τὰς φωνὰς ὅπως τὰς ἀπεκάλει. Εὑρισκομένη θερινήν τινα ἡμέραν, περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸν κῆπον τοῦ πατρός της, διέκρινεν ἔξαφνα ἀνάμεσα εἰς τὰ δένδρα μέγα φῶς, καὶ ἤκουσε μυστηριώδη φωνὴν νὰ τῇ λέγῃ:

— Ἰωάννα, πήγαινε νὰ ἐλευθερώσῃς τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας καὶ νὰ τῷ ἀποδώσῃς τὸν θρόνον του!

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὰ ὁράματα ἐκεῖνα ἐπανελήφθησαν συχνά. Ἐνόμισεν ὅτι ἔβλεπε τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαήλ, τὴν Ἁγίαν Αἰκατερίνην καὶ τὴν Ἁγίαν Μαργαρίταν· ὅλοι τῇ ἔλεγον νὰ σώσῃ τὴν Γαλλίαν. Αἱ φωναὶ τῇ ἔλεγον ὅτι ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ δὲν θὰ τῇ λείψῃ. Ἡ Ἰωάννα δὲν ἀμφέβαλλε πλέον ὅτι ἡ θεία Πρόνοια τὴν εἶχε προωρίσῃ διὰ τὸν μέγαν τοῦτον σκοπόν.

Ἤθελε ν' ἀναχωρήσῃ ἀμέσως διὰ νὰ ὑπάγῃ πρὸς εὕρεσιν τοῦ βασιλέως. Ἀλλ' ὁ πατήρ της, μόλις ἡ Ἰωάννα ἐξεστόμισε τὰς λέξεις ταύτας, τῇ εἶπεν ὅτι εἶνε τρελλή. Ἡ ταλαίπωρος Ἰωάννα κυμαινομένη μεταξὺ τῆς πρὸς τὸν πατέρα της ὑποταγῆς, καὶ τοῦ μεγάλου ἐκείνου καθήκοντος, ἀπεφάσισε ν' ἀναχωρήσῃ.

Ἰδοὺ πῶς ὁ μέγας ποιητὴς Σχίλλερ εἰς τὸ

ὡραῖον του δράμα «Ἡ Αὐρηλιανὴ Παρθένος» περιγράφει τὸν ἀποχαιρετισμὸν τῆς ἐμπνευσμένης κόρης, τὴν ὁποίαν θεία δύναμις ὤθει πρὸς ἀγνώστους, πρὸς μεγάλους κινδύνους: « Χαίρετε βουνά, λιβάδια ἀγαπημένα, κοιλάδες ἥσυχοι καὶ θελκτικαί, χαίρετε! Ἡ Ἰωάννα δὲν θὰ περιφέρῃ πλέον τὰ βήματά της εἰς τὰ μονοπάτιά σας· ἡ Ἰωάννα σᾶς ἀποχαιρετᾷ διὰ παντός. Χλόη που ἐπότιζα, δένδρα που ἐφύτευσα, πρασινίσετε μὲ χάρι ἀκόμη. Σπηλιές, καὶ δροσεραὶ πηγαί, καὶ σύ ἠχώ, ἀξιαγάπητη φωνὴ τῆς κοιλάδος, ἡ ὁποία συχνὰ ἀπαντοῦσες εἰς τὰ τραγούδια μου, ἡ Ἰωάννα φεύγει καὶ δὲν θὰ ξαναγυρίσῃ πλέον.

»Τόπε, ὅπου ἐπέρασαν τὰ ἥσυχα χρόνια μου, σὲ ἀφίνω διὰ παντός. Ἀρνάκια, σκορπισθῆτε 'ς τοὺς βράχους· τώρα εἶσθε χωρὶς βοσκοπούλα· ἐγὼ τώρα θὰ ὑπάγω νὰ ὁδηγήσω ἄλλο ποίμνιον, μέσα 'ς τοὺς κινδύνους. Αὐτὸ διατάσσει ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ.

»Πήγαινε, μοῦ εἶπε, πήγαινε νὰ ἐργασθῇς δι' ἐμέ· θὰ σφίξῃς τὸ κορμί σου εἰς σιδηρᾶν πανοπλίαν, θὰ σκεπάσῃς μὲ χάλυβα τὸ στῆθός σου. Ποτὲ τὸ στεφάνι τοῦ γάμου δὲν θὰ στολίσῃ τὰ μαλλιά σου, καὶ κανένα παιδάκι δὲν θὰ χαμογελάσῃ 'ς τὴν ἀγκαλιά σου. Ἀλλὰ μὲ τὴν δόξαν θὰ σε σηκώσω πολὺ ὑψηλότερα ἀπὸ ὅλας τὰς γυναῖκας.

»Ὅταν οἱ ἀνδρειότεροι διστάζουν εἰς τὴν μάχην, ὅταν ἡ Γαλλία θὰ φαίνεται ὅτι πλησιάζει εἰς τὸ τέλος της, σὺ θὰ ὑψώσῃς τὴν σημαίαν μου καὶ θὰ φέρῃς βοήθειαν εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς υἱοὺς τῆς Γαλλίας καὶ θὰ ἐλευθερώσῃς τὸν βασιλέα.

» Ὁ οὐρανὸς μὲ προσκαλεῖ· μοῦ στέλλει αὐτὴν τὴν περικεφαλαίαν· ἐν ᾧ την ἐγγίζω αἰσθάνομαι δύναμιν ὑπεράνθρωπον καὶ τὸ θάρρος ἐμβαίνει εἰς τὴν καρδίαν μου. Τὸ αἴσθημα αὐτὸ με τραβᾷ εἰς τὸν θόρυβον τῆς μάχης, καὶ με σύρει μὲ δύναμιν καταιγίδος. Ἀκούω τὴν δυνατὴν κραυγὴν τῶν μαχῶν ν' ἀντηχῇ ἕως ἐμέ· τὸ πολεμικὸν ἄλογον κτυπᾷ τὴν γῆν μὲ τὸ πόδι του καὶ ἡ σάλπιγξ ἀντηχεῖ».

Ἡ Ἰωάννα μετέβη τότε εἰς ἓν γειτονικὸν χωρίον ὅπου κατῴκει εἷς θεῖός της· οὗτος ἐπείσθη ἀπὸ τοὺς λόγους της καὶ εἶπεν ὅτι ἐπίστευεν εἰς τὸν προορισμὸν τῆς ἀνεψιᾶς του. Καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι τοῦ χωρίου ἐπείσθησαν προσέτι ἀπὸ τὴν πεποίθησιν ἡ ὁποία ἐνέπνεε τὴν Ἰωάνναν.

Ἡ κοινὴ γνώμη τόσον εὐμενῶς διετέθη μετ' ὀλίγον ὑπὲρ αὐτῆς, ὥστε ὁ λοχαγὸς Βωδρικούρ, ὅστις ἦτο διοικητὴς στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος ἐκεῖ, τῇ ἔδωκεν ὅ,τι ἐζήτει, τουτέστι ξίφος, καὶ ἓξ ὁπλοφόρους ὅπως την συνοδεύσωσιν. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἔκαμαν ἔρανον ὅπως τῇ ἀγοράσωσιν ἵππον καὶ πανοπλίαν. Ἡ Ἰωάννα ἔκοψε τὰ μακρυὰ μαλλιά της ἐνεδύθη ἀνδρικὰ φορέματα, καὶ ἀνεχώρησε.

Σκοπὸς τοῦ ταξειδίου της ἦτο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πόλιν ὅπου εὑρίσκετο Κάρολος ὁ Ζ'. Ἔφθασεν ἄνευ ἐπεισοδίου τινός, ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὸν βασιλέα, ὅστις συγκινηθεὶς ἀπὸ τὸν ἡρωϊσμὸν καὶ τὴν πεποίθησίν της τῇ ἔδωκεν ἑκατοντάδας τινας στρατιωτῶν, αἵτινες ἤρκουν, ὡς ἔλεγεν αὕτη, νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Αὐρηλίαν (Orleans). Ὁ λαὸς καὶ ἐδῶ ᾐσθάνθη μέγαν ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν Ἰωάνναν, τὴν ἐθεώρει ὡς ἀπεσταλμένην ἀπὸ τὸν Θεὸν ὅπως σώσῃ τὴν Γαλλίαν. Ἡ ἀπεριόριστος αὐτὴ ἐμπιστοσύνη συνετέλεσε πολὺ εἰς τοὺς μεγάλους καὶ ἐκπληκτικοὺς θριάμβους της, διότι ἀντὶ τῆς ἀποθαρρύνσεως ἔθεσεν εἰς τὴν καρδίαν τῶν Γάλλων τὸν ἐνθουσιασμὸν ὅστις νικᾷ πᾶν ἐμπόδιον.

Τὴν 29 Ἀπριλίου 1429 ἡ Ἰωάννα εἰσῆλθε μὲ ἐλάχιστον στρατὸν καὶ ζωοτροφίας εἰς τὴν Αὐρηλίαν, τὴν ὁποίαν ἐπολιόρκουν οἱ Ἄγγλοι. Ὁ ἐχθρὸς καταπτοηθεὶς οὐδ' ἐτόλμησε νὰ την σταματήσῃ, διότι, ἂν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν Γάλλων ἡ Ἰωάννα ἦτο σχεδὸν ἁγία, οἱ Ἄγγλοι τοὐναντίον την ἐθεώρουν ὡς *μάγισσαν*, ὡς ἀπεσταλμένην τοῦ διαβόλου. Τόση ἦτο ἡ φρίκη των ὥστε ἐγκατέλειψαν πολλὰς θέσεις τὰς ὁποίας εἶχον καὶ συνεκέντρωσαν τὰς δυνάμεις των εἰς δύο ὀχυρώματα. Ἔπρεπε νὰ τους διώξῃ ἐκεῖθεν. Ἡ Ἰωάννα ἐπέρχεται κατὰ τοῦ φρουρίου μὲ τὸν ὀλιγάριθμον ἀλλὰ πλήρη ἐνθουσιασμοῦ στρατόν της. Ἐμπήγει εἰς τὸ χεῖλος τῆς τάφρου τὴν σημαίαν της, εἰς ἐλάχιστον δὲ χρονικὸν διάστημα τὸ φρούριον ἐκυριεύθη καὶ κατεστράφη. Τὴν ἐπαύριον συνοδευομένη ἀπὸ ὅλον τὸν πληθυσμὸν τῆς Αὐρηλίας ἐφώρμησε κατὰ τοῦ ἄλλου, τοῦ ὀχυρωτέρου φρουρίου. Ἡ Ἰωάννα θέτει τὴν πρώτην κλίμακα εἰς τὸν τοῖχον καὶ ἐφορμᾷ πρώτη εἰς τὴν ἔφοδον. Μία πληγὴ την κρημνίζει καταιματωμένην, ἀλλὰ τὸ θέαμα ἐκεῖνο ἐξανάπτει ἔτι μᾶλλον τὴν μανίαν τῶν στρατιωτῶν της. Τὸ φρούριον ἐκυριεύθη μετὰ λυσσώδη μάχην· ὅλοι σχεδὸν οἱ Ἄγγλοι ἐφονεύθησαν· ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἄγγλων, ὅστις εἶχε διακηρύξῃ ὅτι θὰ ἐπερνοῦσε ὅλους ἐν στόματι μαχαίρας, πίπτει εἰς τὸ νερόν, ἡ δὲ βαρεῖά του πανοπλία τον παρασύρει ταχέως εἰς τὸ βάθος τοῦ Λείγηρος ὅπου πνίγεται. Ἡ Αὐρηλία ἦτο ἐλευθέρα. Ἡ Ἰωάννα ἐξετέλεσε τὴν ὑπόσχεσίν της.

Ἡ εἴδησις τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Αὐρηλίας ἐγένετο παντοῦ δεκτὴ μὲ παραφορὰν χαρᾶς. Ἡ Ἰωάννα ἐπωφεληθεῖσα μίαν ἄλλην νίκην της ὡδήγησε τὸν βασιλέα εἰς Ρέμς, ὅπου ἐστέφθη ἐπισήμως βασιλεὺς τῆς Γαλλίας.

Τότε ἐδήλωσεν ὅτι ἡ ἀποστολή της ἐτελείωσε, καὶ ἠθέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ χωρίον της.

—Ἔκαμα, ἔλεγε, ὅτι αἱ *φωναί* μου μ' ἐπρόσταξαν νὰ κάμω. Ἀφῆτε με νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸ γέροντα πατέρα μου.

Τὴν ἐκράτησαν παρὰ τὴν θέλησίν της ἐκ φόβου μήπως ἡ ἀναχώρησίς της ὀλιγοστεύσῃ τὸ θάρρος τῶν στρατιωτῶν. Μετά τινας μῆνας ἐπληγώθη διὰ βέλους ὑπὸ τὰ τείχη τῶν Παρισίων, τοὺς ὁποίους δὲν κατώρθωσε νὰ σώσῃ ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους. Μόλις ἰατρευθεῖσα, προσεπάθησε νὰ ἐλευθερώσῃ την πόλιν Κομπιένην, ἀλλὰ εἰς τὴν ὁρμὴν τῆς μάχης ἐκρημνίσθη ἀπὸ τὸν ἵππον της, ᾐχμαλωτίσθη καὶ παρεδόθη εἰς τοὺς Ἄγγλους.

Ἡ δυστυχὴς κόρη περιῆλθε λοιπὸν εἰς τὰς χεῖρας τῶν θανασίμων ἐχθρῶν της!.. Οὔτοι οὔτε τὴν χαρὰν των ἔκρυπτον, οὔτε τὴν πρόθεσίν των νὰ την θανατώσουν. Διὰ νὰ μὴ ὁμολογήσουν ὅτι τοσάκις ἐνικήθησαν ἀπὸ μίαν γυναῖκα, οἱ Ἄγγλοι διισχυρίζοντο ὅτι ἡ Ἰωάννα μετεχειρίζετο ἐναντίον των μαγείας, καὶ ὅτι ἐβοηθεῖτο ἀπὸ τὸν διάβολον. Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπίστευον πολὺ εἰς τὴν μαγείαν. Ἡ Ἰωάννα λοιπὸν κατεδικάσθη ἀπὸ τὸν κλῆρον, ὅστις τότε ἀνεβίβαζεν εἰς τὴν πυρὰν ὅσους ὑπώπτευε ὅτι ἔκαμνον *μαγικά*.

Τὴν ἔφεραν εἰς Ρουένην, κατεχομένην ὑπὸ τῶν Ἄγγλων τότε, καὶ την ἠνάγκασαν νὰ ἐμφανισθῇ εἰς δικαστὰς ἐκ προτέρων ἀποφασισμένους νὰ την καταδικάσουν ὅπως εὐχαριστήσουν τοὺς ἄγγλους.

Προσεπάθησαν νὰ την φέρουν εἰς ἀμηχανίαν διὰ δυσκόλων ἐρωτήσεων· ἀλλ' ἡ Ἰωάννα ἀπήντησε μὲ μέγα θάρρος καὶ ἀταραξίαν.

Ἡ δυστυχὴς κόρη, ἐγκαταλελειμμένη ὑφ' ὅλων καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἔτι τοῦ βασιλέως, τὸν ὁποῖον εἶχε σώσῃ, εὕρισκεν εἰς τὴν μεγάλην καρδίαν της, καὶ τὴν θερμὴν φιλοπατρίαν της εὐγλώττους ἀπαντήσεις κατὰ τῶν κατηγοριῶν τῶν ἐχθρῶν της.

Ἐν τούτοις κατεδικάσθη νὰ καῇ ζωντανή· τὸ μόνον ἔγκλημά της ἦτο ὅτι ἐμίσει τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος της. Δυστυχῶς εἰς κληρικός, ἐλπίζων νὰ γίνῃ ἀρχιεπίσκοπος μὲ τὴν ὑποστήριξιν τῶν Ἄγγλων, ἐπώλησε τὸ αἷμα τῆς ἀθώας ταύτης καὶ παρέδωκε τὴν Ἰωάνναν εἰς τοὺς δημίους της.

Ἔστησαν μέγαν σωρὸν ξύλων εἰς τὸ μέσον μιᾶς πλατείας· εἰς τὴν κορυφὴν δὲ τοῦ πελωρίου τούτου σωροῦ ὑψοῦτο δοκὸς μὲ ἀλύσσους εἰς τὴν ὁποίαν ἐδέθη ἡ Ἰωάννα. Ἀπέναντι ἐτοποθετήθησαν λαθίσματα, οἱ δ' Ἄγγλοι ἐκάθησαν ἐκεῖ ὅπως ἀπολαύσουν ἀνέτως τὸ φοβερὸν θέαμα.

Ἔφεραν τὴν Ἰωάνναν ἐπὶ ἑνὸς φορτηγοῦ ἁμαξίου, περικυκλωμένην ἀπὸ ὠπλισμένους στρατιώτας. Ἐπροχώρησεν εἰς τὴν βάσιν τοῦ σωροῦ τῶν ξύλων θαρραλέα, ἀνέβη εἰς αὐτόν, ὁ δήμιος ἔδεσε τὰ μέλη εἰς τὴν δοκὸν καὶ ἤναψαν τὴν πυράν, ἐν ᾧ εἰς μοναχὸς ἐψιθύριζε λόγους ἐνθαρρύνσεως εἰς τὸ οὖς της· ὅταν εἶδε τὴν φλόγα ἐφοβήθη, ὄχι διὰ τὸν ἑαυτόν της ἀλλὰ διὰ τὸν μοναχὸν καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ καταβῇ.

Ἐν μέσῳ τῶν βασάνων τοῦ φρικώδους τούτου μαρτυρίου, ἡ Ἰωάννα οὐδὲ στιγμὴν ἔχασε τὸ θάρρος της. Ἐξέβαλε μόνον ἰσχυρὰν κραυγὴν καὶ ἐζήτησεν ἁγιασμὸν ὅταν ἡ φλὸξ ἤγγισε διὰ πρώτην φορὰν τὸ σῶμά της. Ἡ τελευταία λέξις της ἦτο: *Χριστέ μου*!

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΑΗΡ ΚΑΙ ΦΩΣ

Ὁ ἀὴρ τὸν ὁποῖον ἀναπνέομεν εἶνε τὸ πρώτιστον στοιχεῖον τῆς ζωῆς. Καὶ ἐν τούτοις ὁ ἄνθρωπος δεικνύει εἰς τὸ οὐσιωδέστατον αὐτὸ στοιχεῖον τῆς ὑπάρξεώς του παράδοξον ἀδιαφορίαν. Πόσοι φροντίζουσι μέχρις ὑπερβολῆς περὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς τροφῆς των, λαμβάνουν μυρίας προφυλάξεις διὰ τὴν ποιότητα αὐτῆς καὶ ὅμως οὐδόλως προσέχουν εἰς τὸν ἀέρα τὸν ὁποῖον ἀναπνέομεν. Καὶ ὅμως ὁ καλὸς ἀὴρ εἶνε ἀναγκαιότερος ἀκόμη καὶ τοῦ καλοῦ ἄρτου. Τροφὴ ὄχι πολὺ θρεπτικὴ τὴν ὁποίαν χωνεύομεν εἰς καθαρὸν ἀέρα εἶνε πολὺ ὠφελιμωτέρα ἀπὸ ἀρίστην τροφὴν, τὴν ὁποίαν χωνεύομεν ἐν ἀκαθάρτῳ ἀτμοσφαίρᾳ.

Τὰ κυριώτατα στοιχεῖα τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος εἶνε, ὡς γνωστόν, τὸ ὀξυγόνον καὶ τὸ ἄζωτον. Τὸ ὀξυγόνον εἶνε τὸ ἀναγκαιότατον εἰς τὴν ζωὴν ἡμῶν στοιχεῖον, διότι αὐτὸ εἶνε τὸ ἀναπνεόμενον μέρος τοῦ ἀέρος. Τὸ ἄζωτον μόνον του δὲν χρησιμεύει εἰς τὴν ἀναπνοήν, ἀλλ' ἀναμιγνυόμενον μὲ τὸ ὀξυγόνον χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἐρεθιστικὴν ἐνέργειαν τὴν ὁποίαν θὰ εἶχε τὸ ὀξυγόνον μόνον του ἐπὶ τοῦ λάρυγγος, τῶν βρόγχων, καὶ τῶν πνευμόνων. Ἀλλ' ἂν ἡ ποσότης τοῦ ἀζώτου αὐξήσῃ, τότε ἐπέρχεται ἀσφυξία καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ εἰς τὰ ζῷα.

Ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ ἀναπνεόμενος εὑρίσκεται εἰς συνεχῆ συνάφειαν πρὸς τὸ αἷμα καὶ ἐπιφέρει εἰς αὐτὸ μεταβολάς τινας, αἱ ὁποῖαι εἶνε χρήσιμοι εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς.

Ἀλλ' ὁ ἀὴρ μεταβάλλεται διὰ τῆς ἀναπνοῆς. Ὁ ὁ' ἐκ τῶν πνευμόνων ἐξερχόμενος ἀὴρ περιέχει ἀνθρακικὸν ὀξύ, καὶ ἄλλας ζωϊκὰς ἀναθυμιάσεις· πρὸς ἐπιτυχίαν λοιπὸν τοῦ σκοποῦ τῆς ἀναπνοῆς ὁ ἀὴρ πρέπει ν' ἀνανεοῦται ἀκαταπαύστως, ἄλλως ἀναπνεομένου τοῦ αὐτοῦ ἀέρος πολλάκις κατὰ συνέχειαν, τὸ ὀξυγόνον αὐτοῦ ὀλιγοστεύει, αὐξάνει δὲ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ. Ἂν τοῦτο ἐξακολουθήσῃ, ἡ ἀναπνοὴ καθίσταται ἀνεπαρκής, ἐπιφέρει δὲ μετά τινα χρόνον συμπτώματα ἀσφυξίας.

Εἰς τὰ μέρη ὅπου διαμένουν πολλὰ ἄτομα ἡ ἀναπνοὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζῴων, τὰ φῶτα, ἡ διὰ τοῦ δέρματος διαπνοὴ μολύνουν τὸν ἀέρα. Σοφοί τινες ἔκαμαν πειράματα καὶ εὗρον ὅτι ὁ ἀὴρ ὁ ἀφαιρεθεὶς ἐκ τῶν αἰθουσῶν τῶν παραδόσεων καὶ ἐκ τῶν θεάτρων εἶνε πολὺ δυσῶδης. Τοῦτο γνωρίζομεν ὅλοι ἐκ πείρας· ὅσοι ἐμείναμεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας εἰς αἴθουσαν συναναστροφῆς ὅπου ἦσαν πολλοὶ προσκεκλημένοι, ἢ εἰς χορόν, γνωρίζομεν μὲ ποίαν ἀνακούφισιν ἀναπνέομεν τὸν καθαρώτερον ἀέρα ὅταν ἐξέλθωμεν εἰς τὴν ὁδόν.

Εἰς τὸ ἀνθρώπινον αὐτὸ μίασμα, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰς ἀναθυμιάσεις τοῦ δέρματος καὶ τῶν πνευμόνων ἀποδίδονται αἱ ἀσθένειαι, τὰς ὁποίας προκαλεῖ ἡ συσσώρευσις πολλῶν ἀτόμων εἰς ὡρισμένον μέρος, ὡς εἰς τὰς φυλακάς, τὰς πολιορκουμένας πόλεις κτλ.. Ὁ φοβερὸς λιμὸς ὁ ἐκραγεὶς ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἦτο εἶδος τύφου τὸν ὁποῖον ἐγέννησεν ἡ ἐντὸς τῶν τοιχῶν συσσώρευσις τῶν κατοίκων τῶν δήμων τῆς Ἀττικῆς.

Οἱ παθολόγοι ἀπέδειξαν ὅτι ἀναπνοὴ ἀέρος μὴ καθαροῦ εἶνε συχνὴ αἰτία φθίσεως. Αἱ συνοικίαι αἵτινες στεροῦνται καθαροῦ ἀέρος εἶνε ἑστίαι μολυσμάτων· ἕκαστος ἄνθρωπος ὅστις δὲν διαμένει μέρος τοὐλάχιστον τῆς ἡμέρας εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα διαπράττει σπουδαῖον ἔγκλημα κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του.

Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην πολλαὶ ἐσφαλμέναι προλήψεις ἐπικρατοῦν παρ' ἡμῖν ὡς πρὸς τὸν ἀέρα, τὸν ὁποῖον ἀναπνέουν οἱ ἀσθενεῖς καὶ οἱ εὑρισκόμενοι ἐν ἀναρρώσει. Οἱ περισσότεροι κρατοῦν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς ἀναρρωνύοντας κατακλείστους διὰ νὰ τοὺς προφυλάξουν δῆθεν ἀπὸ τὴν βλαβερὰν ἐνέργειαν τῆς ἀτμοσφαίρας. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἀνεπαρκὴς καὶ μολυσμένος ἀὴρ βλάπτει τοὺς ὑγιεῖς πῶς νὰ μὴ καταβάλλῃ, νὰ μὴ φονεύῃ ἐν τέλει τοὺς ἀδυνάτους καὶ ἐξηντλημένους; Πόσοι ἔλαβον πικρὸν μάθημα τούτου ἀπολέσαντες προσφιλέστατα ὄντα αὐτῶν!

Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει καθαροῦ ἀέρος μόνον ἀνάγκην, ἀλλὰ καὶ τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας, ὅπως καὶ τὸ φυτόν. Ὁ ἄνθρωπος ὅπως καὶ τὸ φυτόν, ἂν στερηθοῦν τὸν ἥλιον χάνουν τὸ χρῶμά των καὶ μαραίνονται. Ἂν θέσωμεν ἓν ἄνθος εἰς σκοτεινὸν μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον μία μόνη φωτεινὴ ἀκτὶς εἰσδύει, θὰ ἴδωμεν ὅτι ἀπὸ

ἔμφυτον ὁρμὴν στρέφεται πρὸς τὴν στενὴν σχισμάδαν, ὅπως ὁ δεσμώτης κρεμᾶται εἰς τὰς κιγκλίδας τῆς εἰρκῆς του διὰ νὰ θαυμάσῃ κρυφίως τὸ πρῶτον τοῦτο θαῦμα τῆς δημιουργίας, χωρὶς τὸ ὁποῖον τίποτε δὲν θὰ ἔζη: τὸ φῶς.

Δέν σας ἔτυχε ποτε νὰ ἰδῆτε ἀσθενικὸν φυτόν; Τὸ ἄνθος δὲν πονεῖ καὶ ἐν τούτοις τὸ λυπούμεθα, διότι πᾶν πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐκτελεῖ τὸν προορισμόν του μᾶς προξενεῖ λύπην.

Βλέποντες καχεκτικὴν τριανταφυλλιὰν συλλογιζόμεθα πόσον ἀκμαία ἔπρεπε νὰ εἶνε· συλλογιζόμεθα ὅμως ἄραγε τὸ ἴδιον ὅταν βλέπωμεν χοιραδικὸν καὶ ραχιτικὸν παιδίον, καχεκτικὸν ἐπίσης καὶ μαραμένον;

Μὴ νομίσετε δὲ ὅτι τὰ τέκνα τῶν πτωχῶν εἶνε ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τὰ δυστυχέστερα. Ἐν Ἑλλάδι ἐλλείπουσι εὐτυχῶς τὰ ἀνήλια καὶ σκοτεινὰ ἐκεῖνα καταγώγια τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς τὰς μεγαλοπόλεις τῆς Εὐρώπης, ὅπου συμφύρονται δεκάδες καὶ ἑκατοντάδες ἀνθρώπων. Τὰ παιδία τοῦ λαοῦ παρ' ἡμῖν τρέχουν τοὐλάχιστον ἐλευθέρως εἰς τοὺς δρόμους, κινοῦσιν ἐλευθέρως τὸ σῶμά των.

Δυστυχέστερα εἶνε τὰ παιδία τῶν πλουσίων, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ πρώτη ἀνατροφὴ ἀρχίζει μὲ τὴν ἀπαγόρευσιν παντός, τοῦ ὁποίου ἔχει ἀνάγκην τὸ παιδίον. Τὰ δωμάτια εἶνε σχεδὸν σκοτεινὰ ἀπὸ τὰ καταπίπτοντα παραπετάσματα· τὸ μικρὸν πρέπει ἐνωρὶς νὰ μάθῃ ὅτι ἡ ἀκινησία εἶνε τὸ πρῶτον καθῆκον τῶν φρονίμων παιδίων. Τὸ μικρὸν παιδάκι γίνεται φρόνιμον, ἀλλ' ἀντὶ ποίας θυσίας· εἶνε καχεκτικόν, μαραμένον!

Οἱ γονεῖς λέγουν ὅτι εἶνε *δελικάτο*, ἡ παραμάνα λέγει ὅτι ἔχει ἐξωτερικὸν ἀριστοκρατικόν. Ἡμεῖς λέγομεν ὅτι εἶνε ἀθῶον θῦμα τῶν προλήψεων καὶ τὸ λυπούμεθα, διότι τὸ ἄτονον ἐκεῖνο σῶμα δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τόπος διαμονῆς εἰς ὑγιὲς καὶ ἰσχυρὰν ψυχήν... Ἀὴρ καὶ ἥλιος λείπει εἰς τὰ παιδία ταῦτα. Ἀέρα καὶ ἥλιον δότε εἰς αὐτά!...

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΑΡΑΞΕΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΑΚΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Τί παράξενος ἀνθρωπάκος! Ἔχει σῶμα μαλακὸ ὅπου μπαίνουν μέσα τὰ δάκτυλα.

Ὅταν ἡ μητέρα τοῦ Τάκη ζουλᾷ τὴν κεφαλή του, τὴν ράχη του, τὴν κοιλιά του, φωνάζει: ψί . . . ψί!

Ὅταν ὅμως ζουλᾷ ὁ μικρὸς ὁ Τάκης, ὁ παράξενος ἀνθρωπάκος δὲν λέγει τίποτε.

Ὁ Τάκης δὲν ἔχει ἀρκετὴ δύναμι νὰ τον κάμῃ νὰ ὁμιλήσῃ.

«Τί λέγεις λοιπόν, κύριε ἀνθρωπάκε, μὲ τὸ ψί-ψί σου; Ἔτσι ὁμιλεῖς σύ; — Ψί... ψί! — Μήπως αὐτὸ θέλει νὰ εἰπῇ πως θέλεις νὰ παίξῃς; — Ψί . . . ψί! — Ἴσως θὰ θέλῃς κανένα γλύκισμα, γιατὶ εἶσαι πολὺ λαίμαργος, μοῦ εἶπαν. — Ψί. . . ψί. . . ψί. . . ψί! . . — Ἀ, καλά, τὸ εὑρῆκα. Γλύκισμα θέλεις.» Ἡ μητέρα τοῦ Τάκη τρέχει νὰ φέρῃ ἕνα γλύκισμα, ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ παράξενος ἀνθρωπάκος εἶνε ἐλαστικένιος, τὸ γλυκό το τρώγει ὁ Τάκης.

ΕΚ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ἓν ἀπὸ τὰ ὡραιότερα μέρη τῆς Ὀδυσσείας, κινοῦν τὸν θαυμασμὸν χιλιάδων χρόνων, εἶνε τὸ εἰς τὸ Ζ' τῆς Ὀδυσσείας ἐπεισόδιον, ἡ συνάντησις τῆς Ναυσικάας μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως. Πόσοι ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστους μας ἀναγνώσαντες αὐτὸ εἰς τὴν Ὀδύσσειαν, τὴν χρησιμεύουσαν ὡς ἀναγνωστικὸν βιβλίον, θὰ ἐλυποῦντο διατὶ νὰ μὴν εἰμποροῦν ν' ἀναγνώσουν καὶ τὸ πρωτότυπον, νὰ μὴν εἰμποροῦν ν' ἀπολαύσουν τὸ ἴδιον ποίημα! Ὁ πόθος των οὗτος ἐκπληροῦται ἔν τινι μέτρῳ διὰ τῆς ὡραίας μεταφράσεως τοῦ κ. Βικέλα, τῆς ὁποίας δημοσιεύομεν τὸ περισσότερον μέρος. Ἡ ἀφέλεια, ἡ χάρις τῆς δημώδους γλώσσης, ἡ τέχνη τοῦ ποιητοῦ ἐνδύσαντος τόσον ἐπιτυχῶς τὸ ἀρχαῖον κείμενον μὲ τὴν ἐκφραστικὴν γλῶσσαν τῶν δημοτικῶν ᾀσμάτων δίδουν ζωὴν εἰς τὸ ὁμηρικὸν ποίημα καὶ καθιστοῦν αὐτὸ τόσον ζωντανόν, εἰς ὅσους δεν ἠμποροῦν ἀκόμη ν' ἀναγνώσουν τὸ ὁμηρικὸν κείμενον, ὅσον εἶνε ζωντανοὶ αὐτοὶ οἱ στίχοι τοῦ Ὁμήρου εἰς τοὺς δυναμένους νὰ τους ἀπολαύσουν.

Ἐκεῖ ἀπεκαιμήθηκε ὁ θεῖος Ὀδυσσέας.
Καὶ ἡ Θεά, ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ γαλανοματοῦσα,
'ς τὴν πόλιν ἐξεκίνησε νὰ 'πάγῃ τῶν Φαιάκων

. . . . . .

Καὶ πρὸς τὸν πύργο προχωρεῖ, ἐκεῖ ὅπου κοιμᾶται
ἀγγελοκάμωτο κορμί, οὐράνια παρθένα,
τοῦ κάλοτύχου βασιλῆᾶ ἡ κόρη Ναυσικάη·
κ' ἐπάν' ἀπ' τὸ κεφάλι της ἐστάθηκεν ὁλόρθη,
σὰν νᾶτανε ἡ καρδιακή τῆς νέας φιληνάδα,
ἡ θυγατέρα τοῦ Δυμᾶ, τοῦ θαλασσακουσμένου.
Καὶ λέγει της 'ς τὸν ὕπνο της ἡ γαλανοματοῦσα:
«Σ' ἐγέννησεν ἡ μάννα σου νὰ ἦσαι ἀκαμάτρα;
»Σηκώσου, κ' εἶνε ἄπλυτα τὰ ροῦχα, τὰ προικιά σου·
»γιατ' ἡ χαρές σου ἐσίμωσαν, ποῦ ἄλλα θὰ φορέσῃς
»καὶ ἄλλα 'ς τὸ συμπεθεριὸ θἄχῃς νὰ δώσῃς δῶρα,
»νὰ σὲ παινέσῃ ἡ γειτονιά, καμαρωμένη νύφη,
»καὶ ὁ πατέρας νὰ χαρῇ κ' ἡ ἀκριβή σου μάνα.
»Σηκώσου μὲ τὸ χάραμμα νὰ πᾶμε 'ς τ' ἀκρογιάλι.
»Θἀλθῶ κ' ἐγὼ 'ς τὸν ποταμὸ 'ς τὴν πλύσι νὰ [βοηθήσω,
»Πήγαινε 'ς τὸν πατέρα σου καὶ παρακάλεσέ τον
»πρωΐ πρωΐ 'ς τὴν ἄμαξα νὰ βάλουν τὰ μουλάρια,
»νὰ πᾷς τὰ ροῦχα τὰ καλὰ καὶ τὰ φορέματά σου,
»κ' εἶναι ἀπ' τὴ χώρα μακριὰ πολὺ τὸ περιγιάλι.»
Λέγει καὶ φεύγ' ἡ Ἀθηνᾶ ἡ γαλανοματοῦσα·
Κι' ὅταν ἐπρόβαλ' ἡ Αὐγή, σὲ δόξα θρονιασμένη,
ἡ Ναυσικάη 'ξύπνησε κ' ἐπῆγε στολισμένη
ἐκεῖνα πώνειρεύθηκε νὰ 'πῇ 'ς τὰ γονικά της.
Ἡ μάνα της εἰς τὴ γωνιὰ καθότουν μὲ τὲς δοῦλες,
νῆμα 'πὸ κόκκινο μαλλὶ 'ς τὴ ρόκα της νὰ γνέθῃ.
Τὸν ἀκριβὸ πατέρα της τὸν 'πρόφθασε 'ς τὴ θύρα,
ποῦ 'ς τὴν βουλὴν οἱ Φαίακες τὸν πρόσμεναν νὰ 'πάγῃ
Κ' ἡ Ναυσικάη 'στάθηκε σιμά του καὶ τοῦ λέγει:
«Πατέρα, δίδεις προσταγὴ 'ς τοὺς δούλους νὰ μοῦ [ζέψουν
»τὴν ἄμαξα τὴν ὑψηλή, νὰ πάω 'ς τὸ περιγιάλι,
»τὰ ἄπλυτα φορέματα νὰ πλύνω 'ς τὸ ποτάμι;
»Γιατὶ σοῦ πρέπει 'ς τὴν βουλήν, ὅπου 'σαι μέσ' 'ς [τοὺς πρώτους,
»νὰ φαίνεσαι μ' ὁλόπαστρα φορέματα 'ντυμένος.
—«Δὲν σοῦ φιλοργυρεύομαι, παιδί μου, τὰ μουλάρια,
»μηδ' ἄλλο πρᾶγμα· ἔννοια σου, κ' οἱ δοῦλοι θὰ σ' τὰ [ζέψουν
»'ς τὴν ἄμαξα τὴν ὑψηλή, τὴν καλοσκεπασμένη.»
Δίνει 'ς τοὺς δούλους προσταγή, κι' ἀμέσως ἑτοιμάζουν
τὴν ἄμαξα τὴν ὥμορφη καὶ ζεύγουν τὰ μουλάρια,
ἐνῷ ἡ κόρη τὰ λαμπρὰ φορέματα ἑτοιμάζει,
τὰ φέρνει, καὶ 'ς τὴν ἄμαξα ἐπάνω τὰ φορτόνει.
Κι' ὅταν ἀνέβηκε κι' αὐτή, ἡ μάνα της τῆς δίνει
κρασὶ σὲ τράγινο ἀσκί, προσφάγι σὲ καλάθι,
καὶ λάδι ὑγρὸ τῆς ἔδωκε 'ς ὁλόχρυσο σταμνάκι
γιὰ ν'ἀλειφθῇ 'στὸν ποταμὸ μὲ τὲς συντροφισσές της.
Παίρνει τὰ ὁλόλαμπρα λωριά, παίρνει ραβδὶ 'ς τὸ χέρι,
ραβδίζει τὰ μουλάρια της, καὶ τρέχουνε μὲ κρότο
καὶ πᾶν μὲ πάτημα γοργό, καὶ φέρνουνε τὰ ροῦχα,
κι' αὐτήν, καὶ τὰ κοράσια της ὅπου τὴν συντροφεύουν.
Κ' ἐφθάσανε 'ς τοῦ ποταμοῦ τὸ κρυσταλλένιο ρεῦμα,
ἐκεῖ ποῦ τρέχει τὸ νερό, καθάριο καὶ ὡραῖο,
καὶ πῶρχονται καὶ πλένουνε ἡ κόρες τῶν Φαιάκων.
Ἐλύσαν ἀπ' τὴν ἄμαξα ἡ κόρες τὰ μουλάρια,
καὶ 'ς τ' ἀφρισμένου ποταμοῦ τὰ ἔδιωξαν τὰ πλάγια,
ἐλεύθερα νὰ βόσκουνε τὸ πράσινο χορτάρι.
Κατόπι ἐσηκώσανε ὅλες μαζὶ 'ς τὰ χέρια
τὰ ροῦχ' ἀπὸ τὴν ἄμαξα, καὶ τὰ βουτοῦν 'ς τὸ ρεῦμα,
καὶ τὰ πατοῦνε 'ς τὲς λακκές, μὲ γέλια, μὲ παιγνίδια.
Κι' ἀφοῦ τὰ 'καθαρίσανε 'ς τὸ δροσερὸ ποτάμι,
ἀράδ' ἀράδα τ' ἄπλωσαν εἰς τοῦ 'γιαλοῦ τὴν ἄκρη.
ἐκεῖ ποῦ σπρώχνει 'ς τὴν ξηρὰ τὸ κῦμα τὰ λιθάρια.
Καὶ τὰ κοράσια 'λούσθηκαν κι' ἀλείφθηκαν μὲ λάδι,
κ' ἐκάθισαν νὰ φᾶν ψωμὶ 'ς τοῦ ποταμοῦ τὸ πλάγι,
ἐνῷ τὰ ροῦχα 'στέγνοναν 'ς τοῦ ἥλιου τὴν λαμπράδα.
Καὶ ὅταν ἔφαγαν ψωμὶ, ἐλύσαν τὰ μαλλιά τους
καὶ μὲ τὴν σφαῖρα 'παίζανε κ' ἐτρέχανε ἡ δοῦλες,
ἐνῷ ταις ἐτραγούδαεν ἡ ἀσπρολαίμα κόρη.
Καὶ ὅταν ἦλθε ὁ καιρὸς γιὰ νὰ γυρίσουν 'πίσω,
διπλόνουν τὰ φορέματα καὶ ζεύγουν τὰ μουλάρια.
Τότ' ἡ θεὰ ἡ γαλανὴ βουλιέται νὰ ξυπνήσῃ
τὸν Ὀδυσσέα, γιὰ νὰ ἰδῇ τὴν ὥμορφη τὴν κόρη,
ποῦ θἄχῃ ὁδηγήτρια 'ς τὴν πόλι τῶν Φαιάκων.
Τὴν σφαῖρα σὲ μιὰ δοῦλα τῆς ρίχν' ἡ βασιλοπούλα.
Τὴν δοῦλα δὲν ἐπίτυχε καὶ πέφτει 'ς τὸ ποτάμι,
κι' ὅλα μαζὶ 'ψηλὴ φωνὴ ἐσύραν τὰ κοράσια.

Ὁ θόρυβος ἐξύπνησε τὸν δόλιον Ὀδυσσέα
κ' ἐκάθισε, καὶ ἄκουε, κ' ἐλόγιαζε 'ς τὸν νοῦ του:
«Ἀλλοίμονον! ποῦ βρίσκομαι; σὲ τί ἀνθρώπων μέρη;
»Μὴν εἶνε ἄγριοι, σκληροί, χωρὶς δικαιοσύνη,
»ἢ δίκαιοι, φιλόξενοι, καὶ τὸν θεὸν φοβοῦνται;
»Ἐμπρός, ἂς πάγω νὰ τους 'δῶ, νὰ μάθω καὶ ποῦ εἶμαι.»
Εἶπε, κι' ἀνασηκώθηκε ἀνάμεσ' ἀπ' τοὺς θάμνους,
κ' ἕνα κλωνᾶρι φουντωτὸ μὲ τὸ βαρύ του χέρι.
τὸ ἔσπασε κ' ἐσκέπασε τὸ ὁλόγυμνο κορμί του.
Ἡ νηαίς, ἅμα τὸν εἶδανε γυμνό, θαλασσωμένο,
'τρομάξανε κ' ἐσκόρπισαν 'ς τοὺς βράχους, δῶθ 'ἐκεῖθε.
Ἡ κόρη μόνη ἀπέμεινε τοῦ βασιλῆᾶ μὲ θάρρος,
τὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἀπ' τὰ γόνατα τῆς ἔβγαλε τὸν φόβο,
κ' ἐστάθηκε.—Κ' ἐλόγιαζεν ὁ δόλιος Ὀδυσσέας,
ἢ νὰ σιμώσῃ ἀπὸ κοντὰ νὰ τὴν παρακαλέσῃ,
ἢ νὰ τῆς 'πῇ ἀπὸ μακριὰ μὲ λόγια μελωμένα,
νὰ δείξῃ ποῦ εἶνε τὸ χωριό, καὶ νὰ τοῦ δώσῃ ροῦχα.
καὶ λίγει της ἀπὸ μακριὰ μὲ λόγια μελωμένα:
«Ἐλέησέ με, κι' ἂν θεὰ ἢ κι' ἂν γυναῖκα ἦσαι.
»Ἂν κατοικῆς τὸν οὐρανὸ μὲ τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλους,
»ἡ ὥμορφιά, τ' ἀνάστημα, ἡ χάρις σου μοῦ λένε
»πῶς εἶσαι ἡ Ἀρτέμιδα, τοῦ Δία θυγατέρα.
»Κι' ἂν ἦσαι ἄνθρωπος καὶ σὺ καὶ κατοικῆς τὸ χῶμα,
»ἂς χαίρετ' ὁ πατέρας σου, κ' ἡ ἀκριβή σου μάνα,
»κ' οἱ ἀδελφοί σου ἂς χαίρωνται! Γιατὶ πολὺ ψυχή τους
»θ' ἀναγαλλιάζῃ ἀπὸ χαρὰ γιὰ 'σένα, ὅταν βλέπουν
»τέτοια ἀνθισμένη ὥμορφιὰ μέσ' 'ς τὸν χορὸ νὰ 'μπαίνῃ.
»Βοήθησέ με! —Συμφορὰ μεγάλη μὲ πλακόνει.
»Μὲ παραδέρνει ἡ θάλασσα εἴκοσι 'μέρες τώρα
»ποῦ ἔφυγ' ἀπ' τὸ μακρυνὸ νησὶ τῆς Ὠγυγίας,
»καὶ μὲ κτυποῦν τὰ κύματα κι' ἀνέμοι λυσσιασμένοι.
»Καὶ τώρα μ' ἔρριξ' ὁ θεὸς 'ς αὐτὸ τὸ περιγιάλι
»νὰ πάθω κι' ἄλλες συμφορές· γιατὶ δὲν παύει ἀκόμη
»νὰ μὲ παιδεύ' ἡ τύχη μου καὶ νὰ μὲ κατατρέχῃ.
»Ἀλλὰ ἐσὺ σπλαγχνίσου με, ποῦ ὕστερ' ἀπὸ τόσα
»ποῦ ἔπαθα κ' ὑπέφερα, ἐσένα πρώτη βλέπω,
»καὶ οὔτε 'ξεύρω ὁ δυστυχὴς ἄλλον ἐδῶ κανένα
»ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ὁποῦ ζοῦν 'ς αὐτὸν τὸν ξένον τόπο.
»Ποῦ εἶν' ἡ πόλις δεῖξέ μου, καὶ δόσε μου ἂν ἔχῃς
»κανένα ροῦχο, τὸ γυμνὸ κορμί μου νὰ σκεπάσω·
»Κ' εἰς σὲ νὰ δώσῃ ὁ θεὸς ὅ,τι ποθεῖ ἡ ψυχή σου:
ἄνδρα καὶ σπίτι καὶ παιδιὰ κι' ὁμόνοια κι' ἀγάπη!
Καὶ τἀπεκρίθηκεν αὐτὰ ἡ ἀσπρολαίμα κόρη:
»Ξένε, δὲν φαίνεσαι κακός, οὔτ' ἄνδρας χωρὶς γνῶσι.
»Μόνο τὴν τύχη ὁ θεὸς μοιράζει 'ς τοὺς ἀνθρώπους,
»καὶ 'ς τοὺς καλοὺς καὶ 'ς τοὺς κακούς, καθέναν ὅπως [θέλει.
»Ὑπόμενε καὶ σήκονε ὅ,τι κι' ἂν στέλλῃ Ἐκεῖνος!
»Καὶ τώρα ὁποῦ ἔφθασες 'ς τὴν γῆ τὴν ἰδική μας,
»δὲν θὰ σοῦ λείψῃ τίποτε, ἢ φόρεμα ἢ ἄλλο,
»ἀπ' ὅ,τι μοῦ ἐζήτησες βοήθεια νὰ σοῦ δώσω,—
»καὶ θὰ σοῦ δείξω ποῦ νὰ πᾷς καὶ θὰ σοῦ 'πῶ ποῦ εἶσαι:
»Τὴν πόλι τούτ' οἱ Φαίακες καὶ τὸ νησὶ ὁρίζουν,
»κ' ἡ θυγατέρα εἶμ' ἐγὼ τ' ἀνδρείου Ἀλκινόου,
»ποῦ βασιλεύει 'ς τὸ νησὶ καὶ κυβερνᾷ τὸν τόπο.»
Καὶ στρέφει πρὸς τὲς δοῦλες της ποῦ 'φεύγαν καὶ [προστάζει:
»Σταθῆτε! τί 'τρομάξετε ποῦ εἴδετ' ἕναν ἄνδρα;
»Γιατὶ ἐφοβηθήκετε σὰν νἄλθε νὰ σᾶς βλάψῃ;
»Ἐλᾶτε, δοῦλες, δώσετε νὰ πιῇ νὰ φάγῃ ὁ ξένος,
»καὶ δεῖξετέ του νὰ λουσθῇ 'ς τοῦ ποταμοῦ τ' ἀπόσκια.»
Κ' ἡ δοῦλες ἐξεμάτησαν κ' ἐσπρώχναν μιὰ τὴν ἄλλη·
Φορέματα ὁλόπαστρα ἐβάλανε κοντά του
καὶ λάδι τοῦ ἐδώκανε 'ς ὁλόχρυσο σταμνάκι
γιὰ νὰ λουσθῇ καὶ ν' ἀλειφθῇ 'ς τοῦ ποταμοῦ τὸ ρεῦμα.
Κι' ὁ Ὀδυσσέας 'στάθηκε, καὶ λέγει 'ς τὰ κοράσια:
«Κοράσια, 'λίγο μακριὰ πηγαίνετε, νὰ πλύνω
»τὸ ἅλας ἀπ' τοὺς ὤμους μου καὶ ν' ἀλειφθῶ μὲ λάδι,
»ποῦ ἀλοιφὴ τὸ σῶμά μου πολὺν καιρὸ δὲν εἶδε.»
Ταῖς εἶπε κ' ἔφυγαν αὐτὲς 'στὴν κόρη νὰ τὰ 'ποῦνε—
Κι' ὁ Ὀδυσσέας ἔλουσε 'ς τοῦ ποταμοῦ τὸ ρεῦμα
τὴν ἅρμη ἀπὸ τὴ ῥάχη του κι' ἀπ' τοὺς πλατιούς του [ὤμους.
κι' ἀπ' τὸ κεφάλι 'ξέπλυσε τῆς θάλασσας τὸ ἅλας.
Κι' ἀφοῦ ἐλούσθηκε καλὰ κι' ἀλείφθηκε μὲ λάδι,
ἐνδύθη τὰ φορέματα ποῦ τοῦδωκεν ἡ κόρη.
Κι' ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ γαλανὴ τοῦ Δία θυγατέρα,
τὸν ἔκαμε νὰ φαίνεται ὡραῖος καὶ μεγάλος.
μὲ τὰ σγουρά του τὰ μαλλιὰ ποῦ 'πέφταν 'ς τὸ [λαιμό του
καὶ χάρι ἐχύναν περισσὴ 'ς τὴν κεφαλή, 'ς τοὺς ὤμους.
Ἔτσι γεμάτος ὠμορφιά, ἐκάθιτε μονάχος
'ς τὸ περιγιάλι· κ' ἔβλεπε κ' ἐθαύμαζεν ἡ κόρη.
Καὶ λέγει 'στὰ κοράσιά της μὲ τὲς μακριὲς πλεξοῦδες:
«Ἀκούσετέ μου νὰ σᾶς 'πῶ, ἀσπρόλαιμα κοράσια·
»Προτήτερα μοῦ 'φάνηκε πῶς ἦταν τιποτένιος,
»καὶ τώρα 'μοιάζει τοὺς θεοὺς ποῦ ζοῦνε 'ς τὰ οὐράνια.
»Ἀλλά, κοράσια, δόσετε νὰ πιῇ, νὰ φάγῃ ὁ ξένος,»
Καὶ τὰ κοράσια ἀκούσανε καὶ κάμουν ὅπως λέγει.
καὶ στρώνουνε φαγί, πιστό, κοντὰ 'ς τὸν Ὀδυσσέα.
Κ' ἐκεῖνος ἔτρωγ', ἔπινε ἀρπακτικὰ ὁ δόλιος,
ὁποῦ δὲν ἄγγισε τροφὴ γιὰ 'μέρες καὶ γιὰ νύκτες.
Καὶ τότε ἄλλα ἔβαλε 'ς τὸν νοῦ ἡ Ναυσικάη.
Διπλόνει τὰ φορέματα, 'ς τὴν ἅμαξα τὰ βάζει,
καὶ ζεύγει τὰ σκληρόνυχα, τὰ δυνατὰ μουλάρια
καὶ ἀναιβαίνει καὶ αὐτὴ κι' αὐτὰ 'ς τὸν ξένον λέγει:
»Ὦ ξένε, ἀκολούθα με 'ς τὴν πόλι νὰ σὲ 'πάγω.
»τ' ἀνδρειωμένου βασιλῆᾶ τὸν πύργο νὰ σοῦ δείξω,
»νὰ ἰδῇς ἐκεῖ τοὺς προεστοὺς κι' ἀρχόντους τῶν [Φαιάκων.
»Ὅμως ἐσὺ 'σαι γνωστικός, κι' ὅ,τι σοῦ 'πῶ νὰ κάμῃς.
»Ὅσο πηγαίνομε 'ς ἀγροὺς καὶ 'ς ὠργωμένους κάμπους,
»'ν' ἀκολουθῇς τὴ ἅμαξα μαζὶ μὲ τὰ κοράσια.
»Ἐγὼ ἐμπρὸς νὰ ὁδηγῶ καὶ σεῖς ν' ἀκολουθῆτε,
»ὡς ὅτου νὰ σιμώσωμεν ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι.
»Ἐκεῖ θὰ ἰδῇς: ὁλόγυρα τείχη 'ψηλὰ τὴν ζώνουν
»καὶ τὴν χωρίζ' εἰς δυὸ μερτὲς ἕνας καλὸς λιμένας.
»Ἔχει τὸ ἔμβασμα στενό, καὶ μεσ' ἀράδ' ἀράδα
»εἶνε συρμένα 'ς τὴ στεριὰ ξαρμάτωτα καράβια.
»'ς τοὺς δυὸ λιμένας μεταξὺ νᾶς τοῦ Ποσειδῶνος,
»κ' ἡ ἀγορὰ μὲ μάρμαρα πελεκητὰ φραγμένη.
»Τῶν καραβιῶν ἁρμοτωσιὲς ἐκεῖ κατασκευάζουν,
»καὶ πελεκοῦνε τὰ κουπιά, καὶ στρίφουν παλαμάρια.
»Τί γιὰ σπαθιὰ τοὺς Φαίακας ἢ τόξα δὲν τοὺς μέλει,
»μόν' γιὰ κατάρτια, καὶ κουπιά, κὶ στερεὰ καράβια.
»Μ' αὐτὰ τὴν θάλασσα περνοῦν, κι' αὐτὰ εἶν' ἡ [χαρά τους.
»Ἔλα, ἀκολούθα με λοιπὸν καὶ κάμε τί σοῦ λέγω,

»ἂν θέλῃς ὁ πατέρας μου 'ς τὴν γῆ σου νὰ σέ στείλῃ.
»Δάσος μὲ λεῦκες ὑψηλὲς θὰ ἰδῇς ἐκεῖ ποῦ πᾶμε·
»εἶν' ἱερὸ τῆς 'Αθηνᾶς. 'Σ τὸν ἴσκιο ἀναβρύζει
»κρύο νερό, κι' ὁλόγυρα λιβάδι ἀνθισμένο.
'Εκεῖ νὰ μείνῃς 'ς τὴν δροσιὰ ἐσὺ καὶ νὰ προσμένῃς
»ὡς ποῦ νὰ φθάσωμεν ἐμεῖς 'ς τοῦ βασιληᾶ τὸν πύργο.
»Κι' ὅταν λογιάσῃς πῶς ἐμεῖς θὰ ἤμεθα φθασμένες,
»κατὰ τὴν πόλι κίνησε κ' ἐρώτα νὰ σοῦ δείξουν
»τὸν πύργο τοῦ πατέρα μου, τ' ἀνδρείου 'Αλκινόου·
»Καὶ ὅταν φθάσῃς κ' εὑρεθῇς μέσ' 'ς τὴν αὐλὴ τοῦ [πύργου,
»προχώρει δίχως νὰ σταθῇς καὶ πήγαιν' ὡς ποῦ ναύρῃς
»τὴ μάνα μου, ποῦ 'ς τὴν γωνιά, εἰς τὴν φωτιὰν [ἀντίκρυ
»'ς τὴ ρόκα κόκκινο μαλλὶ θὰ κάθεται νὰ γνέθῃ.
»Σὲ στύλο ἐκείνη θ' ἀκουμβᾷ, κ' ἡ δοῦλες ἀπὸ πίσω·
»κ' ἡ φλόγες 'ς τοῦ πατέρα μου θ' ἀνταναπαύουν τόν [θρόνο,
»ποῦ θρονιασμένος σὰν θεὸς θὰ πίνῃ τὸ κρασί του.
»Ἀφσ' τὸν ἐκεῖνον πήγαινε 'ς τῆς μάνας μου τὰ πόδια,
»καὶ πέσε της 'ς τὰ γόνατα καὶ παρακάλεσέ την
νὰ σὲ βοηθήσῃ γιὰ νὰ 'πᾷς 'ς τὸν μακρυνό σου τόπο.
»Καὶ ἂν αὐτὴ σὲ σπλαχνισθῇ, καὶ ἂν σὲ συμπονέσῃ,
»τότ' ἐλπίζε νὰ ξαναΐδῃς τοὺς φίλους καὶ δικούς σου,
»καὶ 'ς τὴν πατρίδα σου νὰ 'πᾷς καὶ 'ς τὸ καλό σου [σπίτι.»
Αὐτὰ 'πε, καὶ μὲ τὸ ραβδὶ κτυπᾶει τὰ μουλάρια,
κι' ὀπίσω τους ἀφήσανε τοῦ ποταμοῦ τὰ πλάγια.
'Εκείνη μέσ' 'ς τὴν ἄμαξα, μὲ τὰ λωριὰ 'ς τὸ χέρι,
μὲ προσοχὴν ὡδήγαε κ' ἐβάδιζαν τὰ ζῶα
γιὰ νὰ προφθαίνουνε πεζοὶ ὁ ξένος καὶ ἡ δοῦλες.
Κι ὁ ἥλιος ἐβασίλεψε, κι' ἐφθάσανε 'ς τὸ δάσος.
καὶ 'ς τὴν δροσιὰν ἐκάθισε ὁ θεῖος 'Οδυσσέας
κ' ἐπαρακάλει τὴν θεὰ ποῦ 'γέννησεν ὁ Δίας:
«Εἰσάκουσέ μ', ἀδάμαστη τοῦ Δία θυγατέρα!
»Κι' ἂν πρῶτα δὲν εἰσάκουσες τὴν παρακαλεσί μου,
»ὅταν μ' ἐπαίδευ' ὁ θεὸς π' ὁρίζει τὰ πελάγη,
»τώρ' ἄκουσέ με! Βόηθα με, 'ς τὴν πόλι τῶν Φαιάκων
»νἀλθῶ, νὰ μ' ἀγαπήσουνε καὶ νὰ μὲ σπλαγχνισθοῦνε.»
Κ' ἡ Αθηνᾶ εἰσάκουσε τὴν παρακαλεσί του . . .

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

— Σήμερον θὰ φάγω ὁλομόναχος 'ς τὴν καμαρά μου, εἶπεν ὁ Κωστάκης.

— Νὰ μιὰ ἰδέα! ἀπήντησεν ὁ μεγαλείτερός του ἀδελφὸς Γεώργιος.

— Εἰς τὸ τραπέζι δὲν μ' ἀφίνουν ἥσυχο! μὲ πειράζουν.

— Διατὶ δὲν κάθεσαι καλά;

— Μοῦ ψάλλουν κκθημέραν τόσα· χθὲς ὁ πατέρας μ' ἐμάλωσε διότι ἡ καρέκλα μου ἦτο πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὸ τραπέζι, σήμερον διότι ἦτο πολὺ κοντά.

— Τὸ πιστεύω· χθὲς ἤσουν ἀναγκασμένος νὰ κρατῇς τὸ πιάτο σου 'ς τὰ γόνατά σου· σήμερον ἐκουνοῦσες ὅ,τι εὑρίσκετο ἐπάνω 'ς τὸ τραπέζι· θὰ ἔκανες καλλίτερα νὰ κάθεται ὅσο μακρυὰ χρειάζεται.

— Καὶ σὺ ἀκόμη τἄβαλες μὲ μένα;

— Δὲν πρέπει νὰ κάνῃς καὶ τόσο θόρυβο ὅταν ῥοφᾷς τὴν σοῦπά σου.

— Διατί;

— Διότι τότε ἐνθυμοῦμαι τὰ γουρουνάκια καὶ δὲν θέλω νὰ μ' ἐνθυμίζῃ τὰ γουρουνάκια ὁ ἀδελφός μου.

— Ἡ παρομοίωσίς σου δέν με τιμᾷ καθόλου, εἶπεν ὁ Κωστάκης γελῶν. Ἀλλά, 'πέ μου Γεωργάκη, ἐξηκολούθησε, διατὶ ὁ πατέρας δὲν θέλει ν' ἀκουμπῶ τοὺς ἀγκῶνας μου ἐπάνω 'ς τὸ τραπέζι;

—Διότι ὁμοιάζεις μὲ ὀκνηρόν. Προχθὲς ἀπεκοιμήθης ἔτσι καὶ ἀναποδογύρισες τὸ πιάτο σου.

— Ναί, τὸ ἐνθυμοῦμαι. Ἀλλὰ διατὶ ἡ θεία Ἀνθὴ μοῦ λέγει πάντοτε: — Μὴ χώνῃς τὸ μαχαῖρι 'ς τὸ στόμα σου;

— Δὲν ἔχεις μαχαίρι καὶ περοῦνι δι' αὐτὴ τὴν δουλειά; Τὸ μαχαῖρι εἶνε διὰ νὰ κόπτωμεν.

— Καλά, ἂς εἶνε καὶ αὐτό· μὰ ἡ μητέρα διατὶ μοῦ λέγει πάντα: — Μὴ τρώγῃς δὰ τόσον γρήγορα, Κωστάκη.

— Διότι εἶνε κακὸ διὰ τὸ στομάχι καὶ 'μοιάζεις σὰν λαίμαργος.

— Καὶ ἔπειτα καὶ ὁ θεῖος ὁ Μάρκος: «Τρῶς πολύ, Κωστάκη!»

— Αὐτὸ σοῦ συμβαίνει πραγματικῶς, καὶ προχθὲς ἀρρώστησες γιατὶ εἶχες φάγῃ πολύ.

— Καὶ ἀκόμη: «Σώπα δά, Κωστάκη Μὴν κάνῃς τόσον θόρυβον.» Ἂν νομίζῃς πως εἶνε εὐχάριστον νὰ σε μαλώνουν κάθε τόσον!

— Ποιὸς σοῦ πταίει, σήμερα διέκοψες τὸν θεῖον που ὡμιλοῦσε, διὰ νὰ διηγηθῇς τὶ συνέβη εἰς τὸ σχολεῖο σου· ὅταν σηκώνεσαι διὰ νὰ πάρῃς κάτι χαλᾷς τὸν κόσμο· ὁμιλεῖς καὶ μὲ γεμάτο στόμα.

— Τί σου ἔλεγα! Νὰ ποῦ ἄρχησες καὶ σὺ νὰ τἄχῃς μὲ μένα! ἀνέκραξεν ὁ Κωστάκης· βλέπεις πῶς θὰ κάμω καλὰ νὰ τρώγω μόνος μου εἰς τὸ δωμάτιόν μου.

— Μοῦ φαίνεται ὅτι 'μπορεῖς' νὰ κάμῃς κάτι καλλίτερον· ἁπλούστατα ἠμπορεῖς νὰ κάθεσαι εἰς τὸ τραπέζι ὅπως ὅλος ὁ κόσμος, φρόνιμα καὶ ἥσυχα.

— Καλὰ λοιπόν, θὰ προσπαθήσω, εἶπεν ὁ Κωστάκης μὲ ἀναστεναγμόν.

ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ ΕΥΖΩΝΟΣ

Βραβευθὲς εἰς τὸν 32ον Διαγωνισμὸν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ πρὸς σύνθεσιν Παιδικοῦ πνεύματος.

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Ἤμουν κ' ἐγὼ μίαν φορὰν μικρός, πολὺ μικρός· τὰ δάκρυά μου τρέχουν ὁσάκις ἐνθυμοῦμαι τοὺς εὐτυχεῖς ἐκείνους χρόνους τῆς ζωῆς μου, καὶ τους ἐνθυμοῦμαι πολὺ συχνά.

Ἔπαιζα εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός μου, καὶ ἐκαβαλίκευα ἐπάνω εἰς τὰ γόνατα τοῦ πάππου μου, καὶ οὔτε στενοχωρίας εἶχα, οὔτε ἀνησυχίας, οὔτε ἐγνώριζα τί εἶνε ἡ λύπη.

Ἐνόμιζα ὅτι ὁ κόσμος ἦτο πολὺ μικρότερος ἀπὸ ὅτι εἶνε, ἀλλὰ καὶ ὀλιγώτερον κακός. Ἔβλεπα τοὺς ἀστέρας λάμποντας ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλήν μου καὶ ἤθελα νὰ εἶχα πτερὰ διὰ νὰ πετάξω νὰ τους ἐγγίσω.

Παρετήρουν τὴν σελήνην ἡ ὁποία ἀργὰ ἀργὰ κατέβαινε νὰ κρυφθῇ πέραν εἰς τὴν ἄκραν τῆς θαλάσσης καὶ ἔλεγα μέσα μου: « Διατί νὰ μὴν εἶμαι ἐκεῖ πλησίον της, νὰ βλέπω πόσον εἶνε μεγάλη, στρογγύλη καὶ ὡραία.

Παρετήρουν τὸν ἥλιον ὅταν ἔδυεν ἀνάμεσα εἰς τὰ χρυσωμένα κύματα τῆς θαλάσσης, καὶ τὸ πρωὶ ὅταν ἀνέτελλεν εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος διὰ νὰ φωτίσῃ τὸν οὐρανόν.

Καὶ ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν μου ὁ Θεὸς ὁ παντοδύναμος, ὁ ὁποῖος ἔπλασεν ἐμὲ καὶ τὸν ὡραῖον ἥλιον καὶ ὅλους τοὺς ἀστέρας οἱ ὁποῖοι λάμπουν ἐπάνω εἰς τὸ στερέωμα.

Τὰ παιδικά μου χείλη ἐπανελάμβανον μὲ εὐλάβειαν τὴν προσευχήν, τὴν ὁποίαν μὲ εἶχε μάθῃ ἡ μητέρα μου: « Θεέ μου! φώτιζέ με νὰ εἶμαι πάντοτε φρόνιμος, νὰ εἶμαι καλὸς καὶ νὰ σε ὑπακούω.»

Παρεκάλουν τὸν Θεὸν διὰ τοὺς γονεῖς μου, διὰ τοὺς ἀδελφούς μου καὶ τὰς ἀδελφάς μου, δι' ὅλους τοὺς συμπολίτας μου διὰ τὸν βασιλέα τὸν ὁποῖον δὲν ἐγνώριζα, καὶ διὰ τοὺς πτωχοὺς τοὺς ὁποίους ἔβλεπα νὰ ἐπαιτοῦν 'λίγο ψωμάκι.

Ἐπέρασαν, ἔφυγαν αἱ εὐτυχεῖς ἡμέραι τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας. Καὶ ἔφυγε μαζί των καὶ ἡ ἀνάπαυσίς μου. Τώρα μοι μένει μόνον ἡ ἀνάμνησις τῆς γλυκείας ἐκείνης ἐποχῆς. Ὦ! ἂς μή την χάσω τοὐλάχιστον αὐτὴν ποτέ, Θεέ μου.

ΝΙΚΟΣ ΑΡΙΦΡΩΝ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Ἡ ταχύτης τῆς φαλαίνης.

Ἡ φάλαινα τῆς Γρηλανδίας, ἥτις ἔχει κατὰ μέσον ὅρον μῆκος 15 ἕως 18 μέτρων, πλέει μὲ ταχύτητα ἴσην πρὸς τὴν ταχύτητα πλοίου διανύοντος 8 ἕως 9 κόμβους (διανύειν ἕνα κόμβον, δύο κόμβους κτλ, σημαίνει ναυτικῶς διατρέχειν ἅπαξ, δὶς κτλ. 30 μέτρα εἰς ἓν λεπτὸν τῆς ὥρας). Ἡ φάλαινα τῶν ἀγγλικῶν θαλασσῶν, ἔχει μῆκος 25 μέτρων κατὰ μέσον ὅρον καὶ δύναται νὰ διατρέχῃ 13 κόμβους, ἤτοι 300 μέτρα ἀνὰ πᾶν λεπτὸν τῆς ὥρας.

Πρό τινος ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Σκωτίας ἐξώκειλε φάλαινα ἥτις ἐζύγιζε πλέον τῶν 75 τόννων (εἰς τόννος ισοδυναμεῖ πρὸς 1000 χιλιόγραμμα ἤτοι πρὸς 800 ὀκάδας). Μηχανικός τις δὲ ὑπελόγισεν ὅτι τὸ γιγαντιαῖον τοῦτο κῆτος ἠδύνατο νὰ ἀναπτύξῃ δύναμιν ἴσην πρὸς τὴν δύναμιν ἀτμομηχανῆς 145 ἵππων δυνάμεως.

Γνωρίζετε βεβαίως ὅτι εἰς τὴν μηχανικήν, *δύναμις ἑνὸς ἵππου* σημαίνει δύναμις 75 χιλιογραμμομέτρων καὶ ὅτι τὸ χιλιογραμμόμετρον εἶνε μονὰς δυνάμεως ἰσοδυναμούσης πρὸς τὴν δύναμιν ἥτις ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ὑψώσωμεν ἓν χιλιόγραμμον εἰς ὕψος ἑνὸς μέτρου.

Τί νὰ γράψω ;

Πολλοὶ καὶ πολλαὶ ὅταν πέρνουν τὴν πένναν διὰ νὰ γράψουν μίαν ἐπιστολὴν εὑρίσκονται εἰς ἀμηχανίαν, τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον τὸ ὁποῖον διηγεῖται ἡ κυρία de Maintenon δὲν θὰ τοις εἶνε ὅλως διόλου ἄχρηστον. Ἡ πεπαιδευμένη αὐτὴ γυνὴ εἶχε μαθητὴν τὸν δοῦκα Μαίν, ὅστις ἤθελε νὰ γράψῃ πρὸς τὸν βασιλέα, ἀλλὰ δὲν εὕρισκε τίποτε καὶ ἦτο καταλυπημένος.

— Δέν ἔχεις τίποτε εἰς τὴν καρδιά σου νὰ του εἰπῇς ; τὸν ἠρώτησα.

— Λυποῦμαι που ἀνεχώρησε.

— Γράψε το, αὐτὸ εἶνε πολὺ καλό· ἔπειτα τῷ εἶπα: δὲν ἔχεις τίποτε ἄλλο νὰ του εἰπῇς ;

— Θὰ ἠχαριστούμην πολὺ ἂν ξαναήρχετο.

—Ἡ ἐπιστολή σου ἔγινε· τῷ εἶπα· γράψε τα αὐτὰ μὲ ἀπλότητα ὅπως τα ἐσκέφθης καὶ ἂν δὲν τα ἐσκέφθης ἐντελῶς καλά, θὰ τα διορθώσωμεν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔμαθε νὰ κάμνῃ ὡραίας ἐπιστολάς.

Μέλισσαι καὶ μύρμηκες.

Αἱ μέλισσαι καὶ οἱ μύρμηκες εἶνε δύο εἴδη ἐντόμων, τῶν ὁποίων συνήθως συγκρίνουσι τὴν νοημοσύνην καὶ τὴν δραστηριότητα· ἀλλ' ὅ,τι μέχρι τοῦδε δὲν ἦτο γνωστὸν ἀνεκάλυψε σουηδός τις φυσιοδίφης, ὅστις παρετήρησεν ὅτι εἶδος τι μυρμήκων τῆς Αὐστραλίας παράγουσι μέλι. Τὰς κυψέλας των κατασκευάζουσιν ἐχι εἰς κορμοὺς δένδρων, ἀλλ' εἰς ὑπόγεια κοιλώματα. Ἔχουσι δὲ καὶ αὐτοὶ ὡς καὶ αἱ μέλισσαι τὴν βασίλισσάν των καὶ τοὺς ἐργάτας των· μόνον ἡ προέλευσις τοῦ μέλιτος διαφέρει· διότι οἱ μύρμηκες δὲν τὸ ἐξάγουσιν ἐκ τῆς γύρεως τῶν ἀνθέων ὅπως αἱ μέλισσαι, ἀλλ' ἐξ ὀργανικῶν φυτικῶν οὐσιῶν εἰς τὸ κηκίδιον, τὸ στέλεχος τῆς εὐκαλύπτου κτλ.

Μουσικὴ καὶ μαγειρική.

Ἐν Βερολίνῳ ὑπάρχει μάγειρος ὅστις τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του διέρχεται καταγινόμενος εἰς τὴν μουσικήν. Πρό τινος συνέθεσε πόλκαν, ὀνομαζομένην « Πόλκα αὐγὰ μελάτα». Εἰς τὴν πρώτην σελίδα τῆς συνθέσεως ταύτης ἀναγινώσκονται τὰ ἑξῆς :

«Θέσατε τὰ ὠὰ ἐντὸς θερμοῦ ὕδατος· παίξατε τὴν « Πόλκαν αὐγὰ μελάτα » μετρίως γοργά· ἀποσύρατε τὰ ὠὰ ἐκ τῆς πυρᾶς εὐθὺς μετὰ τὸ τέλος τοῦ τελευταίου ρυθμοῦ καὶ παραθέσατε αὐτὰ εἰς τὴν τράπεζαν θερμά.»

Πολύτιμος ἀνακάλυψις.

Ὁ φίλος μας Κουφιοκεφαλάκης μᾶς ἀνακαινεῖ μέθοδον, ἣν ὁ ἴδιος ἐπενόησε πρὸς εὕρεσιν τῆς ἡμερομηνίας ἄνευ τῆς χρήσεως ἡμερολογίου. Εἶνε ἁπλουστάτη ἡ μέθοδός του, μᾶς γράφει· καὶ τωόντι *ἀρκεῖ νὰ γνωρίζωμεν τὴν ἡμερομηνίαν τῆς χθὲς καὶ τῆς ἐπαύριον* ! Προσθέτομεν τότε τοὺς δύο αὐτοὺς ἀριθμούς, λαμβάνομεν τὸ ἥμισυ τοῦ εὑρεθησομένου ἀθροίσματος, καὶ οὕτω ἔχομεν τὸ ζητούμενον.

Παράδειγμα : Χθὲς ἦτο 14 Ἰουλίου, αὔριον θὰ εἶνε 16· διὰ νὰ ἔχωμεν τὴν σημερινὴν ἡμερομηνίαν λέγομεν : 14+16 = 30· τὸ ἥμισυ τοῦ 30 εἶνε 15, ἄρα σήμερον ἔχομεν 15 Ἰουλίου.

Ὡς παρατηρεῖτε, ὁ φίλος μας ἀρέσκεται εἰς τὰς δυσκολίας. Ὁπωσδήποτε τῷ παρατηροῦμεν ὅτι διὰ τὴν πρώτην καὶ τὴν τελευταίαν τοῦ μηνὸς δὲν μας ὠφελεῖ ἡ μέθοδός του.

Ἀριθμητικὸν παίγνιον.

Ἐάν τις θέσῃ εἰς τὴν μίαν του χεῖρα ἓν χρυσοῦν πεντάφραγκον καὶ εἰς τὴν ἄλλην ἓν ἀργυροῦν δίφραγκον, δύναεθ νὰ τῳ εἴπητε ἀσφαλῶς εἰς ποίαν χεῖρα κρατεῖ τὸ χρυσοῦν νόμισμα καὶ εἰς ποίαν τὸ ἀργυροῦν ; Ἰδοὺ εἰς τρόπος ἀσφαλὴς νὰ το εὕρετε διὰ δύο πολλαπλασιασμῶν καὶ μιᾶς προσθέσεως.

Ἔχετε ἐν πρώτοις ὑπ' ὄψιν σας ὅτι τὸ μὲν χρυσοῦν νόμισμα ἀντιπροσωπεύει περιττὸν ἀριθμὸν φράγκων, τὸ δὲ ἀργυροῦν ἀριθμὸν ἄρτιον. Τοῦτου τεθέντος, παρακαλεῖτε τὸν κρατοῦντα τὰ νομίσματα νὰ πολλαπλασιάσῃ μὲ τὸ νοῦν του τὸν ἀριθμὸν ὅστις παριστάνει τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος τὸ ὁποῖον κρατεῖ εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα μὲ οἱονδήποτε θέλει ἄρτιον ἀριθμόν· τὸν δὲ ἀριθμὸν ὅστις παριστάνει τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος τὸ ὁποῖον κρατεῖ εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, μὲ ἕνα οἱονδήποτε πάλιν θέλει περιττὸν ἀριθμόν. Κατόπιν τὸν παρακαλεῖτε νὰ προσθέσῃ τὰ δύο γινόμενα καὶ νὰ σας εἴπῃ μόνον τὸ ἄθροισμα. Ἐὰν τὸ ἄθροισμα τοῦτο εἶνε ἀριθμὸς ἄρτιος, τὸ ἀργυροῦν νόμισμα εὑρίσκεται εἰς τὴν δεξιὰν του χεῖρα, τὸ δὲ χρυσοῦν εἰς τὴν ἀριστεράν. Ἂν τοὐναντίον τὸ ἄθροισμα εἶνε περιττὸς ἀριθμὸς τὸ συμπέρασμα εἶνε ἀντίθετον.

Κάμετέ το εἰς ὅσους ἠξεύρετε ὅτι δὲν ἀναγινώσκουν τὴν «Διάπλασιν» καὶ θὰ ἴδετε πόσον θὰ τους ἐκπλήξετε.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς μητρός του ὁ Μπεμπὲς κατεβρόχθισεν ὁλόκληρον τὸ περιεχόμενον ἑνὸς κυτίου ζαχαρωτῶν.

— Πῶς ! ἀναφωνεῖ ἡ μήτηρ ὅταν ἐπέστρεψεν, ὅλα τα ἔφαγες !

— Ἄ ! ὄχι, μαμμά, μοῦ ἔπεσε ἕνα καὶ δὲν εἰμπόρεσα νὰ το σύρω.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Πρασίνης Χλόης.

*

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης προσέρχεται εἰς τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις ἐμπορικῆς τινος σχολῆς.

— Εἰπέ μοι, φίλε μου, τὸν ἐρωτᾷ ὁ ἐξετάζων καθηγητής, πῶς εὑρίσκομεν τὴν τετραγωνικὴν ρίζαν ;

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε καθηγητά, νὰ σας παρατηρήσω, ὅτι πρέπει νὰ ἐξετασθῶ εἰς τὰ τοῦ ἐμπορίου καὶ ὄχι εἰς τὰ τῆς γεωργίας.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Βασκοπούλας.

*

Ἐν ὥρᾳ μαθήματος :

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑ. Διὰ νὰ ἐνναήσετε καλλίτερα τὴν διαφορὰν ἡ ὁποία ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ *βλέπω* καὶ τοῦ *διακρίνω* προσέξατε εἰς αὐτὸ τὸ παράδειγμα : «Βλέπεις ἐκεῖ μακρὰν ἐκεῖνο τὸ ἑλληνικὸν ἀτμόπλοιον ; — Δὲν διακρίνω, εἶμαι μύωψ.»

ΜΑΘΗΤΡΙΑ. Ἄ, κυρία, καὶ σεῖς μύωψ εἶσθε ; Καὶ ἡ μαμμά μου εἶνε μύωψ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀνθισμένης Λυγαριᾶς.

*

— Ἔλα μέσα, Νίκο, θὰ μου ἀρρωστήσῃς πάλι· δὲν θυμᾶσαι τί βάσανα τράβηξες τὴν περασμένην ἑβδομάδα ;

— Ναί, μαμμά, ἀλλὰ δὲν θυμᾶσαι καὶ πόσες καραμέλλες ἔφαγα ;

Ἐστάλη ὑπὸ Ι. Θ. Δημητροπούλου.

*

Εἰς τὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας :

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. Ποῖα: ἄλλαι πόλεις εἶνε εἰς τὸν νομὸν τοῦτον ;

ΜΑΘΗΤΗΣ. Ὁ Ἀλφειὸς μὲ δύο χιλιάδας κατοίκους.

ΔΙΔΑΣΚ. (Ἀποτεινόμενος πρὸς ἄλλον μαθητήν). Λέγε σύ, Πέτρε· τὸ εἶπε σωστά ;

ΠΕΤΡΟΣ (Ἑτοίμως). Σωστά, μὲ δύο χιλιάδας *βατράχους*.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀργείας Τελεσίλλης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Μοὶ ἤρεσεν ἡ ἁπλότης καὶ ἡ εἰλικρίνεια τῆς ἐπιστολῆς σου, φίλτατε Κωνσταντῖνε Κατσίγρα· καὶ εἶπα μέσα μου : ἕνα παιδὶ μὲ τόσον καλὰ αἰσθήματα καὶ μὲ τόσον καλὰς ἀδελφὰς νὰ το προγυμνάζουν, εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴν ἀριστεύσῃ ἐπὶ τέλους !

Κ' ἐγὼ ἐπίσης, *Ξενιτεμένο Πουλί*, πολλάκις ἔγραψα εἰς τὴν ἐν Πειραιεῖ σχολὴν νὰ μου στείλουν τὸν κανονισμὸν διὰ νὰ σοί τον στείλω, ἀλλ' εἰσέτι δὲν τον ἔλαβα· τώρα θὰ γράψω εἰς κανένα φίλον μου νὰ τον ζητήσῃ αὐτοπροσώπως.

Μυρίας εὐχαριστίας, *Κωμικὲ Ἀριστοφάνη*, διὰ τὴν γνωριμίαν τοῦ *Ἀτρομήτου Θαλασσομάχου*. Ἀπὸ τὸ πρῶτον γράμμα του βλέπω ὅτι εἶνε λαμπρὸ παιδί.

Ἡ περὶ τῶν ἄπορων ἐπιμελὴς μαθητῶν φροντίς σου, *Σεμίραμις*, εἶνε μία ἔτι ἀπόδειξις τῶν εὐγενῶν σου αἰσθημάτων. Ἀργότερα κάτι θὰ γίνῃ ἐλπίζω καὶ δι' αὐτά.

Ἡ παράκλησίς σου ἐξετελέσθη, *Γενναῖε Θησεῦ*. Πῶς περνᾷς εἰς τὴν ἐξοχήν ;

Ναί, φίλτατε Ἰ. Θεοφιλόπουλε, εἰς αὐτὴν τὴν ὀλιγόστιχον ἐπιστολήν σου ἦτο κάπως ὑποφερτὸν τὸ γράψιμον· ἀλλ' ἀκόμη θέλει δουλειά· καὶ αὐτὲς ἡ τόσες τζίφρες εἰς τὴν ὑπογραφὴν δὲν νομίζεις ὅτι εἶνε περιττά ;

Τί λέγεις, *Ἀνθισμένη Λυγαριά* ! τὰς ἐπιστολάς σου νὰ βαρεθῶ ; Ἂν εἴξευρες πόσον ἀνυπομόνως τας περιμένω ! ἐκείνην μάλιστα διὰ τῆς ὁποίας θὰ μοὶ ἀναγγείλῃς τὸ εὐχάριστον γεγονὸς εἰς τὸ ὁποῖον διὰ νὰ παρευρεθῇς εὑρίσκεσαι τώρα ἐν μέσῳ τῶν προσφιλεστάτων σοι ὄντων !

Εἰς τὸν ἀπὸ σήμερον ἀρχόμενον 39ον διαγωνισμὸν τῶν λύσεων δύνασαι καὶ σύ, *Ἀτρόμητε Θαλασσομάχε*, νὰ λάβῃς μέρος ἀφοῦ, ὡς θὰ ἀναγνώσῃς εἰς τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ, κάντες οἱ βουλόμενοι ἐκ τῶν συνδρομητῶν μου μικροὶ καὶ μεγάλοι δύνανται νὰ λάβωσι μέρος.

Ναί, *Ναυτόπαι Ὑδραῖε*, τὸ ψευδώνυμόν σου δεκτὸν καὶ σὺ πολὺ ἀγαπητός.

Καλούσκιη ἡ μετάφρασίς σου, *Πορθμὲ τοῦ Εὐρίπου* τὴν ἐδιάβασα ὅλην· καταγίνου καὶ θὰ μάθῃς ἀκόμη καλλίτερον.

Ἐκ τῶν τριῶν ψευδωνύμων δύνασαι νὰ κρατήσῃς τό : *Ἑλληνικὴ Θάλασσα*· φίλτατε Μ. Ε. Σ.

Ἀξία πολλῶν ἐπαίνων εἶνε ἡ διευθύντρια τοῦ Παρθεναγωγείου σας, *Κόρη τῆς Δοξασμένης Ἴδης*, διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ μαθήματος τῆς γυμναστικῆς. «Ὑγιὴς νοῦς ἐν ὑγιεῖ σώματι». Καὶ ἡ γυμναστικὴ σκοπὸν ἔχει νὰ διαπλάττῃ τὸ σῶμα καὶ νὰ το ἐνισχύῃ.

Ἡ φωτογραφία σου, *Κάλχα*, δὲν εἶνε τόσον ἐπιτυχὴς ὅσον ἀπαιτεῖται διὰ νὰ γίνῃ καλὴ ἡ τζιγκογραφία καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐδημοσιεύθη ἀκόμη. Δὲν σοῦ το παρήγγειλα ; Ἐπερίμενα μήπως μου στείλῃς ἄλλην. Τώρα ὅμως θὰ την δώσω πρὸς τζιγκογράφησιν καὶ ὅπως γίνῃ πλέον.

Φαντάσου καὶ τὴν ἰδικήν μου χαράν, *Ἀνθηρὰ Ἄνοιξις*, ὅταν μανθάνω ὅτι ἀριστεύουν αἱ φίλαι μου εἰς τὰς ἐξετάσεις των· εὖγε ! λοιπόν, εὖγε ! Καθαρὸς καὶ εὐανάγνωστος εἶνε ὁ γραφικός σου χαρακτὴρ· μὲ ὀλίγην προσπάθειαν θὰ γίνῃ καὶ καλλιγραφικός.

Ὅσαι πνευματικαὶ ἀσκήσεις δὲν ἐγκρίνονται δὲν δημοσιεύονται, *Δουρυκλειτὲ Ἰδομενεῦ*. Δὲν ἐγκρίνονται δὲ ὅσαι δὲν εἶνε ἄξιαι δημοσιεύσεως καὶ ὅσαι εἶνε μὲν ἄξιαι δημοσιεύσεως, ἔχουν ὅμως ἤδη δημοσιευθῆ ἐν τῇ «Διαπλάσει»· ἰδιαίτερος λόγος, διατί δὲν δημοσιεύεται ἑκάστη στελλομένη πνευματικὴ ἄσκησις, εἶνε ἀδύνατον νὰ γίνῃ, διότι εἶνε τόσον πολλαὶ αἱ στελλόμεναι καὶ μὴ δημοσιευόμεναι, ὥστε πρὸς τοῦτο δὲν θὰ ἤρκει οὐδ' ὅλος ὁ χῶρος τοῦ φύλλου μου.

Κ' ἐγὼ σὲ φιλῶ, *Ξανθὴ Ἑλληνοπούλα* μου, καὶ περιμένω καὶ ἄλλο γραμματάκι σου.

Σ' εὐχαριστῶ, *Φιλόδοξε Ἕλλην*, διὰ τὰς ἐνεργείας σου πρὸς διάδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μου καὶ περιμένω ἀνυπομόνως τὸ ἀποτέλεσμα.

Πόσα εὐχάριστα πράγματα μοὶ ἀναγγέλλεις, *Λευκὸ Περιστεράκι*, εἰς ἕνα τόσο δὰ γραμματάκι. Μὲ λίγα λόγια μ' ἔκαμες νὰ αἰσθανθῶ πολλὴν χαράν· διότι ὅλα, ὅλα ὅσα μοῦ γράφεις εἶνε τόσον εὐχάριστα δι' ἐσέ, ἑπομένως καὶ δι' ἐμέ ποὺ σ' ἀγαπῶ. Τώρα περιμένω εἰδήσεις σου ἀπὸ τὸν Νέον Brighton.

Καὶ ὁ *Ζωηρὸς Νεβρός*, λίγα μοῦ γράφει τάχα ; Τὸ γραμματάκι του μοῦ λέγει ὅτι εἶνε χαριτωμένο παιδάκι καὶ πολὺ πολὺ ἐπιμελές.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

Λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῶν δημοσιευθησομένων ἐν τοῖς δώδεκα φυλλαδίοις τῆς «διαπλάσεως» τῶν μηνῶν Ἰουλίου, Αὐγούστου, Σεπτεμβρ. Ὀκτωβρ. Νοεμβρ. καὶ Δεκεμβρ. ἐ.ἔ.

Εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ παρόντος φυλλαδίου δύνανται νὰ λάβωσι μέρος πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ βουλόμενοι ἐκ τῶν παλαιῶν καὶ νέων συνδρομητῶν τῆς « Διαπλάσεως » συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ, οὓς δημοσιεύομεν ἐν τῇ ἀντικρὺ σελίδι τοῦ ἐξωφύλλου.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1893]

1. Συλλαβόγριφος.

Γράμμα εἶνε τὸ πρῶτον μου, γράμμα τὸ δεύτερόν μου
Καὶ νῆσός τις τὸ τρίτον μου· ζῷον τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ Λυκούργου τοῦ Νομοθέτου.

2. Στοιχειόγριφος.

Τὸν νοῦν σου πρὸς τὸ παρελθὸν γοργὰ πετῶ καὶ φέρω.
Τὴν κεφαλήν μου ἂν ἀλλάξω
Βαρύ, βαρὺ τὸ σῶμά σου βῆμα πρὸς βῆμα φέρω,
Πτερὰ δὲν ἔχω νὰ πετάξω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Βιζύηνου.

3. Στοιχειόγριφος.

Μετὰ τοῦ ταῦ καλῶς θερμαίνω καὶ περιβάλλω σου τὸ σῶμα·
Ἄνευ τοῦ ταῦ πάλιν καλύπτω κατ' ἐποχάς τινας τὸ χῶμα.

Ἐστάλη ὑπὸ Βλαδιμήρου τοῦ Μονομάχου.

4. Ἀναγραμματισμός.

Ὡς ἀμοιβὴ τῶν κόπων σου 'ς τὴν τσέπην σου ἐμβαίνω.
Ἂν ἓν μοῦ λείψῃ ἐκ τῶν ἕξ, μισὸς ἐναπομένω,
Ἢ ἔχθραν φανερώνω,
Ἀναγραμματιζόμενον δύο ξηρὰς ἑνόνω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μέλλοντος Ναυάρχου.

5. Αἴνιγμα.

Εὔκολον καὶ νὰ μας εὕρῃς, εὔκολον καὶ νὰ μας φᾷς,
Τώρα μάλιστα μᾶς θρίσκεις 'ς ἄποιον κῆπον καὶ ἂν πῇς.
Ἂν τὰ τέσσερά μας πρῶτα τὸ προφέρῃς δυὸ φορὲς
Δυστυχία σου ἂν 'ς τὸ σπίτι ἔχῃς τέτοιες συμφορές.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σεμιράμιδος.

6 Αἴνιγμα.

Ἦλθον οἱ πολέμιοι καὶ ἐπολιόρκησαν τὴν πόλιν. Καὶ ἡ μὲν πόλις ἔφυγεν ἀπὸ τὰς θύρας, τοὺς δὲ κατοίκους συνέλαβόν καὶ τους ἔβαλον εἰς τὸ πῦρ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Ἀτωλίδι.

7. Πυραμίς.

Οἱ μὲν σταυροὶ ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ γραμμάτων ὥστε ν' ἀναγνώσκεται ὄνομα ἀρχαίου θεοῦ, αἱ δὲ ἓξ στιγμαὶ τῆς βάσεως μετὰ τοῦ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν σταυροῦ θὰ σχηματίσωσι τὸ ὄνομα πόλεως εὐρωπαϊκῆς, αἱ τέσσαρες ἀνωτέρω τὸ ὄνομα δένδρου καὶ αἱ ὑπεράνω αὐτῶν δύο σύνδεσμον.

```
+
· + ·
· · + · ·
· · · + · · ·
```

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρχηναῦ τῶν Ἱερολοχιτῶν.

8. Πρόβλημα.

Τίς ὁ ἀριθμός, τὸν ὁποῖον ἐὰν πολλαπλασιάσωμεν ἐπὶ 3 καὶ εἰς τὸ γινόμενον προσθέσωμεν 9, τὸ δὲ ἄθροισμα διαιρέσωμεν διὰ 3 εὑρίσκομεν ἀριθμὸν οὗτινος τὰ ψηφία, θεωρούμενα ὡς ἁπλαῖ μονάδες καὶ προστιθέμενα, δίδουσιν ἀριθμὸν ὅστις πολλαπλασιαζόμενος ἐπὶ 5 δίδει τὸ ζητούμενον ;

Ἐστάλη ὑπὸ · · ·

—10. Κεκρυμμένα ὀνόματα νήσων.

Α') Ὁ ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην ἔχων πλουτεῖ.
Β') Ὁ Ζεῦξις, ὁ Παράσιος καὶ ὁ Ἀπελλῆς ἦσαν ζωγράφοι.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κωρικοῦ Ἀριστοφάνους.

11-15. Μεταμορφώσεις.

Α') Ἡ *Σάμος* διὰ 5 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Λέρος*.
Β') Ἡ *Χίος* δι' 6 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Πάτμος*.
Γ') Ἡ *Πάρος* διὰ 5 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Σκῦρος*.

Ἐστάλη ὑπὸ . .

14-18. Μαγικὸν γράμμα.

Διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς ἑνὸς γράμματος τῶν κάτωθι λέξεων μεθ' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι λέξεις :

Οἶνος, ἀτμός, μέρος, ἄσιτος, ὀστᾶ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀθλίου Ἀριστείδου.

19. Φωνηεντόλιπον.

Ὀ—νθρπς—νσχλμνς—νς—ς—τ—ν—πφθλμ—σ—δν—χ—χ—ν—θρν—σ—πρν—χν—, λγς—ρσχ—στγμς—ν—χρ—σ—χ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Ἠφαιστείου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 31 Μαΐου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

175. Ἀρῦς, ὑς. — **176.** Ὀργή, ὁρμή. — **177.** Οἶνος, ὄνος. — **178.** Μελίτη (μέλι, τί). — **179.** Χελιδὼν (χέλι, δών). — **180.** Ὄσσα, ἀσός. — **181.** Ἡ ἀράχνη. — **182.**

Α' — 28 φιάλαι

2	5	2
5		5
2	5	2

Β' — 24 φιάλαι

3	3	3
3		3
3	3	3

Γ' — 20 φιάλαι

4	1	4
1		1
4	1	4

—183.

```
Τ   Ξ
Ε Α Α
Κ Υ Ρ Ο Σ
Ο Α Α
Κ   Σ   Ξ
```

— **184 - 186.** Α') *Λύρα*, λαύρα, αὖρα, ἄρα, ἅρμα, ἆσμα. — Β') *Ἄρης*, Ἄρος, ὄρος, ὄνας, τάνος, κτόνος, *Κρόνος*. — Γ') *Τῆνος*, τόνος, ὄνος, ὄσος, πόσος, πόλος, μόλος, *Μῆλος*. — **187 - 189.** Α') Ὄσσα· Β') Οἴτη· Γ') Πήλιον. — **190 - 194.** Τῇ προσθήκῃ τοῦ γράμματος λ σχηματίζονται αἱ λέξεις : μῆλον, πῶλος, φίλος, στόλος, Λαμία. — **195.** ΕΡΜΗΣ (1, Εὔηνος. 2, Ραιδεστός. 3, Μένανδρος. 4, Ἥφαιστος. 5, Σαρωνικός). — **198.** Τὸ δάγκαμα τοῦ ὄφεως προξενεῖ ὀλιγώτερον πόνον ἀπὸ τὴν ἀχαριστίαν τοῦ υἱοῦ. — **197.** Περὶ ὀρέξεως οὐδεὶς λόγος.

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE]

[Συνέχεια ἴδε σελίδα 1]

ΙΔ'. — ΓΗ !

Ἦσαν δύο περίπου μετὰ μεσημβρίαν, ὅταν ἐγένετο ἡ ἀποβίβασις. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο δύσκολον. Ἕκαστος ὡς διὰ μαγείας ἐπανεῦρε δυνάμεις διὰ νὰ πηδήσῃ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἢ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ ὕδατος, τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα ἑκατοστομέτρων βάθους, διότι ἡ λέμβος εἶχε καθήσῃ ἐπὶ τῆς ἄμμου, εἰκοσάδα τινὰ βημάτων ἀπὸ τῆς ἀκτῆς. Ἀλλ' ὀλίγον τοὺς ἔμελλεν ἂν ἐβρέχοντο ! Καὶ αὐτὴ ἡ κυρία Ὀμολλοᾶ, ὡς καὶ ἡ Ἀνθή, ἠρνήθησαν τὴν συνδρομὴν τοῦ Παύλου καὶ τῶν ναυτῶν προσφερομένων νὰ τας μεταφέρουν. Ἀνυπομόνουν, ἐδιάζοντο νὰ αἴσθανθοῦν τὸ ἔδαφος ὑπὸ τοὺς πόδας των. Μόλις δὲ τὸ ἤγγισαν ὡς ὁ μυθολογούμενος Ἀνταῖος, ἤντλησαν ἐξ αὐτοῦ νέας δυνάμεις. Οἱ καταδεδλημένοι ἐκεῖνοι, οἱ λιμοκτονοῦντες, οἱ πρὸ μικροῦ ἑτοιμοθάνατοι, ἤρχισαν νὰ τρέχουν καὶ νὰ σκιρτοῦν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, ὡς ὅμιλος μαθητῶν κατὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ σχολείου. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἠσθάνοντο τὴν ἀνάγκην ν' ἀποδείξουν εἰς ἑαυτούς, καταλαμβάνοντες ὅσῳ τὸ δυνατὸν περισσότερον χῶρον, ὅτι δὲν ἦσαν παίγνια αὐταπάτης, ὅτι ἐπάτουν τέλος πάντων ἀληθῆ ξηράν, ἀπηλλαγμένοι τῶν ἀδηφάγων ἐκείνων κυμάτων, τὰ ὁποῖα ἐξηκολούθουν μυκώμενα εἰς τὸ πέλαγος, σωσμένοι ἐκ τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου διὰ τῆς δίψης θανάτου, διὰ τοῦ ὁποίου τοὺς εἶχεν ἀπειλήσῃ ὁ Ρανᾶ . . .

Καὶ κατὰ πρῶτον ἔπιον, ἀπὸ μικροῦ ρύακος ὁ ὁποῖος κατήρχετο μινυρίζων ἐκ τῶν πλησίον λόφων πρὸς τὴν θάλασσαν, ἔπιον ὡς ἐὰν εἶχον νὰ δοκιμάσουν ὕδωρ πρὸ μηνός, ὡς ἐὰν πράγματι τοὺς εἶχε βασανίσῃ ἡ δίψα καὶ ὄχι ὁ φόβος μόνον αὐτῆς ἐπικειμένης.

«Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ ΜΑΝΚΑΡΥ ΗΓΡΥΠΝΕΙ» (Σελ. 20)

Εἶτα συνεχάρησαν ὁ εἷς τὸν ἄλλον διὰ τὴν σωτηρίαν των· ἐγέλασαν, ἐφώναξαν, ἐθεώρησαν μετὰ χαρᾶς τὴν σειρὰν τῶν καταπρασίνων βουνῶν, τὴν περιβάλλουσαν τὸν ὅρμον. Εἶτα ὁ συνταγματάρχης Οὐγκών, ὁ ὁποῖος ἦτο κυνηγὸς περίφημος, ἐσκόπευσεν ἐφ' ἑνὸς βράχου ἐκεῖ πλησίον ζῷον κερασφόρον, ἐρίφιον ὡς ἐβεβαιώθησαν κατόπιν, τὸ ἐφόνευσε δι' ἑνὸς πυροβολισμοῦ, ἐν ᾧ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ οἱ ναῦται τὸ ἐξέδαραν, τὸ ἐκαθάρισαν, τὸ ἑτοίμασαν καὶ τὸ ἔβαλαν νὰ ψηθῇ διὰ προχείρου ὀβελοῦ ἐπὶ ὡραίας πυρᾶς ἐκ κλάδων ξηρῶν. Ὅλη αὐτὴ ἡ ἐργασία δὲν ἀπῄτησε πολλὴν ὥραν, ἀφ' οὗ τεσσαράκοντα ἔλαβον μέρος μετὰ προθυμίας . . . Ἐκεῖ γύρῳ ἐζεστάθησαν καὶ ἐστέγνωσαν ὅλοι, ἔφαγον δὲ κατόπιν μετ' ὀρέξεως τὸ ψητὸν κρέας μὲ δίπυρα καὶ ὕδωρ κατὰ βούλησιν. Ἀ, πόσον ἦσαν τώρα εὐτυχεῖς!

Μετὰ τὸ γεῦμα ὅλοι ἀνεξαιρέτως ἐξηπλώθησαν ἐπὶ τῆς θερμῆς καὶ ξηρᾶς ἄμμου καὶ ἤπῆραν τὸν ὕπνον των. Καὶ τί ὕπνον ὡραῖον μεταμεσημβρινόν! Οὐδέποτε ἡ μαλθακωτέρα κλίνη τῆς τροπικωτέρας χώρας εἶδε ποτὲ παρόμοιον!

Ἐκοιμῶντο ἤδη ἀπὸ τεσσάρων ἢ πέντε ὡρῶν, ὅταν ἐξύπνησε πρώτη ἡ κυρία Ὀμολλοᾶ. Ὁ ἥλιος ἔδυεν, ὁ οὐρανὸς εἶχεν αἰθριάσῃ, τὰ δὲ νέφη διηυθύνοντο πρὸς νότον, κεκοσμημένα διὰ παρυφῶν χρυσῶν καὶ πορφυρῶν ἐκ τῆς δύσεως.

Ἔξαφνα μία ἀνάμνησις, μία τύξις ἐπίεσε τὴν καρδίαν τῆς ἀγαθῆς κυρίας, ἀφ' οὗ ἐβεβαιώθη ὅτι δὲν ὠνειρεύετο... Ποῦ ἦτο ὁ σύζυγός της;... ὁ δυστυχὴς ταγματάρχης Ὀμολλοᾶ!... θὰ ἐχάθη, θὰ ἐπνίγη χωρὶς ἀμφιβολίαν... Διατί νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ ἐπιβιβασθῇ εἰς τὴν λέμβον τοῦ ὑποπλοιάρχου; Καὶ ἐκείνη — ἡ χήρα του — δὲν εἶχε συλλογισθῇ κατ' ἀρχὰς τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ πίῃ, νὰ φάγῃ, νὰ κοιμηθῇ!... Ἡ πρώτη της σκέψις δὲν ὑπῆρξεν ὁ καλὸς ἐκεῖνος ἀξιωματικὸς μετὰ τοῦ ὁποίου συνέζη ἀπὸ εἰκοσαετίας!... Τί κτίνη εἴμεθα λοιπόν, ἀφ' οὗ ὀλίγος κόπος, ὀλίγη πεῖνα ἔχει τόσην ἐπίδρασιν ἐφ' ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἱερωτέρων μας αἰσθημάτων; Διότι τὸ ἀληθὲς εἶνε ὅτι ἀπὸ τριῶν ἤδη ἡμερῶν διόλου δὲν ἀνησύχησε περὶ τοῦ ταγματάρχου, μὰ διόλου... Ἆ, ἦτο σκληρόν, ἦτο φρικῶδες!

Ἡ κυρία Ὀμολλοᾶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πικρῶς. Ἀλλὰ δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι παραδίδονται εὐκόλως εἰς λύπην ματαίαν. Τὸ πρακτικὸν πνεῦμα τῆς φυλῆς της ἐπεκράτησε. Μετ' ὀλίγον ἐσπόγγισε τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ ἤρχισε νὰ σκέπτεται·

«Χήρα!... Ἦτο λοιπὸν χήρα... Δυστυχῆ ταγματάρχα!... Ναὶ μὲν εἶχε τὰ ἐλαττώματά του, — ἔπινεν, ὠμίλουσε πάντοτε διὰ τὸ συκότι του, ἦτο ὀκνηρός, ἰδιότροπος, — ἀλλ' εἶχε καὶ τὰ προτερήματά του ὁ μακαρίτης. Ἦτο τόσῳ καλός, τόσῳ πειθήνιος, τόσῳ καλὰ ὑποτεταγμένος εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς συζύγου του!... Ἔπειτα ἦτο ἄνθρωπος καθὼς πρέπει· κανεὶς δὲν εἰμποροῦσε νὰ τὸ ἀρνηθῇ αὐτό... Δυστυχῆ ταγματάρχα... Εἰλικρινῶς ἐλυπεῖτο ἐξ ὅλης καρδίας... Ἀλλ' ἐπὶ τέλους μήπως δὲν εἴμεθα ὅλοι θνητοί;... — Δὲν ἦτο θαῦμα πῶς ἔζη καὶ αὐτή;...

Τὸ πένθος τῆς χηρείας εἶνε κρέπιον μαῦρον μὲ καλύπτραν ἀπὸ τοῦλι λευκόν. Σὲ μερικὲς γυναῖκες πηγαίνει πολὺ-πολὺ εὔμορφα· ἄλλες ὅμως τὲς κάμνει πολὺ ἄσχημες· ἡ φορεσιὰ αὐτή... Ναί ὅλα καλά· μὰ ὑπάρχουν ἐμπορικὰ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον;

«Πλοίαρχε, αἴ, πλοίαρχε! Λέτε νὰ ὑπάρχῃ καμμιὰ πόλις ἐδῶ κοντά, ποῦ νὰ βρῶ καμμίαν ὑποφερτὴν ράπτριαν;

— Τί; πῶς εἴπατε; πόλιν; ράπτριαν; Καλὲ τί λέτε, κυρία μου;

— Σᾶς ἐρωτῶ ἂν ξεύρετε ποῦ εὑρισκόμεθα καὶ ἐὰν ἔχετε τὴν ἰδέαν...

— Δὲν ἠξεύρω τίποτε, κυρία μου. Ὤ, νὰ ὁ ἥλιος! Καλὴ μέρα ἥλιε, ἢ μᾶλλον καληνύκτα, διότι μᾶς ἀφίνεις... Αὔριον, βεβαίως, κυρία μου, κατὰ τὴν μεσημβρίαν, ὅταν θὰ γίνῃ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ σημείου, θὰ εἰμπορέσω, καὶ θὰ εἶμαι εὐτυχὴς διὰ τοῦτο, νὰ ἱκανοποιήσω τὴν δικαίαν σας περιέργειαν... Ἐξ ὅσων δύναμαι νὰ ὑποθέσω, εὑρισκόμεθα πεντακοσίας ἢ ἑξακοσίας λεύγας πρὸς νότον τῆς νήσου τοῦ Πάσχα, ἀλλὰ νά με πάρῃ ὁ διάβολος ἂν ξεύρω...

— Λέτε λοιπὸν νὰ ὑπάρχῃ καμμία πόλις ἐδῶ κοντά;

— Πόλις!... δὲν μοῦ φαίνεται πολὺ πιθανόν, ἀγαπητή μου κυρία... θὰ ἐκπλαγῶ μάλιστα ἂν ὑπάρχῃ ἔστω καὶ χωρίον μικρόν... Τί παράδοξα πράγματα πού μου συμβαίνουν!...

— Λυπηρὰ θέλετε νὰ ἤπῆτε, πλοίαρχε, εἶπε στενάζουσα ἡ κυρία Ὀμολλοᾶ καὶ φέρουσα τὸ μανδήλιον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς... Ὁ καϊμένος ὁ σύζυγός μου...

— Ὤ, ἔχετε πολὺ δίκηο... Ἰδέτε 'κεῖ καὶ νὰ μή τον συλλογισθῶ διόλου! ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀπελπιζώμεθα ἀπὸ τώρα, ἀγαπητὴ κυρία... Εἰμπορεῖ νὰ μὴν ἐχάθησαν καὶ αἱ ἄλλαι λέμβοι, ποιός το ξεύρει. Εἶχαν τὸν ἴδιο καιρὸ καὶ τὰ ἴδια ρεύματα μὲ μᾶς. Τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν τρόπον που ἐκυβερνήθησαν.»

Ὁ πλοίαρχος ἠγέρθη καὶ ἤρχισε νὰ περιέρχεται τοὺς ὁμίλους τῶν κοιμωμένων κραυγάζων:

«Σηκωθῆτε! σηκωθῆτε! Ἔχομεν καιρὸν νὰ ναυπαυθῶμεν τὴν νύκτα. Τώρα πρέπει νὰ κυττάξωμεν ἂν εἴμεθα μόνοι, ἢ ἐὰν ἡ τρικυμία ἔρριψεν ἐδῶ καὶ καμμίαν ἄλλην λέμβον τῆς Ἥ ρ α ς!»

Ἐξύπνησαν ὅλοι. Ἐκαθάρισαν τὰ ὅπλα των ἀνενέωσαν τὰ φυσίγγια, καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ πλοιάρχου ἐξεκίνησαν ν' ἀναβοῦν εἰς ἓν ὕψωμα ἐκεῖ πλησίον. Μετὰ πρόχειρον ἐξέτασιν τῆς περιοχῆς τὸ ὕψωμα ἐκεῖνο εἶχεν ἐκλέξῃ ὁ πλοίαρχος, ὡς τὸ προσφορώτερον σημεῖον κατοπτεύσεως.

Ἡ κυρία Ὀμολλοᾶ καὶ ἡ Ἀνθή, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ κ. Κλοακὲν καὶ τοῦ Χάνδου, ἠθέλησαν ν' ἀκολουθήσουν τὴν συνοδείαν. Ἔπειτα ἦτο συνετὸν νὰ μὴν ἀποχωρίζωντσι.

Ὁ λόφος πρὸς τὸν ὁποῖον διηυθύνοντο, ἀπετέλει μέρος τοῦ ἀκρωτηρίου, τὸ ὁποῖον ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ ἐσυλλογίζετο νὰ ὀνομάσῃ Ἀ κ ρ ω τ ή ρ ι ο ν τ ῆ ς Σ ω τ η ρ ί α ς καὶ τὸ ὁποῖον ἐξετείνετο πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ὅρμου. Ἦτο σχεδὸν

ἄδενδρος καὶ εὐπρόσιτος. Θὰ ἔφθανον ἐκεῖ μετὰ μιᾶς ὥρας πορείαν.

Τὸ μικρὸν ἄγημα ἠκολούθησε κατ' ἀρχὰς κοιλάδα τινά, ὅπου μετά τινος δυσκολίας ἐδυνήθη νὰ οἴξῃ δρόμον διὰ μέσου τῶν ὑψηλῶν χόρτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐφύετο ἐν καταστάσει ἀγρία κριθή, ὄρυζα, βρώμη καὶ σῖτος. Τὰ γεννήματα ταῦτα, ὡς παρετήρησεν ὁ κ. Κλοακέν, ἦσαν κάπως νοθευμένα, ἠλλοιωμένα, καὶ ἐφαίνοντο πνιγόμενα μεταξὺ τῶν ἄλλων χόρτων. Ἀλλ' ἡ ἀνακάλυψίς των ἦτο πολὺ σπουδαία, διότι ἐμαρτύρει ἢ τὴν γειτνίασιν καλλιεργημένων ἀγρῶν ἢ τὴν παλαιὰν ὕπαρξιν καλλιεργείας ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ.

«Ἐκτὸς ἂν εἶνε κριθή, ὄρυζα, βρώμη καὶ σῖτος ἐν πρωτογενεῖ καταστάσει» προσέθεσεν ἐμφρόνως ὁ κ. Κλοακέν. «Ἀλλὰ δέν μου φαίνεται πολὺ πιθανόν, διότι τὰ φυτὰ ταῦτα δὲν εἶνε ἰθαγενῆ τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου. Ὁ σπόρος των πρέπει νὰ μετεφέρθη ἐδῶ διὰ τῆς χειρὸς τοῦ ἀνθρώπου ἢ διὰ τοῦ ἀνέμου ἀπὸ κάποιαν χώραν γειτονικήν.

— Ὑποθέτω ὅτι ἡ πλησιεστέρα χώρα δὲν ἀπέχει ὀλιγώτερον ἀπὸ ἑξακοσίας ἢ πεντακοσίας λεύγας, τοῦτο δὲ καθιστᾷ τὴν ὑπόθεσιν τῆς διὰ τοῦ ἀνέμου μεταφορᾶς πολὺ ὀλίγον πιθανήν» εἶπεν ὁ πλοίαρχος.

— Ἐ τότε ἡ χώρα αὐτὴ κατοικεῖται ἢ ἐκατοικήθη ποτὲ ὑπὸ ἀνθρώπων πολιτισμένων, συνεπέρανεν ὁ ἀρχαιολόγος.

Τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἐφάνη μετ' ὀλίγον ἐπιβεβαιοῦσα καὶ ἄλλη παρατήρησις. Μόλις ἤρχισαν ν' ἀναβαίνουν τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου, οἱ ναυαγοὶ εὗρον ὡραίας κληματαριάς, αἱ ὁποῖαι ἐκ τοῦ ὄγκου των ἐφαίνοντο ἀριθμοῦσαι τοὐλάχιστον δύο αἰώνων ζωήν. Διὰ τῶν μεγαλοπρεπῶν των οἰνάρων περιέβαλλον δένδρα ἔτι γηραιότερα αὐτῶν, ἐκάμπτοντο δὲ ὑπὸ τὸ βάρος ὡρίμων σταφυλῶν, θαυμασίων, οἵας οὐδέποτε βεβαίως παρήγαγεν ἄμπελος ἀγρία.

Ἐδῶ δὲν ἦτο πλέον διὰ θεωρίας. Ὁ Χάνδος, ὁ Κῶδικ καὶ οἱ νεώτεροι τῶν ναυτῶν ἤρχισαν ν' ἀναρριχῶνται εἰς τὰ δένδρα καὶ νὰ τρυγοῦν τὸν ἄφθονον καρπόν. Ἔφαγον σταφύλια μεθ' ἡδονῆς, ἐγέμισαν ὅλα τὰ καπέλα, ὅλα τὰ μανδύλια καὶ ὅλα τὰ θυλάκια καὶ οὕτως ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των.

«Ἐὰν δὲν εἶνε ἄτοπον νὰ ριψοκινδυνεύῃ κανεὶς συμπεράσματα, στηριζόμενος εἰς μίαν ἁπλῆν ἔνδειξιν» εἶπεν ὁ κ. Κλοακὲν ἐξακολουθῶν τοὺς συλλογισμούς του «θὰ ἔλεγα ὅτι ἡ χώρα αὐτὴ ἐκατοικήθη ἄλλοτε, πρὸ πολλοῦ, ἀλλ' ὅτι σήμερον δὲν κατοικεῖται. Τὸ κλῆμα αὐτὸ ἐφυτεύθη βεβαίως διὰ χειρὸς ἀνθρώπου. Ἀλλὰ ποῖος ἄνθρωπος θά το ἄφινε νὰ φθάσῃ εἰς τοιαύτην θαυμασίαν ἀνάπτυξιν, χωρὶς νὰ συνάξῃ τοὺς καρπούς; Ἄλλως τε εἶνε φανερὸν ὅτι κανεὶς δὲν ἐπάτησε τὰ χόρτα αὐτὰ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν...»

Μόλις εἶχε προφέρῃ αὐτὰς τὰς λέξεις, ὅταν θόρυβος κλάδων θραυομένων ἠκούσθη καὶ ἔκ τινος θάμνου πυκνοῦ ἐξώρμησε τρέχον ζῷον ἑπτοημένον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἐσταμάτησεν ἡ συνοδεία.

«Ἕνα μοσχάρι ἄγριο!» ἐφώναξεν ὁ συνταγματάρχης Οὐγγών, σπεύσας πρὸς καταδίωξίν του.

Ἔδραξε τὸ ὅπλον ἑνὸς ναύτου, ἐσκόπευσε... πυροβολεῖ. Ὁ δρόμος τοῦ ζῴου ἀνεκόπη.

Ὅταν τὸ ἐπλησίασαν ἐξέπνεεν. Ἦτο μόσχος πυρρός, μικροῦ ἀναστήματος, ἡλικίας δέκα ἢ δώδεκα μηνῶν· ἀλλ' ἦτο ζήτημα ἂν τὸ ζῷον ἦτο ἄγριον ἢ ἥμερον. Ἀπεφασίσθη νὰ το ἀφήσουν ἐκεῖ διὰ νὰ ἐπιστρέψουν νὰ το διαμελίσουν τὴν ὥραν τοῦ γεύματος, καὶ ἡ ἀνάβασις ἐξηκολούθησε. Μετ' ὀλίγον τὰ χόρτα καὶ οἱ θάμνοι ὑπεχώρησαν πρὸ ἐδάφους χαλικώδους, ξηροῦ, εὐβάτου. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἔφθασαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς. Ὁ ἥλιος εἶχε δύσῃ καὶ ἤδη μελαναὶ σκιαὶ ἐπλήρουν τὰ κοιλώματα τῶν ὑψωμάτων. Ἀλλ' ὁ οὐρανὸς εἶχεν αἰθριάσῃ ὅλος, ἡ ἀτμόσφαιρα ἦτο διαυγὴς καὶ ἦτο ὁρατὴ ἐκεῖθεν ἔκτασις τριῶν ἢ τεσσάρων λευγῶν ἀκτῖνος καθ' ἡμικύκλιον, διότι πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν ἔφρασσε τὴν θέαν βουνὸν ἀρκετὰ ὑψηλόν. Ὡς εἶχεν ὑποθέσῃ ὁ πλοίαρχος Μανκαρύ, εὑρίσκοντο μεταξὺ δύο θαλασσῶν ἐπὶ γωνίας γῆς, ἡ ὁποία ἐφαίνετο ἔχουσα τὸ σχῆμα ἐπιμήκους ἀκρωτηρίου, πρὸς νότον τοῦ ὁποίου εὑρίσκετο ὁ ὅρμος τῆς ἀποβιβάσεως. Ἡ ξηρὰ ἐφαίνετο προχωροῦσα πρὸς βορρᾶν.

Ἴχνος ἀνθρώπου πουθενά. Οὔτε κατοικία, οὔτε καπνός, οὔτε θόρυβος οἱοσδήποτε. Εἰς ἀντίρροπον ἄφθονα ἦσαν ἐκεῖ τὰ ἄγρια ζῷα. Ἀλλὰ πρᾶγμα παράδοξον, τὰ περισσότερα ἐφαίνοντο ἀνήκοντα εἰς εἴδη κατοικίδια. Ἦσαν αἶγες, πρόβατα καὶ πλῆθος ἀλεκτοροειδῶν. Εἰς τὸν ὅρμον μάλιστα, πλησίον τῆς λέμβου παρετήρησαν τῇ βοηθείᾳ διοπτρῶν, στολίσκον ὁλόκληρον νησσῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκολύμβων εὐθύμως.

«Δὲν θά μας λείψῃ ποτὲ οὔτε κρέας, οὔτε γάλα, οὔτε πουλερικά, οὔτε φροῦτα! «παρετήρησεν ὁ πλοίαρχος.

— Οὔτε ψωμί, ἂν καλλιεργήσουμε τὸ σιτάρι μας, ἀπήντησεν ὁ κ. Κλοακέν.

— Ἐμένα νὰ μὲ συμπαθᾶτε, κύριε πλοίαρχε, μὰ μποροῦμε νὰ ἔχουμε καὶ κρασί», ἐπρόσθεσεν εἶτα ὁ Κομπεροῦσσος. Ἐγώ το πέρνω ἐπάνω μου, θά σας κάμω ἕνα κρασὶ πρώτης τάξεως. Φθάνει νὰ ἔχουμε βαρέλια.»

Ὁ πλοίαρχος δὲν ἀπεκρίθη. Διευθύνων τὰς διόπτρας του πρὸς νότον, ἐκεῖθεν τοῦ ὅρμου, εἶχε

παρατηρήση κάτι τὸ ὁποῖον ἀπερρόφα ὅλην του τὴν προσοχήν. Ἦτο μικρὰ στήλη καπνοῦ, λεπτὴ ὡς νῆμα . . .

Ναί, δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία, ἦτο καπνός. Ἀλλὰ τὸ πῦρ ἐκ τοῦ ὁποίου ἀνυψοῦτο, εἶχεν ἀναφθῆ ὑπὸ ναυαγῶν τῆς Ἤρας ἢ ὑπὸ αὐτοχθόνων: Ἰδού τί τὸν ἐνδιέφερε μεγάλως νὰ μάθη. Ἐν ᾧ περιπτώσει ἦσαν αὐτόχθονες, ἐσύμφερεν ἀρά γε νὰ προκαλέση τὴν προσοχήν των διὰ γενικῆς ἐκκενώσεως τῶν πυροβόλων ὅπλων; Τοῦτο ἠρώτησε τὸν συνταγματάρχην Οὐγγών, καλέσας αὐτὸν κατὰ μέρος.

Ὁ συνταγματάρχης ἔκλινεν ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης.

«Ἐὰν εἶνε συμπατριῶται, εἶπε θὰ μας ἐννοήσουν ἀμέσως. Ἐὰν εἶνε αὐτόχθονες, διατί νὰ τους φοβηθῶμεν; Μήπως τριάκοντα ἑπτὰ Εὐρωπαῖοι, ὡπλισμένοι διὰ τυφεκίων, δὲν εἶνε ἱκανοὶ νὰ καταβάλλουν χιλιάδας ἀγρίων; Προτείνω γενικὸν πυροβολισμόν.»

Ὁ πλοίαρχος ἦτο πολὺ ἀνυπόμονος νὰ μάθη ἐὰν καὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ πληρώματός του εἶχον διαρύγῃ τὴν καταπτοφήν, ὥστε δὲν ἐδίστασε νὰ ταχθῇ ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ συνταγματάρχου Οὐγγών. Διέταξε λοιπὸν τὸ μικρὸν ἄγημα νὰ σχηματίση τετράγωνον καὶ νὰ σκοπεύση ὑψηλά. Εἶτα, μὲ τὸ πρόσταγμα π ῦ ρ ! ὅλα τὰ τυφέκια ἐπυροβόλησαν συγχρόνως.

Ἡ ἠχὼ τῶν πλησίον βουνῶν ἀντελάλησε διαδοχικῶς τὴν ἐκπυρσοκρότησιν, παραταθεῖσαν οὕτω ἐπὶ εἴκοσι δευτερόλεπτα. Ἐγένετο κατόπι σιγή.

Ὅλαι αἱ καρδίαι ἔπαλλον, ὅλων τὰ ὦτα ἐτείνοντο πρὸς τὴν θάλασσαν.

Ἐπὶ τέλους, μετὰ διάλειμμα τὸ ὁποῖον ἐφάνη ἀτελεύτητον, ἂν καὶ μόλις διήρκεσε λεπτά τινα, ἠκούσθη μακρόθεν ἐκπυρσοκρότησις. Στεναγμὸς ἀνακουφίσεως ἀνεδόθη ἐξ ὅλων τῶν στηθῶν, ὅταν καὶ δευτέρα ἐκπυρσοκρότησις ἀντήχησεν ἐξ ἄλλου σημείου τῆς ξηρᾶς, καὶ κατόπι τρίτη καὶ εἶτα τετάρτη καὶ μετ' ὀλίγον πέμπτη, ἕκτη, ἑβδόμη! Εἶτα ἐγένετο σιγή.

Ἑπτὰ λοιπὸν ἐκπυρσυκροτήσεις ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν πρώτην· ἑπτὰ λοιπὸν λέμβοι ἐσώθησαν ἐκεῖ. . . τὸ ἑπταπλάσιον ἀφ' ὅσον ἐτόλμων πρὸ μικροῦ νὰ ἐλπίζουν. Καὶ ἐν τούτοις, τώρα ὅτε ἦσαν βέβαιοι, ἐλυποῦντο πολὺ ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἐννέα ἄλλαι λέμβοι δὲν ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν πρόσκλησιν. Τέλος πάντων ἔπρεπε ἀκόμη νὰ ἐλπίζουν. Ἴσως εἶχον ριφθῇ μακρύτερα, εἰς ἄλλην γῆν. Τί δὲν θὰ ἔδιδον πρὸ μιᾶς ὥρας διὰ νὰ μάθουν ὅτι μία μόνον ἢ δύο εἶχον σωθῇ . . .

«Ποῖος ξεύρει μήπως εἶνε 'κεῖ καὶ ὁ σύζυγός μου!» ἔλεγε ἔκαθ' ἑαυτὴν μετ' ἀγωνίας ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ.

Ἀπεφασίσθη νὰ ἐπιστρέψουν ἀμέσως εἰς τὸν ὅρμον, ὅθεν θὰ ἦτο εὐκολώτερον νὰ μάθουν. Καθ' ὁδὸν, οἱ ναῦται ἔκοπτον διὰ πελέκεων χονδροὺς κλάδους δένδρων καὶ κατεσκεύαζον ὀβελούς. Ὁ μόσχος διεμελίσθη, διεπεράσθη διὰ τῶν ὀβελῶν τούτων καὶ μετεκομίσθη. Εἰς τὰς ἑπτά, καθ' ἣν στιγμὴν τὴν ἡμέραν διαδέχεται ἀποτόμως ἡ νύξ, σχεδὸν ἄνευ λυκαυγοῦς, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν ἀκτήν.

Δύο σκηναὶ ἐπήχθησαν ἐκεῖ ἐκ τοῦ προχείρου ἐξ ἱστῶν, πασσάλων, καὶ κωπῶν, μία μικρὰ διὰ τὴν κυρίαν Ὁμολλοᾶ καὶ διὰ τὴν Ἀνθήν, καὶ ἄλλη πολὺ μεγαλειτέρα, καὶ ἐν τούτοις ἀνεπαρκής, διὰ τοὺς ἀξιωματικούς, τοὺς ἐπιβάτας καὶ τοὺς ναύτας. Ἦτο πολὺ ἀργὰ διὰ νὰ ἐπιχειρήσουν ἐκδρομὴν ἀναζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀγνώστου ἐκείνης ἀκτῆς. Μετὰ δεῖπνον κρέατος ὀπτοῦ καὶ σταφυλῶν, συνήθροισαν ξύλα ξηρὰ διὰ νὰ διατηρήσωσι δι' ὅλης τῆς νυκτὸς τὸ πῦρ. Τέσσαρες σκοποὶ ἐτάχθησαν παρὰ τὰς σκηνάς, αἱ ὁποῖαι μετ' ὀλίγον παρεδόθησαν εἰς ὕπνον μακάριον.

Μόνος ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ ἠγρύπνει ἑκουσίως, καθήμενος παρὰ τὸ πῦρ μετὰ τῶν ναυτῶν του, ἐν ᾧ ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ, ἐξηπλωμένη μετὰ τῆς Ἀνθῆς ἐπὶ λαμπρᾶς κλίνης ἐκ πτερίδων, εἰς μάτην προσεπάθει ν' ἀποκοιμηθῇ.

«Εἶμαι χήρα ἢ ὄχι;» ἔλεγε καθ' ἑαυτήν.

Ἂς εἴπωμεν πρὸς τιμήν της ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ μελανοῦ κρεπίου καὶ τοῦ λευκοῦ τουλίου δὲν τὴν ἀπησχόλει πλέον. Τώρα ὅτε ἡ σωτηρία τοῦ συζύγου της ἐφαίνετο πιθανή, θὰ ἔδιδε τὰ πάντα εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ τὴν ἐξασφαλίση.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΖΩΟΝ ΠΑΡΑΞΕΝΟΝ

Ἐνθυμεῖσθε τὸν μῦθον τῆς Λερναίας Ὕδρας. Ἅμα μία τῶν ἑπτά της κεφαλῶν ἀπεκόπτετο, καὶ διὰ μιᾶς ἐφύτρονεν ἄλλη εἰς τὴν θέσιν της. Μόνος ὁ μέγας Ἡρακλῆς κατώρθωσε νὰ ἐξοντώση τὸ ἀκατάβλητον τοῦτο τέρας, ἀποκόψας δι' ἑνὸς μόνου κτυπήματος τῆς ρομφαίας του καὶ τὰς ἑπτὰ κεφαλάς, ἐκ τοῦ ὁποίου τόσον ἐθορυβήθη ἡ Ὕδρα, ὥστε ἀμέσως ἔπεσε νεκρά.

Ποῖος ἀναγινώσκων τὸν μῦθον αὐτὸν δὲν θὰ εἶπε μέσα του: «Τί τερατῶδες ψεῦμα!» Καὶ ὅμως ὑπάρχουν εἰς τὴν φύσιν ζῷα ἀσυγκρίτως περιεργότερα ἀπὸ τὴν Λερναίαν Ὕδραν καὶ σχετικῶς,—λαμβανομένου δηλαδὴ ὑπ' ὄψιν τοῦ μεγέθους των, — πολὺ τρομερώτερα καὶ καταστρεπτικώτερα ἀπὸ αὐτήν. Ἰδοὺ σήμερον ἓν παράδειγμα.

ΥΔΡΑ Η ΕΛΟΔΙΑΙΤΟΣ

Γνωρίζετε τὰ βρύα τῶν ἀκινήτων ὑδάτων, τὰ μικροσκοπικὰ ἐκεῖνα στρογγυλὰ φυλλάρια, τὰ ὁποῖα, συνεσωρευμένα τὸ ἓν ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο, σχηματίζουν τάπητας πρασινοχρόους ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν τελμάτων. Ὑποκάτω ἀπὸ αὐτὰ τὰ βρύα εὑρίσκονται συχνὰ κολλημένα ὡς βεντοῦζαι ζῷα τινὰ πολὺ παράξενα, τὰ ὁποῖα οἱ φυσιοδίφαι ὠνόμασαν *Ὕδρας ἑλοδιαίτους*. Τὸ σῶμα τῶν ζώων τούτων εἶνε εἰς σάκκος ἁπλοῦς ὀλίγων χιλιοστομέτρων μήκους. Τριγύρω εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ σάκκου αὐτοῦ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ στόμα τοῦ ζώου, ἐκφύονται βραχίονες μακροί, πλόκαμοι, ὡπλισμένοι μὲ κεντρίδας φαρμακερᾶς. Ἡ Ὕδρα, καθυπερβολὴν ἀδηφάγος καὶ πάντοτε ζητοῦσα λείαν, ἀνακινεῖ ἀκαπαύστως τοὺς βραχίονας ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ ἂν κανεὶς ἐξ αὐτῶν συναντήση κανὲν ζωύφιον οἱονδήποτε, συστρέφεται ταχέως, περισφίγγει τὸ ταλαίπωρον θῦμα, τὸ διατρυπᾷ διὰ τῶν κεντρίδων του, τὸ παραλύει καὶ οὕτω το φέρει εἰς το στόμα τῆς Ὕδρας, ἡ ὁποία τὸ καταβροχθίζει.

Ἕως ἐδῶ τίποτε τὸ ἔκτακτον. Ἀλλὰ λάβετε μίαν ψαλίδα καὶ κόψατε ἕνα τῶν πλοκάμων τῆς Ὕδρας. Τί νομίζετε ὅτι θὰ συμβῇ; πρὶν παρέλθουν εἰκοσιτέσσαρες ὧραι ὁ πλόκαμος θὰ ξαναφυτρώση. Ἀπαράλλακτα, βλέπετε, ἡ ἱστορία τῶν κεφαλῶν τῆς Λερναίας Ὕδρας. Καὶ ἀκόμη πλέον θαυμαστόν· σχίσατε τὸ ζῷον κατὰ μῆκος, ὥστε νὰ χωρισθῇ εἰς δύο ἴσα μέρη. Θὰ ἰδῆτε ὅτι καθὲν ἀπὸ τὰ μέρη αὐτὰ διπλόνεται μόνον του εἰς σχῆμα κέρατος, συνενόνει τὰς δύο του ἄκρας καὶ ἔχετε τότε δύο Ὕδρας ἀντὶ μιᾶς! Ἀλλὰ μὴ ἀρκεσθῆτε εἰς αὐτό. Ἀντὶ νὰ σχίσετε τὸ ζῷον κατὰ μῆκος, κόψατέ το εἰς τὴν μέσην, οὕτως ὥστε νὰ ἔχετε ἐπάνω μὲν ἓν τεμάχιον σάκκου κλειστὸν ἀπὸ τὸ ἓν μέρος, χωρὶς πλοκάμους, κάτω δὲ ἑνὰ δακτύλιον, ἕνα σωληνίσκον μὲ πλοκάμους, ἀνοικτὸν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη. Ἰδοὺ τότε τί θὰ συμβῇ: Τὸ ἐπάνω ἡμισυ θὰ ἀποκτήση ἀμέσως πλοκάμους, τὸ κάτω ἡμισυ θὰ κλεισθῇ ἀπὸ τὸ ἓν μέρος, καὶ οὕτω θὰ ἔχωμεν πάλιν δύο Ὑδρας τελείας ἀντὶ μιᾶς. Περίεργον δὲν σας φαίνεται; Καὶ ὅμως, κόψατε μίαν Ὕδραν εἰς ὅσα κομμάτια θέλετε, ἢ μᾶλλον εἰς ὅσα κομμάτια ἠμπορέσετε· κάθε κομμάτι θὰ γίνῃ Ὕδρα τελεία, καὶ θὰρχίση ἀμέσως νὰ ψαρεύῃ ἀπαθέστατα, χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι ἔχει κἂν γνῶσιν τῆς τρομερᾶς ἐγχειρίσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλει τὴν ζωήν.

Εἰμπορεῖτε νὰ κάμετε τώρα καὶ ἄλλο πείραμα. Λάβετε μίαν Ὕδραν καὶ γυρίσατέ της τὸ μέσα ἔξω, ὅπως δηλαδὴ ἕνα δάκτυλον χειροκτίου, οὕτως ὥστε τὸ ἐξωτερικὸν δέρμα τοῦ ζῷου νὰ γίνῃ στόμαχος, ὁ δὲ στόμαχος δέρμα ἐξωτερικόν. Μὴ νομίσετε ὅτι θὰ παραξενευθῇ διὰ τοῦτο ἡ Ὕδρα πολύ. Ἡ ἔκπληξίς της καὶ ἡ ἀμηχανία της ὀλίγον θὰ διαρκέσουν. Μετ' ὀλίγας ὥρας θὰρχίσῃ πάλιν νὰ ψαρεύῃ καὶ νὰ φέρῃ εἰς τὸ στόμα τὴν λείαν, τὴν ὁποίαν θὰ χωνεύῃ μιὰ χαρὰ μὲ τὸ ἐξωτερικόν της δέρμα, μεταβληθὲν τώρα εἰς στόμαχον. Ἡ Ὕδρα βλέπετε ζῇ καὶ ἂν την γυρίσετε ἀπὸ τὴν ἀνάποδην!

Λέγουν κοινῶς ὅτι οἱ λύκοι δὲν τρώγονται μεταξύ των. Ἡ παροιμία εἶνε ψευδὴς ὅσον ἀφορᾷ τοὺς λύκους, ἀλλ' αὐστηρῶς ἀληθὴς ὅσον ἀφορᾷ τὰς Ὕδρας. Εἰμπορεῖτε ν' ἐπωφε-

ληθῆτε τῆς ἀδηφαγίας τοῦ ζῴου καὶ νά το κάμετε νὰ καταπίῃ ἓν τῶν ὁμοίων του. Ἀλλὰ μόλις ἐννοήσῃ τί ἔφαγε καὶ ἀμέσως τὸ ἐξεμεῖ παρέχον οὕτω λαμπρὸν παράδειγμα ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον. Ἀλλ' ἡ ἀγάπη αὕτη τῆς Ὕδρας ἐξωθεῖται μέχρις αὐτοθυσίας, ἂν ἐμποδίσετε τὴν καταφαγωθεῖσαν Ὕδραν νὰ ἐξέλθῃ διαπερῶντες καὶ τὰς δύο διὰ τριχὸς χοίρου. Θὰ ἰδῆτε τότε ὅτι ἡ ἐξωτερικὴ Ὕδρα σχίζεται κατὰ μῆκος, ἡ δ' ἐσωτερικὴ φεύγει σύρουσα μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὴν τρίχα, ἡ ὁποία τῆς τρυπᾷ τὸ σῶμα, χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι την ἐνοχλεῖ καὶ πολύ.

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι προφανῶς ἡ πραγματικότης ὑπερέβη τὸν μῦθον τῆς Λερναίας Ὕδρας, τὸν ὁποῖον ὅταν πρώτην φορὰν ἠκούσατε ἢ ἀνεγνώσατε, θὰ ἐκινήσατε ἴσως μὲ δυσπιστίαν τὴν κεφαλήν. Ἀλλ' ἀδίκως. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ γελᾶτε μὲ τὰς δημώδεις δοξασίας, ὅσον παράδοξοι καὶ ἂν σας φαίνωνται, διότι σχεδὸν πάντοτε στηρίζονται ἐπὶ παρατηρήσεων πολὺ ὀρθῶν. Ἐὰν δέ, ἀντὶ νὰ γελᾶτε εἴχατε πάντοτε τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν περιέργειαν νὰ ζητῆτε τὴν ἀρχὴν τοῦ μύθου, θ' ἀνεκαλύπτετε πράγματα πολὺ περίεργα καὶ διδακτικά.

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΙΔΕΩΝ

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ, 15 ἐτῶν. ♀ ΜΑΡΙΑ, 12 ἐτῶν, ἀδελφή του.
ΠΕΡΙΚΛΗΣ, 11 ἐτῶν, ἀδελφός του. ♀ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ, γραῖα ὑπηρέτρια.

[Δωμάτιον· ἐν τῷ μέσῳ τράπεζα, ἐπὶ τῆς ὁποίας μελανοδοχεῖον, γραφίδες, τετράδια, βιβλία]

ΣΚΗΝΗ Α'.

(Ὁ Περικλῆς ἔχων πρὸ αὐτοῦ ἀνοικτὸν τετράδιον κρατεῖ τὴν γραφίδα συλλογιζόμενος τί νὰ γράψῃ. Ὁ Θρασύβουλος ἀναγινώσκει μετὰ προσοχῆς ἓν βιβλίον).

ΜΑΡΙΑ. Θρασύβουλε, ἀφίνεις λιγάκι τὸν Περικλῆ νἄλθῃ κάτω 'ς τὸν κῆπο νὰ παίξωμε, ἦλθαν καὶ τὰ ξαδέλφια μας ὁ Τάκης, ἡ Σοφία, ἡ Φρόσω, ἡ Σμαράγδα.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ [Κλείων ἐν βίᾳ τὸ τετράδιον καὶ ἀναπηδῶν εὐθύμως] Ἀ! τί καλά! ἔρχομαι 'ς τὴ στιγμή! [Κινεῖ ν' ἀναχωρήσῃ].

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. [Παρατηρῶν αὐτὸν ὑπεράνω τοῦ βιβλίου του]. Μπᾶ! καὶ γιὰ ποῦ το βάλαμε;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Ἔλα, καϊμένε Θρασύβουλε, ἄφησέ με νὰ πάγω κάτω 'ς τὸν κῆπο· γιὰ ἰδὲ τί εὔμορφος καιρός! ἀκοῦς τὰ πουλάκια που κελαηδοῦν μέσα 'ς τὰ δένδρα; ἀκοῦς καὶ τὲς φωνὲς τῶν ξαδέλφων μας;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Κάμε τὴν ἔκθεσίν σου καὶ πήγαινε· δὲν σ' ἐμποδίζω.

ΜΑΡΙΑ [Δειλῶς]. Μὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν κάμῃ αὔριο;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ [Ἐν σπουδῇ]. Καὶ βέβαια πολὺ σωστά. Τὴν κάμνω αὔριο ποῦ θἄχω πλειὸ πολλὴ ὄρεξι... πάντα περισσότερη ἀπὸ σήμερα ποῦ δὲν ἔχω καθόλου. Λοιπὸν αὔριον. [Διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν].

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ [Ἐγειρόμενος ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ ἐμποδίζων αὐτὸν νὰ προχωρήσῃ]. Νὰ καθήσῃς νὰ κάμῃς τὴν ἔκθεσίν σου.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Μά...

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ [Ἐντόνως]. Μοῦ ὑπεσχέθης νὰ την κάμῃς χθὲς καὶ δὲν ἐφύλαξες τὸ λόγο σου. Πρέπει νὰ την κάμῃς σήμερα. Τὸ ἄκουσες;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ [Ἐν ἀμηχανίᾳ] Τὸ ἄκουσα, μά...

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Τότε λοιπὸν μὴ λησμονῆς ὅτι εἰς τὴν γλῶσσάν μας ἀκούω σημαίνει συγχρόνως καὶ ὑπακούω [Ἐξέρχεται].

ΣΚΗΝΗ Β'.

(Ὁ Περικλῆς βηματίζει ἄνω καὶ κάτω θυμωμένος)

ΜΑΡΙΑ. Περικλῆ, νὰ σου 'πῶ ἕνα λόγον; ὁ θυμὸς δὲν ὠφελεῖ· κάθησε κάτω καὶ ἄρχισε τὴν δουλειά· ὅσο γρήγορα ἀρχίσῃς τόσο γρήγορα θὰ τελειώσῃς.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ [Ὀργίλως] Δὲν θέλω, τὸ κατάλαβες; δὲν θέλω! σὺ εἶσαι κορίτσι· σεῖς αἱ γυναῖκες δὲν ἔχετε χαρακτῆρα· ἐγὼ ὅμως ἔχω· εἶμαι ἄνδρας ἐγώ· καὶ ἅμα εἰπῶ δὲν θέλω...

ΜΑΡΙΑ. Ἂν χαρακτὴρ καὶ πεῖσμα εἶνε τὸ ἴδιο... τότε τὸν μεγαλείτερο χαρακτῆρα θὰ εἶχε ἐκεῖνος που ἔχει τὰ μεγαλείτερα αὐτιά.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Οὔφ... βρῆκες ὥρα καὶ σὺ γιὰ ἐξυπνάδες.

ΜΑΡΙΑ. Ἔλα νὰ ὁμιλήσωμε γνωστικά, Περικλῆ μου· τί θὰ σ' ὠφελήσῃ, παιδί μου, νὰ κάθεσαι ἐδῶ μέσα φυλακισμένος καὶ ν' ἀκοῦς ἀπ' ἐδῶ ἐπάνω τὲς φωνὲς τῶν παιγνιδιῶν μας; Ἐνῷ ἅμα κάμῃς τὴν ἔκθεσί σου ὅπως-ὅπως, ὁ Θρασύβουλος θὰ σ' ἀφήσῃ νἄλθῃς νὰ παίξῃς. Καὶ τί ἔκθεσι σοῦ ἔβαλε;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Τὴν πειὸ ἀντιπαθητικὴ ἔκθεσι που βρίσκεται· Εἰς τί ὠφελοῦν αἱ ἐκθέσεις. Κατάλαβες δηλαδή; δὲν φθάνει που πρέπει νὰ γράψω μίαν ἔκθεσι, μόνον πρέπει ν' ἀποδείξω ὅτι ὠφελεῖ κι' ὅλα!

ΜΑΡΙΑ [Θωπευτικῶς]. Ἔλα, ἔλα, ἄρχισε, Περικλῆ· σὺ ἅμα πιάσῃς μὲ τὴν καρδιά σου σὲ εἴκοσι λεπτὰ την ἔχεις τελειωμένη.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ [Μετὰ δισταγμοῦ]. Ν' ἀρχίσω;

ΜΑΡΙΑ. Καὶ θέλει ἐρώτημα; Ἐγὼ πάγω 'ς τὸν κῆπο νὰ βρῶ τὰ ξαδέλφια μας· θὰ τους 'πῶ πως σὲ λίγο θἄρθῃς καὶ σύ. [Ἐξέρχεται].

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ [Βηματίζων ἄνω καὶ κάτω]. Ἀλήθεια, μπορῶ νὰ τὴν τελειώσω σὲ εἴκοσι λεπτὰ ἂν βάλω τὰ δυνατά μου. Μὰ νὰ τα βάλω λές;... Γιατὶ ὄχι; Ἂς ἀρχίσω. [Κάθεται, ἀνοίγει τὸ τετράδιον, λαμβάνει τὴν γραφίδα καὶ σκέπτεται] Μὰ πῶς ν' ἀρχίσω... [Ξύων τὸν κρόταφόν του] δὲν βρίσκω τίποτε μέσα 'ς τὸ κεφάλι μου... [Πιέζων τὸ μέτωπόν του] μὰ πῶς ν' ἀρχίσω λοιπόν... [Μετ' αὐξανούσης ἀνυπομονησίας] μὰ πῶς ν' ἀρχίσω, ἐπὶ τέλους;

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ. Μπᾶ, παιδάκι μου, δὲν πᾶς κάτω 'ς τὸν κῆπο ποῦ παίζουνε τἄλλα παιδιὰ μιὰ χαρά, μόνο κλείστηκες ἐδῶ μέσα καὶ γράφεις;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ [Ρίπτων τὴν γραφίδα καὶ κλείων βιαίως τὸ τετράδιον] Ποῦ ἀφίνει ὁ κύριος Θρασύβουλος; ὁ Θρασύβουλος ὁ τύραννος, ὁ Θρασύβουλος ὁ...

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ. Τί λές, γυιέ μου; Εἶσαι καλά; στάσου νὰ ἰδῶ τὸ σφυγμό σου μὴν ἔχῃς τίποτε, γιατί μοῦ φαίνεται σὰν νὰ παραμιλᾶς...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ [Ἀποσύρων ὁρμητικῶς τὴν χεῖρα του]. Εἶμαι πολὺ καλά. Γιὰ ἄκουσέ με, Σταυρούλα. Γιατί αἱ μητέρες δὲν 'ρωτοῦν τὰ παιδιά των πότε θέλουν νὰ τα γεννήσουν;

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ [Παρατηροῦσα αὐτὸν μετ' ἐκπλήξεως]. Τί λόγια εἶν' αὐτά, γυιέ μου. Γιὰ δὸς τὸ χέρι σου...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Μ' ἐρώτησε ἐμένα ἂν ἤθελα νὰ γεννηθῶ τέσσαρα χρόνια ἔπειτα ἀπὸ τὸ Θρασύβουλο;

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ. Χριστὲ καὶ Παναγία! μὰ μήπως βρίσκουσουν σὲ καμμιὰ κάμαρα κ' ἔπρεπε νἄρθῃ νὰ κτυπήσῃ τὴ θύρα καὶ νὰ σου πῇ: «Γυιέ μου, μοῦ δίνεις τὴν ἄδεια νὰ σε γεννήσω;» Τότε ποῦ ἦρθε ἡ σειρά σου τότε σ' ἐγέννησε.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Δὲν ἦταν νὰ γεννηθῶ ἐγὼ προτήτερα καὶ νὰ τον ἔχω αὐτὸν μικρότερο; τότε θὰ του ἔδειχνα πόσα ἀπίδια βάζει ὁ σάκκος· τώρα, λέγει, εἶμαι μικρότερος καὶ πρέπει νὰ ὑπακούω καὶ ἐπειδὴ λείπει ὁ πατέρας πρέπει νὰ τον ἀκούω καὶ σὰν πατέρα.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ. Μὰ εἶνε τόσο γνωστικός, τόσο καλός!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. [Ἐν ὁρμῇ] Γνωστικός, καλός! βαρέθηκα πλειὰ νὰ τ' ἀκούω! γνωστικὸς καὶ καλὸς εἶνε γιὰ σᾶς· γιὰ μένα εἶνε τύραννος! δὲν μ' ἀφίνει νὰ χαρῶ τὰς διακοπάς μου· θέλει καλὰ καὶ σώνει νὰ μελετῶ μιὰ ὥρα τὴν ἡμέρα.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ. Μὰ αὐτὸς διαβάζει πολὺ περισσότερο...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Δὲν ξέρω ἐγὼ τί κάνει αὐτός!... τὸν ἑαυτό του τὸν ἐξουσιάζει καὶ ἂς τον κάμῃ ὅ,τι θέλει. Τὸ κεφάλι μου ὅμως ἐμένα εἶνε δικό μου καὶ ὄχι δικό του. [Ἐκ τοῦ κήπου ἀκούονται φωναὶ ζωηραί. — Μετὰ πικροῦ παραπόνου]. Εἰς τὸν κῆπο κάτου παίζουν καὶ ἐγὼ εἶμαι καρφωμένος ἐδῶ μέσα, σὰν τὸν Προμηθέα ἐπάνω εἰς τὸν Καύκασον!... Καὶ δὲν ἔχω κανένα νὰ μὲ βοηθήσῃ· ἡ μητέρα εἶνε μὲ τὸ μέρος του καὶ ὁ πατέρας λείπει...

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ. Κι' ἂν ἦτο ἐδῶ ὁ ἀφέντης θὰ σ' ἄφινε;...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Θὰ μ' ἄφινε... μπορεῖ νὰ με ἄφινε... ἐπὶ τέλους θὰ του ἔλεγα τὸν πόνο μου [Μετὰ μικρὰν σκέψιν]. Μοῦ ἔρχεται μία ἰδέα Σταυρούλα, θὰ του γράψω ἕνα γράμμα· θὰ του 'πῶ τί τραβῶ μὲ αὐτὰς τὰς ἐκθέσεις· θὰ ξεθυμάνω τοὐλάχιστον.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ. Κάνε ὅ,τι σε φωτίσῃ ὁ Θεός, γυιέ μου! [Ἐξέρχεται].

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. [Λαμβάνων ἐπιστολικὸν χάρτην καὶ καινούργιαν γραφίδα]. «Σεβαστέ μου πατέρα». Πῶς ν' ἀρχίσω τώρα τὸ γράμμα: Ἄχ, αὐτὴ ἡ ἀρχή! σήμερα ἡ τύχη μου ἀπὸ ἀρχὴ σὲ ἀρχὴ μὲ ρίπτει. Ἀλλὰ τώρα πρέπει νὰ πιάσω μὲ τὴν καρδιά μου [Μειδιῶν] καὶ ὅταν πιάνω μὲ τὴν καρδιά μου... τὸ λέγει καὶ ἡ Μαρία... Λοιπὸν ἐμπρός. «Τὸ παρὸν γράμμα σᾶς γράφω διὰ νὰ σας εἰπῶ ὅτι αἱ ἐκθέσεις τῶν ἰδεῶν, τὸ καλοκαῖρι εἰς τὰς διακοπάς, εἶνε πρᾶγμα ἀνιππόφορον», τὸ ι ἰῶτα μὲ δύο π. Σὰν κάπως ἄσχημα μοῦ κτυπᾷ 'ς τὰ μάτια τὸ ἀνιππόφορον· ἂς ἀνοίξωμε τὸ λεξικόν· τὸ υ ὑψιλον μὲ ἕνα πι· ἀνυπόφορον· ἡ λέξις μοῦ φαίνεται ἀδύνατος· ἂς εὕρω μίαν πλέον δυνατήν· σμερδαλέον, τὸ ἀπαντήσαμε φέτος εἰς τὰ ἑλληνικά» εἶνε κάτι τι σμερδαλέον!» [Μετὰ μικρὰν παῦσιν] σὰν πολὺ ἑλληνικὸ εἶνε· ἀφοῦ γράφω πρὸς τὸν μπαμπᾶ μου ἂς 'μιλῶ τὴν γλῶσσαν τοῦ μπαμπᾶ μου· ἂς βάλω φοβερόν. «Δὲν φθάνει που εἶχα ὅλον τὸ ἔτος ἐκθέ-

σεις εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχω καὶ τώρα εἰς τὰς διακοπάς· διακοπὴ θὰ εἴπῃ παῦσις· δὲν εἶνε λοιπὸν σωστό; νὰ παύσουν καὶ αἱ ἐκθέσεις; Συλλογισθῆτε προσέτι, πατέρα, ὅτι λέγονται ἐ κ θ έ σ ε ι ς ἰ δ ε ῶ ν. Μὲ ἄλλους λόγους πρέπει νὰ ἔχω ἰδέας διὰ νὰ τας ἐκθέτω, ποῦ νὰ τας εὕρω; ἰδέας δὲν ἔχουν κἂν καὶ κἂν καὶ θέλετε ἐγώ, μαθητὴς τοῦ σχολαρχείου νὰ ἔχω ἰδέας καὶ κάθε ἑβδομάδα, καὶ παραγγελιὰ μάλιστα, τὴν ὥρα πού τας θέλω, διὰ νὰ τας ἐκθέτω; Σήμερα, παραδείγματος χάριν, ἐκάθησα νὰ γράψω καὶ δὲν εὑρῆκα καμμίαν ἰδέαν· καὶ ἤκουσα κάτω εἰς τὸν κῆπον τὰ ἐξαδέλφια μου νὰ παίζουν, νὰ γελοῦν, νὰ τρέχουν· καὶ ὑπέφερα μαρτύριον· δι' αὐτὸ σᾶς γράφω, πατέρα, νὰ σας εἰπῶ τὸν πόνον μου· καταργήσατε τὰς ἐκθέσεις τὸν καιρὸν τῶν διακοπῶν· καὶ σᾶς ὑπόσχομαι ὅταν ἀρχίσουν τὰ μαθήματα νὰ τας γράφω μὲ περισσοτέραν ὄρεξιν· ἠξεύρω πῶς αἱ ἐκθέσεις ὠφελοῦν πολύ· ἐγώ, μάλιστα, τὰς ἀγαπῶ τὰς ἐκθέσεις· τώρα ὅμως εἰς τὰς διακοπὰς θέλω νὰ κουράζω περισσότερο τὰ πόδια μου παρὰ τὸ κεφάλι μου· ὅπως τὸ μυρμῆγκι, τὸ προβλεπτικό, τὸ καλοκαῖρι μαζεύει διὰ τὸν χειμῶνα, καὶ ἐγὼ θέλω νὰ μαζεύσω ἥλιο, ἀέρα, ὑγεία·

Δέχθητε τὴν ἔκφρασιν τοῦ πρὸς ὑμᾶς σεβασμοῦ μου. εὐπειθέστατος υἱός σας

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.»

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΜΑΡΙΑ. Ἐτελείωσες τὴν ἐκθεσί σου;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Νὰ την τελειώσω; Οὔτε την ἤρχισα κἂν.

ΜΑΡΙΑ. Τί κρῖμα, νὰ μὴν ἔλθῃς 'ς τὸν κῆπο τώρα ἴσα ἴσα που ἄναψε τὸ παιγνίδι.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Μοῦ εἶνε ἀδιάφορον· ἄφησε νὰ τελειώσω τὴν δουλειά μου. [Γράφει τὴν ἐπιγραφήν.]

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Λαμπρά! ἐστρώθηκες 'ς τὴν ἐργασία βλέπω.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Δὲν εἶνε τίποτε... ἕνα γράμμα.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Γράμμα; νὰ το ἰδοῦμε [Λαμβάνει τὴν ἐπιστολὴν καὶ την ἀναγινώσκει, μειδιᾷ δὲ ἐφ' ὅσον προχωρεῖ]

ΜΑΡΙΑ. Δὲν ἔγραφες τὴν ἔκθεσί σου, καϊμένε! Δὲν εἶσαι καλός· ἡμεῖς σὲ περιμέναμε τόσο...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. [Μὲ δυσαρέσκειαν] Δὲν ἤθελα, νά, δὲν ἤθελα!...

ΜΑΡΙΑ. Περικλῆ, δέν σου πάει νὰ εἶσαι κακός, νά, μάθε το.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. [Πρὸς τὸν Περικλῆ]. Τώρα ἠμπορεῖς νὰ πᾷς νὰ παίξῃς.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. [Ἔκπληκτος] Τί;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Νὰ πᾷς νὰ παίξῃς, ἀφ' οὗ ἔκαμες τὴν ἔκθεσί σου.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. [Μετὰ μεγαλειτέρας ἐκπλήξεως]. Ἔκαμα τὴν ἔκθεσί μου;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Βέβαια· τί ἐπρόκειτο νὰ γράψῃς; Εἰς τί ὠφελοῦν αἱ ἐκθέσεις. Σὺ ἀναγνωρίζεις τὴν ὠφέλειάν των, ἀλλ' εἶσαι τῆς ἰδέας ὅτι εἰς τὰς διακοπὰς δὲν εἶνε καὶ τόσον ὠφέλιμοι· ὅπως δήποτε αὐτὴ εἶνε ἡ γνώμη σου· τὸ ὕφος εἶνε πολὺ καλὸ· καὶ ἀνορθογραφίας σχεδὸν δὲν ἔχεις. Εἶμαι εὐχαριστημένος μαζί σου· πήγαινε, Περικλῆ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. [Μετὰ δυσπιστίας.] Ἀλήθεια; τὴν ἔκαμα τὴν ἔκθεσί μου; μὰ πῶς γίνεται αὐτό;

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. Τὴν ἔκαμες χωρὶς νὰ το ἐννοήσῃς, διότι ἔγραφες ἐπιστολὴν καὶ ὄχι ἔκθεσιν. Αὐτὸ συμβαίνει πάντα· ἡ ἐργασία γίνεται εὐχαρίστησις ὅταν δὲν μας φαίνεται ὡς ὑποχρέωσις, ὡς ἀγγαρεία· δι' αὐτὸ ἐργάζου πάντα μὲ προθυμίαν. Μὴν το λησμονῆς αὐτὸ ποτέ, μήτε τὸ γνωμικόν πού σου εἶπα ἄλλοτε:

ἔχεις δυὸ δουλειὲς νὰ κάνῃς
τὴν βαρειὰ νὰ καταπιάνῃς

Τὴν πλειὸ δύσκολη τὴν ἔκαμες· τώρα πήγαινε νὰ κάμῃς καὶ τὴν πλειὸ εὔκολη, πήγαινε νὰ παίξῃς, νὰ τρέξῃς, νὰ πηδήσῃς, [Δεικνύων τὴν ἐπιστολὴν] νὰ μαζεύσῃς ὑγεία διὰ τὸν χειμῶνα.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Ὡσὰν γλυκύπνοο
Δροσᾶτο ἀεράκι,
Μέσα 'ς ὀνθότοπο
Τ' ἀθῶο παιδάκι
Τὴν ὕστερη ἔβγαλε
Ἀναπνοή.

Καὶ ἡ ψυχούλα του
Μέσ' 'ς τὸν ἀέρα
Γρήγορ' ἀνέβαινε
Πρὸς τὸν αἰθέρα,
Σὰν λιανοτρέμουλη
Σπίθα μικρή.

Ὅλα τὴν ἔκραζαν
Ὅλα τ' ἀστέρια,
Κ' ἐκείνη ἐξάπλονε
Δειλὴ τὰ χέρια,
Γιατί δὲν ἤξευρε
Σὲ ποιὸ νὰ 'μπῇ.

Ἀλλὰ νά, τοὔδωκε
Ἕν' ἀγγελάκι
Φιλὶ ἀθάνατο
Στὸ μαγουλάκι
Ποῦ ἔξαφνα ἔλαμψε
Σὰν τὴν αὐγή!

(Ἐκ τῶν τοῦ ΣΟΛΩΜΟΥ)

Η ΓΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΨΑΡΙ

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἀγαποῦν περισσότερον τὲς γάτες ἀπὸ τοὺς σκύλους.

Νομίζω ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶνε πλέον εὐαίσθητοι καὶ καλλιτεχνικαὶ φύσεις. Εἶνε ὅλως διόλου ἄλλου εἴδους ζῷον ἡ γάτα. Τὴν παρετηρήσατε ποτὲ μὲ προσοχήν; Νευρική, μὲ γλαφυρὰς καμπύλας, μὲ φιλαρέσκους ἀκκισμούς, μὲ κομψότητα καὶ μὲ χάριν, εὐαίσθητος εἰς τὰς θωπείας, εὐκίνητος, περιπαθής, ὄχι μόνον ἀποτελεῖ ὡ ρ α ῖ ο ν καθεαυτὸ θέαμα, ἀλλὰ καὶ κατέχει ὅλα τὰ μέσα διὰ ν' ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν τρυφερὰν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν πολλάκις ἐμπνέει. Οἱ κυνόφιλοι, οἱ φυσικοί της ἐχθροί, — καὶ ποῖος εἰς τὸν κόσμον δὲν ἔχει ἐχθρούς! — τὴν κατηγοροῦν ὡς ἄπιστον, πονηράν, κακὴν καὶ ὀλιγώτερον τοῦ κυνὸς θυμόσοφον. Δὲν ἐσυνείθισα νὰ δίδω πίστιν εἰς τοὺς λόγους τῶν ἐχθρῶν.

Ἀπεναντίας ἕως τώρα ἔλαβα τὴν εὐχαρίστησιν νὰ γνωρίσω πολλὰς ἀντιπροσώπους τοῦ ζωϊκοῦ τούτου εἴδους, ὄχι μόνον εἰς ἄκρον ἀφωσιωμένας εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀγαθάς, ἀλλὰ καὶ μὲ ἔκτακτον νοημοσύνην πεπροικισμένας. Ἐκτὸς δὲ τῶν πολλῶν παραδειγμάτων, τὰ ὁποῖα συνηγοροῦν εὐγλώττως ὑπὲρ τῆς γάτας, ἔχω καὶ ἕνα φίλον, τὸν κ. Νικήταν ὁ ὁποῖος εἶνε τόσον ἐνθουσιασμένος, καὶ, χωρὶς νὰ μισῇ τοὺς σκύλους, τρέφει τόσῳ ἰδιαιτέραν ἀγάπην πρὸς τὰς ἀντιζήλους των, ὥστε καὶ ἀκουσίως του κλίνει κανεὶς νὰ πιστεύσῃ, ὅταν τον βλέπῃ καὶ ὅταν τον ἀκούῃ, ὅτι ἔχουν καὶ τὰ ζῷα αὐτὰ τὰ προτερήματά των.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων, αὐτὸς μοὶ διηγήθη τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπαναλάβω κατωτέρω πρὸς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων».

Τοῦ ἔφεραν μίαν φορὰν μίαν γάταν — θὰ ἦτο ἡ ἑκατοστὴ που ἐπερνοῦσε ἀπὸ τὰ χέρια του, — μίαν γατίτσαν ἄσπρην, παχουλήν, χαριτωμένην, μὲ μεγάλα γαλανὰ μάτια, ἀλλὰ ὄχι μὲ πολὺ μακρὰν οὐράν. Ἐκ τῆς μανίας τὴν ὁποίαν εἶχεν, ὅταν ἦτο μικρά, νὰ κοιμᾶται ἐπάνω εἰς τὴν ἑστίαν καὶ πολύ, πολὺ πλησίον τῆς φωτιᾶς, χωρὶς νὰ παθαίνῃ τίποτε, συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ την ὀνομάσῃ *Σαλαμάνδραν*. — Ζῷον περὶ τοῦ ὁποίου, καθὼς γνωρίζετε, μυθολογεῖται ὅτι ζῇ τόσον καλὰ εἰς τὸ πῦρ ὅσον καὶ εἰς τὸν ἀέρα, — καὶ τὰς πρώτας ἡμέρας μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα τὴν ἐφώναζεν. Εἷς φίλος του τὸν ἤκουσε τότε καὶ τῷ εἶπεν:

— Ἡ *σάλα* ἢ *μάνδρα*. Δὲν μπορεῖ, καϊμένε, νὰ εἶνε καὶ τὰ δυό! Τί διάβολο!

Ἡ παρατήρησις αὐτὴ τὸν ἔκαμεν ν' ἀλλάξῃ τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἔγινεν ἡ ἀφορμὴ τοῦ ἀνόστου λογοπαιγνίου καὶ ἔκτοτε ἡ γατίτσα ὠνομάσθη *Λουλού*, χωρὶς κανένα λόγον καὶ αἰτίαν, ὅπως δὰ δίδονται τὰ περισσότερα ὀνόματα καὶ εἰς ἀνθρώπους καὶ εἰς ζῷα.

Ἡ Λουλοὺ ἐμεγάλωσεν, ἐξεσυνείθισε νὰ κοιμᾶται εἰς τὴν ἑστίαν, διότι ἐπρόσεχε τώρα τὴν ὡραίαν της κάτασπρην γουνίτσαν, ἤκουε καλὰ τὸνομά της, μάλιστα συνοδευόμενον καὶ ἀπὸ τὸ ψῖ, ψῖ, ψῖ, ἀνέπτυξεν ὅλα της τὰ φυσικὰ προτερήματα καὶ ἔγινε τὸ κατ' ἐξοχὴν εὐνοούμενον ζῷον τοῦ φίλου μου κ. Νικήτα. Διεσκέδαζε πολὺ μαζί της ὁ λαμπρὸς αὐτὸς ἄνθρωπος. Τὴν ἐγύμναζε, τὴν ἔπαιζε, τὴν ἐδοκίμαζε...Καθημερινῶς τοῦ ἐδίδετο ἀφορμὴ νὰ γνωρίσῃ καὶ νέον προτέρημα τῆς Λουλοῦς. Τὸ ἑσπέρας, ὅταν συνηντώμεθα, εἶχε πάντοτε τὸ ἀνέκδοτόν του. Σήμερον ἡ Λουλού μου τοῦτο, σήμερον ἡ Λουλού μου ἐκεῖνο.... Ὅσοι τὸν ἤκουαν, ἐνόμιζαν ὅτι ὁμιλεῖ διὰ καμμίαν του κόρην ἢ ἀδελφὴν μικράν. Ποῦ νὰ σάς τα διηγηθῶ ὅλα! Θὰ περιορισθῶ μόνον εἰς τὸ τελευταῖον, τὸ χαρακτηριστικώτερον. Ἂν δὲν με πιστεύσετε — ἄδικον θὰ ἦτο, ἀφ' οὗ ἐγὼ ἐπίστευσα τὸν κ. Νικήταν — ζῇ ὁ φίλος μου καὶ πηγαίνετε νὰ τὸν ἐρωτήσετε.

* * *

Ξεύρετε πόσον ἀγαποῦν ἡ γάτες τὰ ψάρια — περισσότερον ἴσως ἀφ' ὅσον ὁ κ. Νικήτας τὲς γάτες. Ἐπὶ τῆς ἀγάπης αὐτῆς ἠθέλησε νὰ πειραματισθῇ ὁ κ. Νικήτας καὶ μίαν ἡμέραν ἐσοφίσθη τὸ ἑξῆς. Ἔφερεν ἕνα ψάρι, καὶ το ἔδειξεν εἰς τὴν Λουλούν, καὶ ἀντὶ ὅπως τὸ σύνηθες, νὰ τής το δώσῃ, τὸ ἔρριψεν ἐμπρός της εἰς μίαν λεκάνην σχεδὸν γεμάτην νερόν.

Εἰς τὸ ἐξαφνικὸν τοῦτο κίνημα ἡ Λουλοὺ ἔμεινεν ἐμβρότητος. Ἔπαυσεν εὐθὺς νὰ μύζῃ καὶ κατεβίβασε τὴν ῥάχιν της, τὴν ὁποίαν ἡ θέα τοῦ ὀρεκτικοῦ προσφαγίου εἶχε κυρτώσῃ... Ἐστάθη ἀρκετὴν ὥραν καὶ εἶδε τὸ ψάρι,χρυσίζον προκλητικῶς εἰς τὸ βάθος τῆς λεκάνης. Ἔστρεψε κατόπιν τοὺς ὀφθαλμούς της περιλύπους, παρακλητικοὺς πρὸς τὸν κύριόν της. Ὁ κ. Νικήτας ὑπεμειδίασεν. Ἔλαβε τότε θάρρος ἡ Λουλοὺ καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ μύῃ, νὰ κυρτόνῃ τὴν ῥάχιν της, νὰ προστρίβεται ἐπ' αὐτοῦ θωπευτικῶς, μ' ἔκφρασιν ἐντόνου, θερμῆς παρακλήσεως. Ἀλλ' ὁ κ. Νικήτας ἐκώφευσεν εἰς αὐτὴν καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ νὰ ἴδῃ τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἡ Λουλού,ἂν καὶ ἔπαυσε τὰς θωπείας, δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰ παραιτηθῇ τόσον εὐκόλως τοῦ ἰχθύος. Ἐπλησίασε πάλιν τὴν λεκάνην.Τὸ ἔβλεπε καθαρά. Ἡ λεκάνη εἶχε μέσα νερὸν καὶ κάτω ἀπὸ τὸ νεράν, ἀπρόσιτον καὶ ἀσφαλές,εὑρίσκετο πάντοτε ἐκεῖ τὸ ψάρι,καὶ ὅμως,—τί εἶνε ὁ ἄνθρωπος, παρ' ὀλίγον νὰ εἴπω...— ἠθέλησε νὰ ἴδῃ μήπως εἶνε ὀπτικὴ ἀπάτη. Ἐπάτησε τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς λεκάνης καὶ ἔκυψε τὴν κεφαλὴν σιγά, μετὰ προφυλάξεως. Ἀλλὰ μόλις τὸ ροδοκόκκινον ῥύγχος της ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, ἡ Λουλοὺ ἀνετινάχθη, ἀπεσύρθη ἔντρομος. Δὲν τῇ ἤρκεσεν αὐτό. Ἐδοκίμασε καὶ μὲ τὸν πόδα της, ἀλλὰ καὶ αὐτόν τον ἀπετίναξε καὶ τον ἀπέσυρε, μόλις ἠσθάνθη ὑγρασίαν....

Ἀπελπισία! ἀφ' οὗ ἐφοβεῖτο τόσον τὸ νερόν, ἔπρεπε νὰ εὕρῃ ἄλλο μέσον. Ἀπεσύρθη καὶ ἔκυψε νὰ ἴδῃ μήπως ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν λεκάνην ὑπῆρχε καμμία διέξοδος. Τίποτε· τὸ ψάρι δὲν ἐφαίνετο ἀπὸ ἐκεῖ. Ἐδοκίμασε τότε νὰ ἀνατρέψῃ τὴν λεκάνην, ἀλλὰ μὲ ὅλας της τὰς προσπαθείας δὲν το κατόρθωσεν· ἡ λεκάνη ἦτο ἀρκετὰ βαρεῖα καὶ τὴν ἔκαμνε βαρυτέραν ἀκόμη τὸ νερόν. Τίποτε...τίποτε... εἰς μάτην μύζει ἡ Λουλού, εἰς μάτην περιβλέπει. Τὸ ψάρι μένει εἰς τὸ ὑγρόν του βάθος ἀπρόσβλητον καὶ την παρατηρεῖ μὲ ὀφθαλμὸν μικρὸν-μικρόν, κόκκινον ὡς νὰ την εἰρωνεύεται...

Ἡ φιλοτιμία τῆς Λουλοῦς πληγόνεται. Συλλογίζεται, συλλογίζεται, μένει ἀκίνητος, ρεμβή. Ἀλλ' ἔξαφνα, διατί τόση ζωηρότης καὶ σπουδὴ καὶ εὐκινησία; Τί τρέχει;... Ἡ Λουλοὺ εὗρε τὸ σχέδιόν της! Ἡ Λουλοὺ θὰ ἐκτελέσῃ τὸ σχέδιόν της! Ὁρμᾷ πρὸς τὴν λεκάνην, ἀναρριχᾶται, κλίνει τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ νερόν. Ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν προβάλλει γενναίως τὴν γλῶσσαν καὶ ἀρχίζει νὰ πίνῃ... νὰ πίνῃ... νὰ πίνῃ...

Ὁ κ. Νικήτας ἐκρότησε τὰς χεῖρας ἔνθους συγκεκινημένος. Ἦτο ἡ ἀσφαλεστέρα μέθοδος. Εὖγε τῆς Λουλοῦς! Ἀλλὰ θὰ εἶχεν ἄρα γε τὴν δύναμιν νὰ πίῃ ὅλον ἐκεῖνο τὸ νερόν; ἄ, ναί, θὰ ἔπινε τὸ διπλάσιον, ὅταν εἰς τὸ βάθος του ὑπῆρχεν ἕνα ψάρι ὀρεκτικόν,χρυσίζον...Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ Λουλοὺ τὸ ἔπιε κατὰ διαλείμματα. Ἀφ' οὗ ἔπινεν ἀρκετόν, ἀνήρχετο εἰς τὸ πλησίον παράθυρον καὶ ἐξαπλουμένη ἐπὶ τοῦ βάθρου, χωρὶς νὰ χάνῃ ἀπὸ τὴν ὄψιν της τὸ ψάρι, ἐχώνευε μὲ ἦθος μακάριον, βεβαία περὶ τῆς τελικῆς της νίκης. Κατόπιν ἐπέστρεφε καὶ ἔπινεν ἄλλο τόσον καὶ πάλιν ἐξαναχώνευε

καὶ πάλιν ἐξανάπινεν. Ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἐπιμονὴ δὲν την ἀφῆκαν μέχρι τέλους· καὶ οὕτω μίαν φορὰν τὸ ψάρι εὑρέθη ἐλεύθερον ἀπὸ τὸ ὑγρὸν στρῶμα καὶ ἡ Λουλοὺ ἔτεινε θριαμβεύουσα τὸν πόδα καὶ ἐβύθισε τὸν ὄνυχα μέσα εἰς τὸ κόκκινον ματάκι πού την ἔβλεπε τόσην ὥραν ὡς νὰ την εἰρωνεύετο...

* * *

— Ἀμφιβάλλω ἂν αὐτὸ θὰ το ἔκαμνε ποτὲ τὸ σκυλί μου· εἶπα πρὸς τὸν φίλον μου Νικήταν μετὰ τὸ τέλος τῆς διηγήσεώς του, γνωρίζων καὶ θωπεύων τὰς περὶ τῆς ὑπεροχῆς τῆς γάτας ἰδέας του.

— Καλὲ τί σκυλί σου καὶ σκυλί μου! Νομίζεις ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι ἔχουν σχετικῶς νοημοσύνην περισσοτέραν ἀπὸ τὴν Λουλού μου;

Ἐγὼ δὲν ἀπεκρίθην. Τί θ' ἀπεκρίνεσθε σεῖς;

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Α'.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΙΔΑΣ.— ΘΑΥΜΑΣΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΑΥΤΟΥ ΓΟΡΔΙΟΥ.—ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΚΑΙ ΕΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΙΔΑ.—Ο ΣΑΤΥΡΟΣ ΜΑΡΣΥΑΣ, Ο ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ.

Πρὸ πολλῶν αἰώνων, ὅταν ἀκόμη οἱ θεοὶ τῆς Ἑλλάδος,διαμένοντες εἰς τὰ ὕψη τοῦ ἀπεράντου κυανοῦ οὐρανοῦ, κατήρχοντο συχνὰ ἐκ τοῦ ἀνακτόρου των πρὸς τοὺς θνητοὺς ἀνθρώπους, τιμωροῦντες τοὺς κακοὺς καὶ τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἀνταμείβοντες διὰ τῆς εὐνοίας των τοὺς ἀξίους αὐτῆς, — πρὸ πολλῶν, λέγω, αἰώνων, ὁ βασιλεὺς Μίδας κατῴκει λαμπρὸν μέγαρον παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Πακτωλοῦ, μικροῦ ποταμοῦ τῆς Λυδίας, ὁ ὁποῖος πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Τμώλου καὶ συνενούμενος μετὰ τοῦ Ἕρμου, ἐκβάλλει εἰς τὸ Αἰγαῖον, παρὰ τὴν Σμύρνην.

Ὁ Μίδας ἦτο βασιλεὺς φυγόπονος, ἐγωιστὴς καὶ ὀκνηρός, ὀλίγον ἄλλως τε εὐφυής, μὴ φροντίζων σχεδὸν διόλου περὶ τῆς εὐδαιμονίας τῶν ὑπηκόων του, οὐδὲ συλλογιζόμενος νὰ εὐρύνῃ διὰ κατακτήσεων τὸ βασίλειον, τὸ ὁποῖον παράδοξός τις τύχη εἶχε χαρίσῃ εἰς τὸν πατέρα του Γορδίαν, τοῦ ὁποίου ἦτο ὁ μόνος υἱὸς καὶ κληρονόμος.

Ὁ Γορδίας ἦτο ἄλλοτε πτωχὸς γεωργὸς τῆς Φρυγίας. Ἔζη μετὰ μεγάλης στενοχωρίας, ἓν μόνον ζεῦγος βοῶν ἔχων καὶ ἐργαζόμενος μετ' αὐτῶν ἀκαταπαύστως. Ἀλλὰ τίποτε δὲν κατώρθωνεν ὅσον ἐκοπίαζε, τόσον ἡ πτωχεία του ἐγίνετο μεγαλειτέρα· κάθε κακὴν ἡμέραν διεδέχετο ἄλλη χειροτέρα, οὕτω δὲ βαθμηδὸν ὁ δυστυχὴς περιῆλθεν εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν καὶ ἀπορίαν. Ἀλλὰ δὲν παρεπονεῖτο· ὑποτεταγμένος εἰς τὸ θέλημα τῶν ἀθανάτων θεῶν, δέν τους κατηγόρει ποτὲ ὅτι κατέστησαν τὴν ζωήν του τόσον ἀθλίαν. Ὁ Ζεύς, ὁ πατὴρ τῶν θεῶν, ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἀρετὴν τοῦ Γορδίου, ἠὐχαριστημένος δ' ἐκ τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ὑπομονῆς του, ἀπεφάσισε νὰ μεταβάλῃ τὴν κατάστασίν του καὶ ἀπὸ πτωχὸν γεωργὸν νὰ τον κάμῃ ἰσχυρὸν βασιλέα.

Μίαν ἡμέραν, ἐν ᾧ ὁ Γορδίας εἰργάζετο, ἐξαίφνης ἡ ἐργασία του, τόσον κοπιώδης συνηθως, τῷ ἔγινεν εὔκολος. Ἡ γῆ ἐφαίνετο σχιζομένη ἀφ' ἑαυτῆς πρὸ τῆς κοπίδος τοῦ ἀρότρου, οἱ δὲ βόες ἐπροχώρουν χωρὶς τὸν ἐλάχιστον κόπον. Καὶ ἰδοὺ ἀμέσως πτηνὰ διαφόρων εἰδῶν πετοῦν καὶ περιτριγυρίζουν τὸν γεωργὸν μὲ κελαδήματα· καὶ τὴν ἑσπέραν, ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πτωχικήν του καλύβην, τὸν ἠκολούθησαν καὶ καθ' ὅλην τὴν νύκτα δὲν ἔπαυσαν νὰ ψάλλουν. Τὰ ᾄσματά των ηὔφραιναν τὴν ψυχὴν τοῦ Γορδίου, ὁ ὁποῖος δὲν ἐδύνατο νὰ κοιμηθῇ. Μόλις δὲ ἐπεφάνη ἡ Ἠώς, μὴ γνωρίζων πῶς νὰ ἐξηγήσῃ τὸ θαῦμα, ὁ γεωργὸς ἐξεκίνησε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πλησιεστέραν πόλιν, διὰ νὰ συμβουλευθῇ τοὺς μάντεις καὶ τοὺς οἰωνοσκόπους.

Φθάσας πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκάθησε κατάκοπος πλησίον μιᾶς πηγῆς. Νεαρὰ κόρη μὲ μαύρους πλοκάμους,ὡς θεὰ ὡραία,προσῆλθε τότε, φέρουσα ὑδρίαν ἐπὶ κεφαλῆς, νάντλήσῃ ὕδωρ. Ὁ Γορδίας τῇ ἐζήτησε νὰ πίῃ, ἐπειδὴ δ' ἐκείνη ἐφάνη πρόθυμος νὰ γεμίσῃ τὴν ὑδρίαν της, τὴν ὁποίαν τῳ ἔτεινε μὲ μειδίαμα γλυκύ, ὁ γεωργὸς λαβὼν θάρρος, τῇ διηγήθη τὴν θαυμαστήν του ἱστορίαν καὶ την παρεκάλεσε νὰ

τῳ εἴπῃ ἐὰν θὰ εὕρισκε εἰς τὴν πόλιν κανένα ἄνθρωπον ἱκανὸν νὰ τῳ ἐξηγήσῃ τί ἐσήμαινε τὸ θαῦμα ἐκεῖνο.

«Ξένε, τῷ ἀπεκρίθη ἡ νεαρὰ κόρη, ἐὰν διὰ τοῦτο μόνον ἔρχεσαι εἰς τὴν πόλιν μας, ἠμπορεῖς νὰ ἐπιστρέψῃς ὀπίσω εἰς τὸν ἀγρόν σου, ἀφ' οὗ με ἀκούσῃς. Οἱ γονεῖς μου οἱ ὁποῖοι ἀπέθανον, μοῦ ἐδίδαξαν τὴν οἰωνομαντείαν. Σοῦ λέγω λοιπὸν ἐν πεποιθήσει, ὅτι θὰ γίνῃς βασιλεύς! Πάρε με διὰ σύζυγόν σου, φέρε με εἰς τὴν κατοικίαν σου καὶ ἐὰν ἐντὸς ὀλίγου χρόνου δὲν γίνῃς κύριος ὅλης τῆς Φρυγίας, νὰ με φονεύσῃς ὡς ψεύστριαν ἀναιδῆ».

Ὁ Γορδίας ἐπίστευσεν εἰς τοὺς λόγους τῆς κόρης· χωρὶς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν του, λαβὼν μετ' αὐτοῦ καὶ τὴν κόρην, τὴν ὁποίαν ἐνυμφεύθη. Δὲν εἶχε παρέλθῃ ἀκόμη ἔτος, ὅταν ἡ σύζυγός του τῷ ἐγέννησεν υἱόν, τὸν ὁποῖον ὠνόμασε Μίδαν.

Μίαν ἡμέραν εἶπεν αὕτη πρὸς τὸν Γορδίαν: «Ὁ ἀγρός σου παρήγαγε πολὺν σῖτον· ἔχεις ἀρκετὸν ὥστε νὰ γεμίσῃς ἓν ἁμάξιον. Ζεῦξε τοὺς βοᾶς καὶ ὕπαγε νὰ πωλήσῃς τὸν σῖτον εἰς τὴν πόλιν!» Ὁ Γορδίας ὑπήκουσεν.

Ἐν τούτοις τοὺς Φρύγας ἐχώριζε τότε φοβερὰ ἔρις, ἐκραγεῖσα μεταξὺ αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως των. Δὲν ἦτο τρόπος νὰ συμφωνήσουν ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ διαδόχου. Οἱ φρονιμώτεροι συνεβούλευσαν τότε νὰ ζητήσουν τὸν χρησμὸν τοῦ Διός, ὁ ὁποῖος ἐτιμᾶτο διὰ ναοῦ ἐν τῇ πόλει· ὁ δὲ χρησμὸς ἀπεκρίθη ὅτι αἱ ἔριδες θὰ ἔπαυον καὶ ἡ εἰρήνη θὰ ἐπεκαθίστατο, ἐὰν ἐξέλεγον ὡς βασιλέα τὸν πρῶτον ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος θὰ ἔφθανεν εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως ἐπὶ ἁμαξίου συρομένου διὰ βοῶν.

Οὕτω λοιπόν, μόλις ὁ Γορδίας, ἐπιβαίνων τοῦ ἁμαξίου του, συρομένου διὰ βοῶν, ἐνεφανίσθη παρὰ τὰς πύλας τῆς πόλεως, τὸν προϋπήντησαν μετὰ χαρᾶς οἱ προύχοντες, τὸν ἐστόλισαν διὰ τῶν βασιλικῶν ἐμβλημάτων καὶ τὸν ἀνεκήρυξαν βασιλέα τῆς Φρυγίας. Ὁ Γορδίας εἶδεν ὅτι ἡ σύζυγός του καλῶς εἶχε προϊδῃ τὸ μέλλον· τὴν ἔφερεν εἰς τὸ βασιλικὸν παλάτιον, ἐβασίλευσε μετ' αὐτῆς ἐπὶ ἔτη μακρά, ἀγαπώμενος καὶ τιμώμενος ὑπ' ὅλων καὶ ἀπέθανε πλήρης ἡμερῶν.

Ὁ υἱός του Μίδας, ὁ ὁποῖος τὸν διεδέχθη, ἄλλο δὲν ἔκαμε παρὰ νὰ ζῇ ἐν τρυφῇ καὶ ἀργίᾳ. Ὁ Γορδίας, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἐπὶ τοῦ φρυγικοῦ θρόνου ἀναβάσεώς του, εἶχεν ἀφιερώσῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διὸς τὸ ἁμάξιον τοῦ ὁποίου ἐπέβαινε, καθ' ἣν ἡμέραν οἱ προύχοντες τῷ προσέφερον τὸ στέμμα. Ὁ ζυγὸς τοῦ ἅρματος τούτου ἦτο περίφημος, διότι ἦτο δεδεμένος μὲ κόμβους πολλοὺς καὶ τόσον πολυπλόκους, ὥστε πραγματικῶς ὁ δεσμὸς ἐκεῖνος κατήντα ἄλυτος. Ὁ χρησμὸς εἶχεν εἴπῃ ὅτι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ κατώρθωνε νὰ τὸν λύσῃ, θὰ ἐγίνετο μονάρχης τῆς Ἀσίας ὅλης. Ὁ Μίδας δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει του διόλου τὴν μαντείαν ταύτην· μόνον δέ, πολλὰ ἔτη μετὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Γορδίου, Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, υἱὸς τοῦ Φιλίππου, ἐπιθυμῶν νὰ γίνῃ κύριος τῆς Ἀσίας ὅλης, ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην μὲ σκοπὸν νὰ λύσῃ τὸν *γόρδιον δεσμόν*. Ἀλλὰ μὴ δυνηθεὶς νὰ το κατορθώσῃ καὶ μανιώδης γενόμενος, ἀπέκοψε διὰ τοῦ ξίφους του ὅλους τοὺς ἱμάντας καὶ οὕτως ἐνέπραξε τὸν χρησμόν. Καὶ ἔγινε μὲν πραγματικῶς κύριος τῆς Ἀσίας, ἀλλ' ἀπέθανε πρὶν ἀπολαύσῃ τὴν κατάκτησίν του, διότι δὲν εἶχεν ἐκπληρώσῃ τὸν χρησμόν. Ἀλλὰ δὲν εἶνε τώρα καιρὸς νὰ διηγηθῶμεν τὰ κατὰ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον καὶ ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν Μίδαν.

Ἐν τούτοις ἡ θέα τοῦ ναοῦ τοῦ Διός, ὅπου ἀπέκειτο τὸ ἁμάξιον τοῦ πατρός του, κατήντησεν ὀχληρὰ πολὺ διὰ τὸν Μίδαν. Ἀπῆλθε λοιπὸν ὁ βασιλεὺς μακρὰν τῆς πόλεως, εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς παλάτιον, τὸ ὁποῖον ἀνήγειρεν ἐπίτηδες ἐν τῷ μέσῳ τῆς γονίμου πεδιάδος τοῦ Πακτωλοῦ. Ἐκεῖ ἐλησμόνει τὸν χρησμόν, παραδιδόμενος εἰς εὐωχίας καὶ ζῶν ἄνευ φροντίδων, ὅσον ἐδύνατο εὐαρεστότερον.

Τὸ παλάτιον τοῦ Μίδα ἀπήστραπτεν ὡς ὁ Ἥλιος. Τὴν στερεὰν οἰκοδομὴν περιέβαλλον τείχη χαλκᾶ, ἠσφάλιζον δὲ θύραι χρυσαῖ. Εἰς τὴν αὐλὴν ἀνέβλυζον τέσσαρες πηγαὶ ἀκένωτοι· ἐκ τῆς μιᾶς ἔρρεε γάλα, ἐκ τῆς ἄλλης ἔλαιον ἀρωματῶδες, ἐκ τῆς τρίτης μελίκρατον καὶ ἐκ τῆς τετάρτης ὕδωρ θερμὸν μὲν τὸν χειμῶνα ψυχρὸν δὲ ὡς ὁ πάγος τὸ θέρος. Ἐκ τῶν πηγῶν τούτων οἱ ὑπηρέται τοῦ Μίδα ἤντλουν διὰ προχοΐδων χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς οἰκίας, εὐρεῖα αἴθουσα τῆς ὁποίας οἱ τοῖχοι ἦσαν κεκαλυμμένοι διὰ πορφυρῶν παραπετασμάτων, ἐχρησίμευε διὰ τὰ διηνεκῆ συμπόσια τοῦ βασιλέως καὶ τῶν φίλων του. Εὐρεῖαι καὶ ὀγκώδεις τράπεζαι ἐκ ὄρυος ἐκάμπτοντο ὑπὸ τὸ βάρος βοῶν ὁλοκλήρων, ἀρνίων καὶ ζῴων φονευθέντων εἰς τὸ κυνήγιον. Κατὰ διαστήματα ἔλαμπον κάνιστρα χρυσᾶ, πλήρη ὀπωρῶν εὐχρόων. Διότι τὸ ἀπέραντον δενδροκομεῖον τοῦ βασιλέως, κείμενον ἐκτὸς τῶν χαλκῶν τειχῶν τοῦ ἀνακτόρου, παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Πακτωλοῦ, παρῆγε καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐν ἀφθονίᾳ ἄπια, ῥόδια, μῆλα, σῦκα γλυκύτατα καὶ λαμπρὰς ἐλαίας. Ποτὲ δὲν ἔλειπον οἱ ἐξαίσιοι αὐτοὶ καρποί· διότι ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν πνοὴν τοῦ Ζεφύρου παρήγοντο νέοι καθ' ὃν χρόνον ἀκόμη ὡρίμαζον οἱ παλαιοί· οὕτω δὲ τὸ ἀρτιδρεπὲς ἄπιον διεδέχετο ἀμέσως ἄλλο νέον, τὸ σῦκον σῦκον καὶ τὸ μῆλον μῆλον. Εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κήπου ἐφύοντο ὡραῖα ὄσπρια καὶ λαχανικὰ ἐν ἀγρῷ περιφρασσομένῳ δι' αἱμασιῶν ἀειθαλῶν. Ῥυαὶ διέσχιζον ὀφιοειδῶς τὸν κῆπον ὁλόκληρον, ὥστε δὲν εἶχεν ἀνάγκην ποτίσματος. Οὕτως ἡ τράπεζα τοῦ βασιλέως ἦτο πάντοτε πλουσία εἰς ὀπώρας καὶ λαχανικά.

Μεγάλοι χρυσοῖ ἀμφορεῖς, λιθοκόλλητοι, περιεῖχον τὸ μελίκρατον, τὸ ὁποῖον ηὔφραινε τοὺς συνδαιτυμόνας· ἐπειδὴ δὲ τὰ συμπόσια ἦσαν ἀτελεύτητα, ἅμα ἐνύκτωνεν, ἤναπτον, πρὸς φωτισμὸν τῆς ἀπεράντου αἰθούσης, δᾴδας ἐκ πεύκης ῥητινώδους, τὰς ὁποίας ἐκράτουν ὑψηλὰ ἀγάλματα χρυσᾶ, παριστάνοντα νεανίσκους καὶ νεάνιδας.

Ὅταν ὁ Μίδας καὶ οἱ φίλοι του ἐχόρταιναν τρώγοντες καὶ πίνοντες, ἐπειδὴ κανεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν ἐγνώριζε νὰ ψάλλῃ τὰ ἐγκώμια τῶν θεῶν καὶ τοὺς ἄθλους τῶν ἀρχαίων ἡρώων, ἠγείρετο ὁ Μαρσύας καὶ ἐλάμβανε τὸν αὐλόν του. Ὁ Μαρσύας κατῴκει ἐντὸς σπηλαίου ἐπὶ τοῦ ὄρους Τμώλου, ἐκ τοῦ ὁποίου πηγάζει ὁ Πακτωλός. Ἦτο Σάτυρος. Ὅπως ὅλοι οἱ Σάτυροι, θεοὶ τῶν ἀγρῶν, δυσειδέστατοι, λαίμαργοι, ὀκνηροὶ καὶ νωθροί, εἶχε καὶ ὁ Μαρσύας σῶμα τριχωτόν, ῥῖνα σιμήν, ὦτα ὀξέα, πόδας στρεβλοὺς καὶ οὐρὰν τραγου. Ἡ λαιμαργία του συνεβιβάζετο λαμπρὰ πρὸς τὰ ἀτελεύτητα συμπόσια τοῦ Μίδα, τοῦ ὁποίου ἦτο ὁ τακτικώτερος συνδαιτυμών· ἐξ ἄλλου δὲ καὶ ὁ βασιλεύς, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε μεγάλην εὐφυΐαν, ἠγάπα πολὺ νὰ κοιμᾶται τὴν μουσικὴν τοῦ Μαρσύα, ἡ ὁποία τον ἔτερπε. Μόλις ἐτελείωνε τὸ συμπόσιον ὁ Μαρσύας ἔφερεν εἰς τὸ στόμα τὸν αὐλόν, ἐφύσκονε τὰς παρειάς του καὶ ἔπαιζεν ἤχους ἀγροτικούς.

Γέλως ἄσβεστος κατελάμβανε τοὺς συνδαιτυμόνας τοῦ βασιλέως, ὅταν ἔβλεπαν τὸν Μαρσύαν νὰ χορεύῃ βαρέως πρὸς τὸν ἦχον τοῦ αὐλοῦ του· καὶ ἀφ' οὗ ἐγέλων καλά, βεβαρυμένοι ἐκ τῆς τροφῆς καὶ ἀπηυδηκότες ἐκ τῆς χυδαίας ἐκείνης φαιδρότητος, μετέβαινον νὰ κοιμηθοῦν ἐπὶ κλινῶν μαλθακῶν, εἰς τοὺς κοιτῶνας τοῦ ἐπάνω πατώματος.

Ὁ Μίδας δὲν ἦτο εὐσεβής, ὅπως ὁ πατήρ του. Δὲν ἐυλλογίζετο ἄλλο παρὰ νὰ τρώγῃ, νὰ πίνῃ καὶ νὰ διασκεδάζῃ μὲ τὸν αὐλὸν τοῦ Μαρσύα, τὸν ὁποῖον εὕρισκε θαυμάσιον· ποτὲ δὲν προσέφερε θυσίας εἰς τοὺς θεούς· ποτὲ δὲν εἶπεν εἰς τὸν Μαρσύαν νὰ παίξῃ κανένα ὕμνον πρὸς τιμήν των. Εἰς τῶν θεῶν λοιπόν, τοὺς ὁποίους τόσον ὀλίγον ἐσυλλογίζετο, τὸν ἐτιμώρησε σκληρῶς διὰ τὴν ἀσέβειάν του, ὅπως θὰ ἴδωμεν κατόπιν.

(Κατὰ τὸ γαλλικὸν τοῦ H. de la Ville de Mirmont).

ΑΛΗΘΗΣ ΦΙΛΙΑ

Ποῖος φίλος σοῦ εἶνε τόσον πιστὸς ὅσον ἐγώ; εἶπεν ἡ σκιὰ εἰς τὸ σῶμα. Σὲ συνοδεύω παντοῦ ὅπου πηγαίνεις. Μὲ τὸν ἥλιον, μὲ τὴν σελήνην, ποτέ, ποτὲ δὲν σε ἐγκαταλείπω.

— Ἀλήθεια εἶνε, εἶπε τὸ σῶμα, δὲν με ἐγκαταλείπεις οὔτε εἰς τὸν ἥλιον οὔτε εἰς τὸ φέγγος τῆς σελήνης· ἀλλὰ δὲν μου λέγεις σὲ παρακαλῶ, ποῦ εἶσαι ὅταν ὁ ἥλιος ἢ ἡ σελήνη δὲν με φωτίζουν; Ὁ ἀληθὴς φίλος μᾶς ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὸν Ἅδην ἀκόμη.

ΣΠΑΡΚ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Φαρμακοποιὸς στιχοπλόκος.

Ὁ φαρμακοποιὸς μικρᾶς τινος πόλεως ἐθέλγετο τὰς ὥρας, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ πελάται τοῦ τὸν ἀφινον ἥσυχον, νὰ τὰς ἀφιερώνῃ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν Μουσῶν. Τόσην δὲ μανίαν εἶχε διὰ τὴν ποίησιν ὥστε συνέτασσε καὶ αὐτὰς τὰς συνταγάς του ἐμμέτρως. Ἐσπέραν τινὰ παρεσκεύασεν ἰατρικὸν διὰ γνώριμόν του ἀσθενῆ εὑρισκομένην εἰς κρίσιμον κατάστασιν, καὶ ἐπὶ τῆς φιάλης ἔγραψε τοὺς ἑξῆς στίχους:

Σ' τὴν ἀσθενῆ πρὶν δώσετε νὰ πιῇ ἀπ' τὴν φιάλην,
Μὲ δύναμιν κινήσατε αὐτὴν πολὺ μεγάλην.

Καὶ διὰ τοῦ ὑπηρέτου ἔστειλε τὸ φάρμακον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἀσθενοῦς.

Τὴν ἐπαύριον ἐπῆγε νὰ ἴδῃ πῶς εἶνε ἡ ἀσθενής· ἀλλ' αὕτη εἶχεν ἀποθάνῃ τὴν νύκτα, διότι ἀντὶ νὰ κινήσουν *μὲ δύναμιν πολὺ μεγάλην* τὴν περιέχουσαν τὸ φάρμακον φιάλην εἶχον κινήσῃ τὴν ἀσθενῆ.

Σέβας πρὸς τὰς ἰδέας τῶν ἄλλων.

Διὰ νὰ μὴ φθάσωμεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ ἀπελπισθῶμεν ὅτι ἔχομεν τὴν δύναμιν νὰ καταπείθωμεν τοὺς μεθ' ὧν συνδιαλεγόμεθα, ἀνάγκη νὰ συνειθίσωμεν ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας νὰ μὴ ἀντικρούωμεν ποτὲ ἀποτόμως τὰς γνώμας τῶν ἄλλων καὶ νὰ μὴ ὑποστηρίζωμεν τὰς ἰδικάς μας μετὰ πολλῆς τόλμης. Ὁ θέλων νὰ ἔχῃ πάντοτε δίκαιον καθίσταται ἀλαζὼν καὶ ἐπὶ τέλους αὐθάδης.

Ἐὰν τις ἐκφέρῃ γνώμην, ἥτις μᾶς φαίνεται ὅτι εἶνε ἐσφαλμένη, ἂς ἀποφεύγωμεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τῷ ἀποδείξωμεν ἀμέσως τὸ παράλογον τῆς γνώμης του. Προτιμώτερον εἶνε νὰ φανῶμεν ὅτι παραδεχόμεθα μὲν ὅτι, ἐξ τινας περιστάσεις, ἡ γνώμη του εἰμπορεῖ νὰ εἶνε ὀρθή, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, *μᾶς φαίνεται, νομίζομεν* ὅτι διαφέρει κάπως τὸ πρᾶγμα.

Ἀποφεύγοντες οὕτω νὰ ἐκφέρωμεν γνώμην ἀπόλυτον βλέπομεν μετ' ὀλίγον τὸ ἐκ τῆς μετριοπαθείας μας κέρδος. Ἡ συνδιάλεξις θὰ καταστῇ οὕτω πλέον εὐάρεστος· ὁ εὐγενὴς καὶ ἤπιος τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι βλέπομεν ὀρθῶς τὰ πράγματα, θὰ τύχῃ εὐνοϊκωτέρας ὑποδοχῆς. Θὰ συντοιβῶμεν ὀλιγότερον, ἐὰν ἔχωμεν ἄδικον, καὶ θὰ ἀναγκάσωμεν τοὺς ἄλλους εὐκολώτερον νὰ ἐγκαταλείψουν τὰς πλάνας των καὶ νὰ συμφωνήσουν μαζί μας, ἐὰν ἔχωμεν δίκαιον.

Ἀπροσεξία καὶ ἀφῃρημάδα.

Ἐν τινι ἐκθέσει ὑποβληθείσῃ ἐσχάτως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, ἐν Γαλλίᾳ, ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων, ἀναφέρεται ὅτι, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1892, δισχίλια ἄτομα ὄχι μόνον ἐλησμόνησαν νὰ θέσωσιν ἐπιγραφὴν εἰς τὰς ὑπ' αὐτῶν ριφθείσας εἰς τὸ ταχυδρομεῖον ἐπιστολὰς ἀλλὰ καὶ αἱ ἐπιστολαὶ των αὐταὶ οὐδεμίαν περιεῖχον ἔνδειξιν ἐπιτρέπουσαν τὴν ἐπιστροφὴν των πρὸς τὸν ἀποστολέα. Ἕνεκα τούτου ἀξίαι ἀνώνυμοι καὶ μὴ ζητηθεῖσαι, ὑπερβαίνουσαι τὰς 150,000 φράγκων, ἔμειναν εἰς ὄφελος τοῦ δημοσίου!

Πρέπει βεβαίως νὰ εἶνε τις πολὺ ἀπρόσεκτος καὶ ἀφῃρημένος διὰ νὰ λησμονῇ νὰ θέσῃ ἐπιγραφὴν εἰς ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν ρίπτει εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, ἀφοῦ μάλιστα ἐνέκλεισεν εἰς αὐτὴν καὶ τραπεζικὰ γραμμάτια. Ἐκ τῶν συνδρομητῶν μας οὐδεὶς εὐτυχῶς ὑπέπεσεν εἰς τὸ λάθος τοῦτο ἀποστέλλων ἡμῖν τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς του. Πολλοὶ ὅμως ἕως τώρα ἐλησμόνησαν νὰ θέσωσι γραμματόσημον εἰς τὰς ἐπιστολάς των καὶ ἕνεκα τούτου ἠνώθημεν νὰ τας δεχθῶμεν πληρώνοντας ἡμεῖς τὰ ταχυδραμικὰ τέλει, διότι τοῦτο θὰ ἠλάφρυνε κατὰ πολλὰς ἑκατοντάδας δραχμῶν τὸ ταμεῖον μας. Ὥστε αἱ ἐπιστολαί των ἔμειναν καὶ μένουσιν ἴσως εἰσέτι εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

Προφύλαξις τῶν καρποφόρων δένδρων.

Ἐπιστημονική τις ἐφημερὶς τῆς Ἀμερικῆς διίσχυρίζεται ὅτι, διὰ νὰ προφυλάξωμεν τὰ καρποφόρα δένδρα καὶ τοὺς καρπούς των ἀπὸ τοὺς σκώληκας, ἀρκεῖ νὰ ἐμπήξωμεν ἡμίσειαν δωδεκάδα καρφίων εἰς κάθε δένδρον. Ἐκ τῆς ὀξυδώσεως τοῦ σιδήρου ὑπὸ τοῦ φυτικοῦ χυμοῦ παράγεται ἀμμωνία ἥτις, εἰσδύουσα εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ δένδρου, καθιστᾷ αὐτὸ ἀπρόσιτον εἰς τοὺς σκώληκας.

Ὀρθὴ παρατήρησις.

Ἄνωθεν τῆς θύρας χανίου χωρίου τινος ἀνεκάλυψεν εἰς διαβάτης τὴν ἑξῆς παράδοξον ἐπιγραφήν:

ΕΧΟΜΕΝ ΚΑΙ ΜΕΡΟΣ ΝΑ ΒΟΣΚΟΥΝ ΟΙ ΙΠΠΟΙ

75 λεπτὰ τὴν ἡμέραν δι' ἵππον μὲ μικρὴν σύραν
1 δραχμὴ τὴν ἡμέραν δι' ἵππον μὲ μεγάλην σύραν.

Ἐκ περιεργείας ἠρώτησε γέροντα χωρικὸν τί σχέσιν ἔχει ἡ σύρα μὲ τὸ τίμημα τῆς βοσκῆς.

— Ἂμ δὲ θέλει καὶ φιλοσοφία νὰ το καταλάβῃ κανείς, πατριώτη μου! νὰ σ' το 'πῶ ἐγώ: Ἓν' ἄλογο χωρὶς οὐρὰ διώχνει τὲς μυῖγες μὲ τὸ κεφάλι του, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν τρώει τίποτε. Ἓν' ἄλογο ὅμως μὲ μεγάλην οὐρὰ διώχνει τὲς μυῖγες μὲ τὲς τρίχες της καὶ δὲν παύει οὔτε στιγμὴ νὰ τρώῃ. Δὲν εἶνε λοιπὸν σωστὸ νὰ πληρώνῃ καὶ περισσότερο;

Σοφὰ λόγια.

Διὰ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἔχουν εἰς τὴν ράχιν των καλὸν φόρεμα, πόσοι ἄνθρωποι δὲν περιπατοῦν μὲ τὴν κοιλίαν ἀδειανὴν καὶ δὲν ἀφίνουν τὴν οἰκογένειάν των λιμοκτονοῦσαν!

Ὁ ἐξυπνῶν ἀργὰ χασμᾶται ὅλην τὴν ἡμέρᾶν, καὶ μόλις ἀρχίζει τὴν ἐργασίαν του περὶ τὸ ἑσπέρας. Ἡ ὀκνηρία τόσον ἀργὰ περιπατεῖ, ὥστε ἡ πτωχεία εἰς μίαν στιγμὴν τὴν φθάνει.

Τὸ *αὔριον* εἶνε ἡ καταστροφὴ ὅλων τῶν καλῶν· σχεδίων· τὸ *αὔριον* φεύγει πάντοτε πρὸ ἡμῶν καὶ δὲν ἔρχεται ποτέ, διότι ὅταν το φθάσωμεν γίνεται *σήμερον*. Τὸ *αὔριον* ἐξαπατᾷ καὶ καθησυχάζει τὴν συνείδησιν τῶν ὀκνηρῶν.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ πατὴρ τοῦ Κουφιοκεφαλάκη προσεκάλεσεν εἰς γεῦμα πολλοὺς μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν καὶ λόγιοι.

Κατὰ τὸ γεῦμα ὁ Κουφιοκεφαλάκης θέλων νὰ δείξῃ ὅτι προώδευσεν εἰς τὰ ἑλληνικά, προσφέρει εἰς ἕνα καθηγητὴν τεμάχιον γλώσσης ψητῆς λέγων:

— Θέλετε ὀλίγην διάλεκτον ἐψημένην;

Ἐστάλη ὑπὸ Γεωργίου Τ. Οἰκονόμου.

*

— Μαμμά, μάλωσε τὴ Μαρίκα.

— Γιατί παιδί μου;

— Θέλει, μαμμά, νὰ φάγῃ γάλα μὲ παξιμάδια νυστική· ἐγὼ της λέγω νὰ μὴ τρώγῃ τίποτε νυστικάτα καὶ δὲν θέλει νὰ μ' ἀκούσῃ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Κόρης τῆς Δεξασμένης Ἴδης.

*

Ἡ διδασκάλισσα συλλαμβάνει τὴν μικρὰν Μαρίκαν ἀτακτοῦσαν:

— Μὰ τί θὰ κάμω μὲ σέ, Μαρίκα, τῇ λέγει.

Καὶ ἡ Μαρίκα:

— Νὰ κάμετε ὅ τι καὶ ἐγὼ νὰ μὴ δίδετε προσοχήν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνδρέου Στρατιώτου.

ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ. Γιατί, Δημητράκη, τὸ φεγγάρι εἶνε τόσο χλωμό;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ. Γιατί δὲν κοιμᾶται καθόλου τὴν νύκτα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Λευκοῦ Τριαντάφυλλου.

*

— Ἀγαπᾷς πολὺ τὸν δάσκαλό σου; ἠρώτα τὸν Ἀντωνάκην ὁ πατήρ του.

— Ναί, μπαμπᾶ, πολύ τον ἀγαπῶ... ἀρρωσταίνει ὁ καϊμένος τρεῖς φορὲς τὴν ἑβδομάδα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κωμικοῦ Ἀριστοφάνους.

*

Ὁ Σπῦρος δὲν εἶνε πολὺ δυνατὸς εἰς τὴν γραμματικήν, μάλιστα δὲ τὰ μπερδεύει φοβερὰ εἰς τοὺς μέλλοντας καὶ ἀορίστους τῶν ὑγρολήκτων:

Προχθὲς εἰς τὸ μάθημα κλίνει τὸ σπείρω, ἀμηχανεῖ δὲ τρομερὰ πρὸ τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ ἀορίστου.

— Σπείρω, σπείρω! τοῦ ψιθυρίζει ἐλέημων τις συμμαθητής του.

Καὶ ὁ Σπῦρος μὲ θυμόν:

— Τί με φωνάζεις καὶ σὺ τώρα; Δὲν με ἀφίνῃς 'ς τὸ χάλι μου!

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀνθισμένης Λυγαριᾶς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Ἦλθε τέλος πάντων αὐτὸς ὁ κάποιος *Γορίλλας, Λύρα τοῦ Ὀρφέως*; Φαντάζομαι μὲ τί γέλια θὰ φαιδρύνουν τὴν ἡσυχίαν τῆς ἑξοχῆς οἱ ἀστεῖοι μορφασμοί του καὶ τί παιγνίδια θὰ ἐπινοῇ διὰ νὰ διασκεδάζῃ ἀδελφὴν τόσον χαριτωμένην. Φίλησέ μου τὸν μικρόν σου ἀνεψιὸν καὶ γράφε μου πάντοτε περὶ αὐτοῦ, διότι τον ἀγαπῶ.

Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν πρώτην σου ἐπιστολήν, φίλτατε Χ. Στεράγκα. Τὸ δῶρον σοι ἐστάλη.

Λοιπόν, *Ξενιτεμμένο Πουλί*, ἰδοὺ τί με πληροφορεῖ ὁ φίλος μου. Νέοι μαθηταὶ δὲν θὰ εἰσαχθοῦν ἐφέτος εἰς τὴν Ναυτικὴν σχολήν, τοῦτου ἕνεκα ὁ ἐξαντληθεὶς κανονισμὸς δὲν ἀνατυπώθη.

Ναί. *Βόσπορε*, καὶ τὰς ἐκ Προύσης ἐπιστολάς σου τὰς λαμβάνω. Μὴ ἀνησυχῇς.

Χαίρω πολύ, *Μεγάλη Γῆ*, ὅτι θέλεις νὰ εἶσαι, καθὼς καὶ πράγματι εἶσαι, ἐντελῆς Ἑλληνίς· θὰ ἐλυπούμην κατάκαρδα ἂν μία τόσον καλὴ κόρη δὲν εἶχεν ἑλληνικὰ αἰσθήματα. Τὴν φωτογραφίαν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ὅλοι βεβαίως οἱ συνδρομηταὶ ἐπιθυμοῦν νὰ την ἴδουν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν εἶνε εὔκολον· ἀργότερα ἴσως.

Ὅλα περνοῦν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, *Ἀργεία Τελέσιλλα* ἐπίσης καὶ αἱ διακοπαὶ αἱ ὁποῖαι σ' ἐχώρισαν ἀπὸ τόσον καλὰς φίλας θὰ περάσουν καὶ αὐταί· δι' ἐσὲ μάλιστά που ἔλαβες τὸ ἐπίζηλον αὐτὸ *κάλλιστα* εἶνε ἀληθὴς καὶ εὐχάριστος ἀνάπαυσις αἱ διακοπαί. Τὸν μικρόν σας Εὐριπίδην φίλησέ μου πολλὲς φορές, σὲ παρακαλῶ, καὶ εἰπέ του ὅτι κ' ἐγὼ τον ἀγαπῶ.

Τὸ ψευδώνυμον Λευκὴ Καμέλια δὲν το ἔχει ἄλλος, *Ἐλλὴν Ναύτα*, καὶ εἶνε εἰς τὴν διάθεσίν σου. Γράφε μου συχνότερα, νὰ μανθάνω τοὐλάχιστον ἀπὸ σὲ πῶς περνᾶτε εἰς τὴν ὡραίαν σας ἐξοχήν, καὶ πότε θὰ ἐπιστρέψετε.

Οἱ στίχοι θέλουν μέτρον, *Ἐαρινὴ Μυρσίνη*, καὶ οἱ ἰδικοί σου δὲν ἔχουν πάντοτε. Καταγίνου καὶ θὰ μάθῃς.

Δεκτὸν τὸ ψευδώνυμον *Ἐδελπίς*, φίλτατε Κ. Κ. Πολὺ ὑπερηφανεύομαι διότι σε ἔχω φίλον βλέπουσα πόσον προσπαθεῖς νὰ γίνεσαι ὁλονὲν καλλίτερος, καὶ εἶμαι εὐτυχὴς ὅτι εἰς τοῦτο συντελεῖ ἐν μέρει καὶ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ περιοδικοῦ μου, ὡς μετριοφρόνως λέγεις.

Ναί, *Κελαδήστρα* μου, μ' ἀρέσει τὸ ψευδώνυμόν σου καὶ θέλω νὰ μου γράφῃς συχνά.

Ὅπως ὅλοι οἱ συνδρομηταί μου εἰμπορεῖς καὶ σὺ νὰ μου στέλλῃς παιδικὰ πνεύματα καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις, *Λέων τῆς Ἀφρικῆς*. Τὸ ὅτι ἐπῆρες ἄριστα καὶ ὅτι σε υἱοθέτησεν ὁ παλὸς θεῖος σου ἀποδεικνύει ὅτι εἶσαι λαμπρὸ παιδὶ καὶ σε συγχαίρω ἀπὸ καρδίας διὰ τοῦτο.

Οὔτε ἀνορθογραφίας, οὔτε ἀσυνταξίας εἶχεν ἡ ἐπιστολή σου, *Λύρα τῆς Σαπφοῦς*, τὸ δὲ ὕφος της μαρτυρεῖ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματά σου.

Ὁ νέος διαγωνισμὸς τῶν λύσεων ἄρχεται ἀπὸ τοῦ προηγουμένου τεύχους, φίλτατε Ἀρ. Παπαδάκη.

Τὸ δύο ζητηθέντα φυλλάδια θὰ τα λάβῃς μαζὶ μὲ τὸ παρόν, *Λευκὸν Τριαντάφυλλον*. Τί περιπατεῖσαι τὸ ταξείδι σου καὶ τί ὡραῖα πού το περιγράφεις!

Ὁσάκις αἱ ἀσχολίαι σου σοί το ἐπιτρέπουν θὰ εὐχαριστοῦμαι πολὺ νὰ λαμβάνω ἐπιστολάς σου, *ἐν Αὐστρίᾳ Ἑλλὴν σμέ*.

Ὡραῖα πραγματικῶς περνᾶς τὴν ζωήν. *Ἀτρόμητε Ὑψηλάντα*, ἐκεῖ μεταξὺ τῶν γονέων σου. Καὶ ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ περνᾷς ὡραῖα; Εἰς τὸ ἐρείπια τῆς Ἱεραπόλεως ἐπῆγες, ἢ ἀκόμη;

Ὦ ναί, *Κατσικάκι τῆς Μάνης*, εἶνε σκληρόν, κατὰ τὴν γνώμην μου, νὰ σκοτώνῃ κανεὶς πεταλοῦδες· εἶνε ἡ καϊμένες τόσον ἄκακες, τόσον ἀθῶες! Ἀλλ' ἀφοῦ τὸ *Μέλι τοῦ Ὑμηττοῦ* κάμνει συλλογήν, εἶνε, οὕτως εἰπεῖν, ἐπιστημονικὸς ὁ σκοπὸς καὶ τὸ κακὸν μετριάζεται κάπως.

Το ΝΕΟΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ, τοῦ ὁποίου ὁ κανονισμὸς διανέμεται μὲ τὸ σημερινὸν φύλλον τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, φιλτάτη Ἑλένη Σ., εἶνε ἄξιον πάσης συστάσεως. Ἡ ἐπιστημονικὴ μόρφωσις καὶ ἡ πεῖρα τῶν διευθυνουσῶν αὐτὸ κυριῶν Εἰρήνης Πριτάρη καὶ Φλωρεντίας Φουντουκλῆ εἶνε πιστὰ ἐγγύα ὅτι αἱ μέλλουσαι νὰ φοιτήσωσιν εἰς αὐτὸ ἑλληνίδες θὰ μορφωθῶσι τελείως καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα κατὰ τὸ ἦθος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1893]

20. Λεξίγριφος.

Τὸ πρῶτον εἶνε ἄνθος, τ' ἄλλο ἀντωνυμία
Τὸ σύνολον δεικνύει καλὰ ἢ κακὰ σημεῖα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνδρέου Σεφακτώτου.

21. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτον μέρος μου εἶσαι σύ,
Ἀπαγορεύει τὸ δεύτερόν μου.
Καὶ τῆς Τουρκίας μικρὸ νησί.
Εἶνε, ὦ φίλε, τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἰωνικοῦ Ἀστέρος.

22. Στοιχειόγριφος.

Ἂν εὑρεθῶ ὁλόκληρον, εἶμαι πουλί, πετῶ.
Ἂν εὑρεθῶ ἀκέφαλον, μονάχα σ' ἐρωτῶ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ξενοφῶντος Πουλιοῦ.

23. Αἴνιγμα.

Γιὰ τὸ σῶμα καμαρόνω,
Καὶ συχνότατα φουσκόνω.
Γιὰ τὰ πόδια μου λυποῦμαι
Καὶ θρηνῶν παρηγοροῦμαι.

Ἐστάλη ὑπὸ Τατιανῆς Π. Μ. Ζαδέ.

24. Πρόβλημα.

Ἡ φρουρὰ θέσεώς τινος συνίσταται ἐκ 2,600 ἀνδρῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι τριπλάσιοι πυροβολισταὶ τῶν ἱππέων καὶ τριπλάσιοι πεζοὶ τῶν πυροβολιστῶν.

Πόσοι εἶνε ἑξ ἑκάστου σώματος;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ναυτόπαιδος Τδραίου.

25. Σύνθεσις λέξεων.

Διὰ τῶν ἑπομένων γραμμάτων σχημάτισον ἀρχαίαν παροιμίαν ἐκ τεσσάρων λέξεων.

ΑΑΑΑΑ, Γ, ΕΕΕΕ, Ζ, Η, Η, Κ, ΝΝ, Π, Ρ, Σ, ΤΤΤ, Χ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος Ναύτου.

26. Ἀστήρ.

Νὰ ἀντικατασταθῶσι οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε ὁριζοντίως νὰ ἀναγινώσκεται τὸ ὄνομα δένδρου καρποφόρου, καθέτως τὸ ὄνομα κράτους Εὐρωπαϊκοῦ καὶ διαγωνίως ἰχθύος καὶ πτηνοῦ ὀνόματα.

* * * *
* * * *
* * * *
* * A * *
* * * *
* * * *
* * * *

Ἐστάλη ὑπὸ Θεμ. Α. Χριστοφίδου.

27—31. Ἐπανόρθωσις λέξεων.

Διὰ μεταθέσεως τῶν γραμμάτων σχημάτισον τὰ ὀνόματα πέντε ζώων.

1, Δαπώξη. 2, Ἐφέλσα. 3, Δόκικνος. 4, Δημάκος. 5, Ροῖχος.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Λεοντῆς Μαργαρίτας.

32—35. Κεκρυμμένα ὀνόματα νήσων.

Α') Ὁ ἀληθῶς εὐτυχὴς εἶνε ὁ ὑγιὴς καὶ ὄχι ὅστις πλουτεῖ.
Β') Κοσμιότης καὶ ἐπιμέλεια εἶνε τὰ χαρακτηριστικὰ παντὸς καλοῦ μαθητοῦ.
Γ') Ὁ συμπαρὸς εἶνε πάντοτε ἀπεχθής.
Δ') Φρόντιζε ἐνωρὶς περὶ ἐκείνου, οὗτινος ἔχεις ἀνάγκην.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αἰλίου Ἀριστείδου.

36—39. Μαγικὸν γράμμα.

Δι' ἀνταλλαγῆς ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἄλλων δύο, πάντοτε τῶν αὐτῶν, νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι λέξεις.

Μάλα, κόρη, ῥῆμα, ἄκρα.

Ἐστάλη ὑπὸ Σοφιανοῦ Ν. Νεράντζη.

40. Φιλολογικὴ ἐρώτησις.

Ποῖος ποιητὴς καὶ λογογράφος τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἀπέθανε τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1892 καὶ ποῦ;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Εὐαισθήτου Καρδίας.

41. Ἀκροστιχίς.

Διὰ τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων τῶν ζητουμένων λέξεων σχημάτισον τὸ ὄνομα ἀρχαίου βασιλέως.

1. Ἀρχαῖος συγγραφεύς. 2, Πτηνόν. 3, Χώρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. 4, Μέρος τῆς χειρός. 5, Κόσμημα γυναικεῖον.

Ἐστάλη ὑπὸ Ι. Θεοφιλοπουλου.

42. Τριπλὴ ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι νῆσον τοῦ Αἰγαίου, τὰ μεταῖα ποταμοῦ τῆς Εὐρώπης καὶ τὰ τελικὰ ἀστερισμοῦ τινος ὄνομα.

1. Νῆσος τῆς Μεσογείου. 2, Τρώς, φίλος τῶν Ἑλλήνων. 3, Ἐνδιαιτήματα καλογήρων. 4, Ῥῆμα περισπώμενον, σημαῖνον ὁμιλῶ ὀλίγον. 3, Ἀρχαῖον ὄνομα ἀνδρός.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀνθισμένης Δυγαριᾶς.

43. Φωνηεντόλιπον.

λλ—μν—βλ—νθρπν—λλ—δ—Θς—κλ.

Ἐστάλη ὑπὸ Τυτιανῆς Π. Μ. Ζαδέ.

44. Ἀλλιπωσύμφωνον.

Ἡ — αἱ — ἐί — οτή — ἠη — ἤω — ἀάω.

Ἐστάλη ὑπὸ Ι. Θ. Δημητροπουλου.

45. Γρῖφος.

$\frac{\lambda'}{\Omega}$ — $\frac{\Omega}{E}$ σχέσεις καὶ $\frac{\lambda'}{\Omega}$ Ε] φα ΣΣ καὶ Α ! χωρὶς Τί; του ψεύδους!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αἰλίου Ἀριστείδου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἰουνίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

198. Διόνυσος (Δύο, νῆσος).—**199.** Αἴολος, (αἱ, ὅλος.—**200.** Ὤξος, ὄξος.—**201.** Στέαρ, τέρας.—**202.** Τὸ γράμμα ρ. — **203.** Τὸ πρώνι. — **204.**

Π	Ν	Υ	Ξ
Ν	Ω	Δ	Η
Υ	Δ	Ω	Ρ
Ξ	Η	Ρ	Α

205. — Ἦσαν 24 μαθηταί (24 + 8 + 6 + 10 = 48)

206—207. Δ') *Ὄρος*, φόνος, φόρος, φόρος, λόρος; *γλάρος*—Β') *Κόδρος*, κόρος πόρος, σπόρος, Πάρος, *Πύρρος*.—**208.—211.** Α') Οἴτη—Β') Ἀμανός—Γ') Ἴδη—Δ') Σινᾶ.—

212.

Μὴ	[Μηναῖος, νεοσσός, ὄστριον,
μὰ νέος	πριόνιον, Ἰωνία, ἴασις, συσκη-
ἀκκὶς ὡς	νώ, κοινόβιος, βίωσις, εἰσορῶ,
πῶς πριὼν	Ὠρωπός, ποσάκις, ἄκκισμα,
ὁρῶ οἷον	μάμμη]. —**213—216.** Ἡ ἀν-
εἰς ἴα	ταλλαγὴ γίνεται διὰ τῶν γραμ-
βίος οὖς	μάτων γς, αἱ δὲ σχηματιζόμεναι
κινῶ	λέξεις εἶνε γνῶσις, γένος, λόγος,

γλῶσσα.—**217—229.1,** Μωρέα. 2, Κέδρος. 3, Ροδῆ. 4, Ἐλαία. 5, Πτελέα. 6. Καρυά.—**123.** Ὁ Εὐριπίδης. — **124.** Ἐὰν διὰ τῶν 12 πυρείων σχηματίσωμεν τὴν λέξιν ΕΠΤΑ κεφαλαίοις γράμμασι.—**225.** ΝΑΠΟΛΕΩΝ (1, ΚλίΝη. 2, ΠαρΑς. 3, ΜελΠομένη. 4. ΚολΟφῶν. 5, ΑπεΛλῆς. 6, ΠοσΕιδῶν. 7, Ἀηδῶν. 8, ΩλέΝη).—**228.** Ὁ κάλλιστος τῶν ἀνθρώπων εἶνε ὁ εὐεργετῶν τοὺς ὁμοίους του. — **227.** Ἡ κακὴ γλῶσσα εἶνε σημεῖον κακῆς καρδίας.

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας
Παράκαυμα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα ματᾶ - παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των εἶναι ἀκαρπόβλητα.